«دنیای اقتصاد» به شما قدرت پیش بینی می دهد

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

دوشنبه ۳۰ آذر ماه ۱۳۹۴
۹ ربیع الاول ۱۴۳۷
۲۱ دسامبر ۲۰۱۵
شماره ۳۶۵۷
۱۲ صفحه

ضمیمه هفتگی استان های خراسان ۱۱۸

Telegram
در جریان اخبار لحظه ای
اقتصاد ایران و جهان باشید
#اقتصاد_شرق
@Eqtesad_e_Shargh
اقتصاد شرق

«دنیای اقتصاد» از ضرورت جذب سرمایه‌های خارجی در خراسان رضوی گزارش می‌دهد؛

توسعه با سرمایه خارجی

دنیای اقتصاد، زهرا صفدری- تحریم‌های مجامع بین‌المللی علیه ایران در سال‌های گذشته، فرصت‌های بسیاری را از کشور و خراسان رضوی به عنوان یکی از مهمترین استان‌های کشور گرفته و حال که صحبت از به نتیجه رسیدن برجام و لغو تحریم‌هاست، جذب سرمایه‌های خارجی می‌تواند گامی مهم برای توسعه هر چه بیشتر استان و کشور باشد. اما جذب سرمایه و سرمایه‌گذاران خارجی نیازمند بسترسازی در زمینه‌های گوناگون است، ایجاد امنیت و اطمینان خاطر از بازدهی سرمایه‌گذاری و اصلاح برخی قوانین دست‌وپاگیر می‌تواند از جمله موضوعات موردنیاز برای این موضوع باشد.

صفحات ۵، ۶ و ۷

در سومین همایش ملی توسعه پایدار بررسی شد؛

کسب‌وکار ایرانی یا راهی دیگر؟

صفحه ۱۰

عکس: دنیای اقتصاد/ آرمین صمیمی

سرمقاله

محیط کسب‌وکار در خدمت توسعه پایدار

جعفر خیرخواهان*

تنها راه پیشرفت و توسعه هر کشوری، توانایی برای ایجاد انعطاف‌پذیری و تغییر و تحول با توجه به انواع تغییرات پیرامونی و محیطی است. اینک کاملا روشن شده است که سیاست‌ها و نهادهای خوب اهمیتی به مراتب بیشتر از تزریق پول به اقتصاد و اجرای پروژه‌های سرمایه‌گذاری مبهم و حساب‌نشده دارند. همچنین یک مانع مهم سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی به مقررات کسب و کار ناقص و ناکافی برمی‌گردد. در این راستا از دولت‌ها انتظار می‌رود تا نسخه‌های سیاستی درستی ارائه داده و اجرا نمایند. اما نسخه دادن نیازمند داشتن اطلاعات دقیق از شرایط واقعی جامعه است و نیز اینکه چنین نسخه‌هایی نهادینه شود نه اینکه به شکل یکباره پیاده شده و پس از مدتی دوباره اوضاع به حالت سابق برگردد.

ادامه در همین صفحه

یک مشکل مهم مرتبط با ساختار دولتی اینست که دولت‌ها تنها ارایه‌کننده برخی خدمات ازجمله مقررات کسب‌وکار هستند. به این واسطه، بنگاه‌های بسیاری از کشورها سال‌های زیادی است که گرفتار و درگیر با مقررات و قوانین قدیمی ناکارا و پرهزینه برای کسب و کار خویش هستند. این قوانین بیش از همه مانع فعالیت بنگاه‌های کوچک و تازه‌واردی است که اقتصاد کشور بیش از همه به آنها نیاز دارد. به دلیل ماهیت انحصاری چنین خدماتی که جنبه حاکمیتی دارند، مجموعه نظام سیاسی و حکمرانی هیچ مبنایی ندارد که دقیقا بداند این مقررات چقدر خوب کار می‌کنند تا در صدد اصلاح و بهبود آنها برآید.

علاوه بر این معمولا هیچ عامل انگیزشی و تحرک‌بخشی در حکومت وجود ندارد تا که آن را وادار به اصلاح سیاست‌ها و تغییرات نهادی و بهبود اوضاع نماید. پس باید به دنبال ابزارهایی بود تا اقدام برای بهبود شرایط کسب‌وکار در استان‌ها را تسریع و شتاب بخشد. بنگاه‌های اقتصادی که سربازان خط مقدم جبهه تولید هستند منبع اطلاعاتی خوبی از اوضاع و احوال اقتصادی و نیز برخورد بوروکراسی اداری با آنها به‌شمار می‌روند. برای مثال آنها می‌توانند اطلاعات گوناگون درباره عوارض گمرکی، مالیات‌های پرداختی، برخورد ادارات تامین اجتماعی، رویه‌های مجوزدهی و همچنین یکنواختی و یک شکلی دستورالعمل‌ها و رویه‌ها در اختیار بگذارند.

یکی از ابزارهای موثر و کم‌هزینه استفاده از روش محک‌زنی محیط کسب‌وکار استان‌ها و مقایسه کردن آنها با یکدیگر و یادگیری از بهترین‌ها و همچنین ارزیابی روند بهبود شرایط در گذر زمان است. پس همانطور که در ماده چهار قانون بهبود محیط کسب‌وکار به صراحت آمده است «اتاق‌ها موظف‌اند به منظور اطلاع سیاستگذاران از وضعیت محیط کسب‌وکار در کشور، شاخص‌های ملی محیط کسب‌وکار در ایران را تدوین و به‌طور سالانه و فصلی حسب مورد به‌تفکیک استان‌ها، بخش‌ها و فعالیت‌های اقتصادی، سنجش و اعلام نمایند.» این انتظار از اتاق‌ها می‌رود که اقدام به گردآوری داده‌های مشخص و صریح، قابل مقایسه و قابل تعقیب قانونی و بازخواست مسئولان دولتی بنمایند. این داده‌ها باید مشخص و صریح باشند مثل اینکه «اداره اعتباری بانک‌ها، حاضر به همکاری و پرداخت وام نیستند» تا بتواند دستورکار سیاستگذاری کاملا عینی و روشنی برای اقدام فراهم سازد.

این داده‌ها باید قابل مقایسه باشند به‌نحوی‌که روش‌شناسی به‌کار گرفته‌شده بتواند تفاوت در بسترها و شرایط را حذف کرده و تنها به مسائلی که امکان مقایسه در سطح کشور را دارد توجه نماید. معمولاً هیچ دلیل فرهنگی، اقتصادی یا سیاسی وجود ندارد که چرا در یک استان زمان برای دریافت مجوز ساخت نسبت به استان دیگر باید دو برابر بیشتر باشد. به این دلیل انتظار می‌رود از استان‌هایی که شرایط بهتری دارند درس‌های زیادی آموخت.

این داده‌ها باید قابل تعقیب قانونی باشند چون که ابعاد مربوطه در کنترل مستقیم دولت هستند. دولت‌ها می‌توانند جریان اعتبار به بنگاه‌های کوچک و متوسط را به‌صورت مستقیم کنترل کنند. آنها می‌توانند مقررات موردنیاز برای ایجاد ادارات اعتبار را اصلاح کرده یا عملکرد دادگاه‌ها برای استرداد طلب را بهتر سازند.

یک نکته مهم تکرارپذیری مرتب آنها است تا مبنای تغییر و ابزارهایی برای اندازه‌گیری نتایج باشند. البته یک هشدار اینکه برای شناخت واقعیت مسائل و مشکلات کسب‌وکار، جامعه آماری نباید تنها به اعضای اتاق‌های بازرگانی یعنی کسانی که اکنون باقی هستند محدود شود. بلکه برای درک صحیح از محیط کسب‌وکار باید از کسانی که نتوانستند در بازار دوام آورند و ورشکست شدند و خارج گردیدند نیز نظرخواهی شود.

این پیمایش‌ها و نظرخواهی‌های ادواری می‌تواند مجموعه دانش‌های غنی درباره فرایندهای کسب‌وکار و نهادهای عمومی دخیل فراهم کند تا بتوان هر اداره دولتی را نسبت به فرایند مربوط با آن بازخواست کرد. اما این نوع داده‌ها حکم یک کالای عمومی را دارند که مورد استفاده همگان قرار می‌گیرند درنتیجه تمایل ساختاری به سمت سواری مجانی و تولید کمتر از حد بهینه آنها وجود دارد.

هر گونه اقدام اصلاحی نیازمند پشتیبانی یک سازمان یا ائتلافی از سازمان‌ها است که منابع مالی و پشتیبانی نهادی و اعتباربخشی به آنها ایجاد کنند. پیشتازی اتاق‌های بازرگانی استانی امر مبارکی است که یکی از ابزارهای محرکه برای تجهیز منابع و پشتیبانی نهادی جهت اجرای این ایده‌ها و اطمینان‌بخشی به اعضای خود هستند. لازمه این امر تهیه متدولوژی کاملا علمی و استانداردشده با فنون جهانی است. تفسیر و تحلیل نتایج و بحث و بررسی با برگزاری همایش‌های سالانه و ارزیابی وضعیت و گرفتن درس‌های سیاستی هم بسیار لازم است. حرکتی که خوشبختانه اتاق بازرگانی مشهد در بین استان‌های کشور در آن پیشتاز بوده است و موفق شد در چند سال گذشته با محورهایی مهم برگزار نماید. این شیوه عمل را حتی می‌توان به سایر حوزه‌ها مانند کیفیت زیرساخت‌های عمومی که در چه وضعیت است یا کیفیت مقررات‌گذاری زیست محیطی چگونه است نیز تعمیم بخشید.

*

یادداشت

سرمایه‌گذاری خارجی، شرایط و الزامات آن در ایران
حسین محمدی* صفحه ۵

فرصت‌ها و زمینه‌های جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی
مهدی بهنامه* صفحه ۷

ناگفته‌های کسب‌وکار ما
سیدامیر سیاح* صفحه۱۰

سایه سنگین سیاست بر ورزش
امیر ثاقب تقی‌پور صفحه۹

علی خسروی
در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» مطرح کرد:

خراسان یکی از تاثیرگذارترین مناطق داوری کشور است

صفحه ۹

تنور انتخابات با آغاز ثبت‌نام نامزدها گرم می‌شود؛

صدای وحدت؛ از کدام سو؟

صفحه ۱۲

بررسی ظرفیت های گردشگری نیمه جنوبی خراسان؛

خراسان جنوبی؛ قطب فراموش‌شده گردشگری

صفحه ۱۱

«دنیای اقتصاد» بررسی می کند:

آیین شب یلدا

صفحه ۴

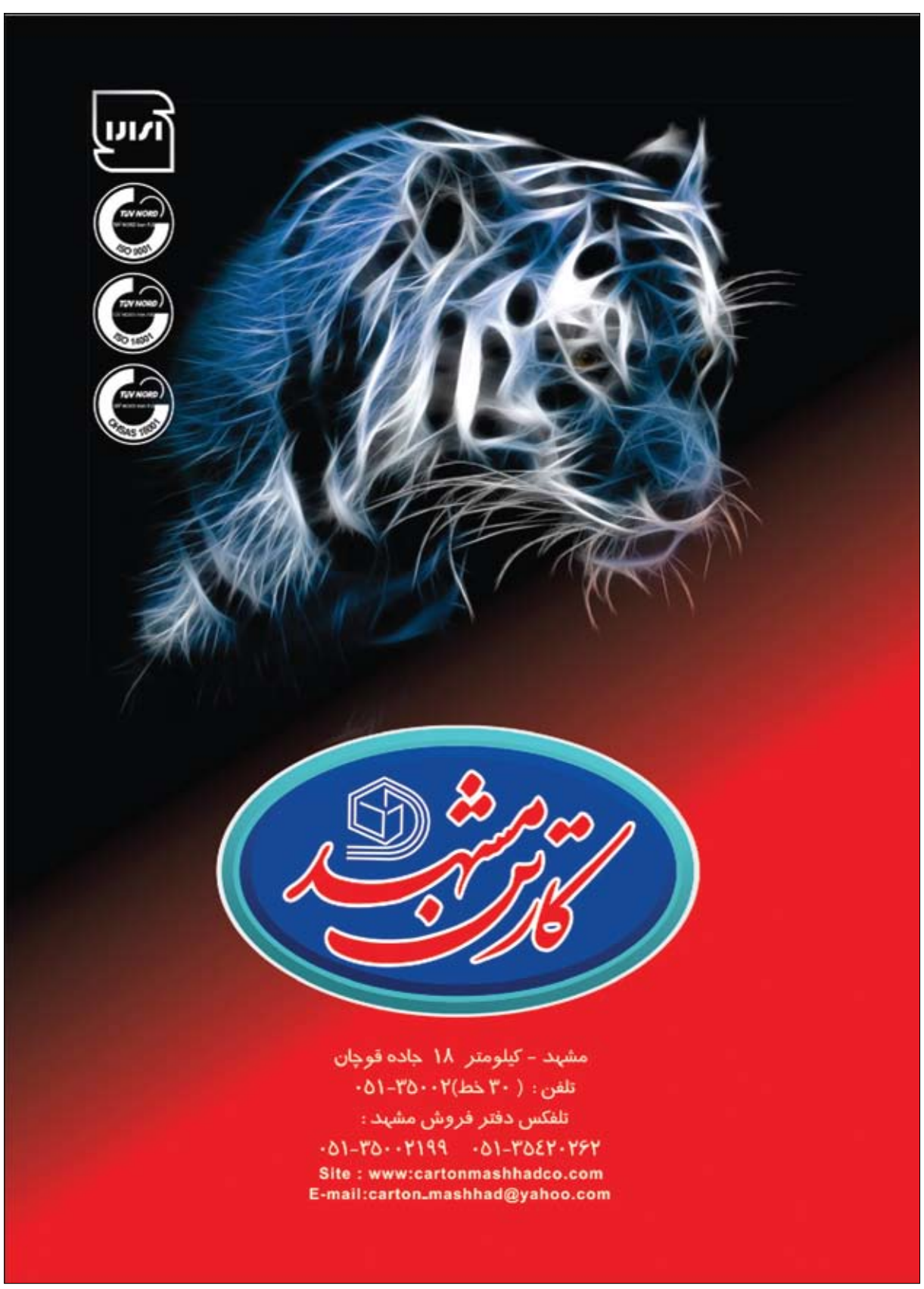

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
چاپ همزمان با تهران در مشهد و اصفهان از مهر ماه ۱۳۹۴
اشتراک طلایی در مشهد، بجنورد، بیرجند و زاهدان (برای مدت محدود)
با ارسال عدد ۲۴ به ۴۸۰۰ ۲۲ ۳۰۰۰

صادرکنندگان نمونه خراسان رضوی تجلیل شدند

خراسان رضوی؛ تبلور اقتصاد مقاومتی

خسرو تاج: تسهیلات ۳۰۰ میلیارد تومانی به صادر کننده های کالای با ارزش افزوده بالا تعلق می گیرد

دنیای اقتصاد، رها بخشایش- بنا به رسمی سالانه، آذر ماه هرسال مراسمی با عنوان «تجلیل از صادرکنندهگان نمونه» خراسان رضوی معمولا به میزبانی اتاق بازرگانی و با اجرای اتحادیه صادرکنندگان استان برگزار می شود. امسال هم در روزی به نام روز صادرات خراسان رضوی، این آیین اجرا شد و تعدادی از فعالان حوزه صادرات استان مورد تجلیل قرار گرفتند. معاون بازرگانی داخلی و قائم مقام وزیر صنعت، معاون سازمان توسعه و تجارت، مدیرکل دفتر صادرات سازمان توسعه تجارت، استاندار خراسان رضوی، رئیس سازمان صنعت استان، رئیس اتاق بازرگانی خراسان رضوی و جمعی دیگر از مسئولان کشوری و استانی مهمانان ویژه این گردهمایی بودند.

■ **تخصیص ۲۰۰ میلیارد تومان تسهیلات بانکی**

معاون بازرگانی داخلی و قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت یکی از سخنرانان این همایش بود که از تخصیص ۲۰۰ میلیارد تومان تسهیلات بانکی به صادرکنندگان کالاهای با ارزش افزوده بالا و صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی خبر داد و گفت: این تسهیلات بر اساس توافقنامه سه جانبه بین سازمان توسعه تجارت، سازمان برنامه و بودجه و بانک توسعه صادرات، با کارمزد بانکی ۶ درصد پرداخت می‌شود.

خسروتاج: صادرات ۵۰ میلیارد دلاری غیرنفتی ایران در سال گذشته نشان می‌دهد کشور در حال تبدیل شدن به صادرکننده غیرنفتی است؛ میزان صادرات غیرنفتی با توجه به منابع موجود در کشور ناچیز است و تا میزان ایده‌آل فاصله زیادی دارد.

مجتبی خسروتاج از کمرنگ شدن جایگاه نفت خام در اقتصاد کشور سخن گفت و اظهار کرد: با توجه به کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی، افزایش صادرات کشور از یک میلیون بشکه در سال به دو میلیون بشکه نیز درآمد مطلوبی برای کشور ایجاد نخواهد کرد. وی با بیان اینکه صادرات ۵۰ میلیارد دلاری غیرنفتی ایران در سال گذشته نشان می‌دهد کشور در حال تبدیل شدن به صادرکننده غیرنفتی است، افزود: میزان صادرات غیرنفتی با توجه به منابع موجود در کشور ناچیز است و تا میزان ایده‌آل فاصله زیادی دارد.

معاون وزیر صنعت در بخشی از سخنان خود خراسان رضوی را از استان‌هایی دانست که می‌تواند تبلور یک اقتصاد مقاومتی و صادرات غیرنفتی باشد و افزود: برای تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی مبتنی بر اقتصاد دانش‌بنیان و تولید کالای صادراتی با ارزش افزوده بالا، باید موانع صادراتی رفع شود و بخش خصوصی می‌تواند بهترین راهکارها را در این زمینه ارائه کند.

خسروتاج برگزاری نشست‌های مشترک مسئولان استانی با مسئولان تشکل‌ها و اتحادیه‌های صادراتی به منظور تدوین چشم‌انداز صادرات یک کالا در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت، پیش‌بینی راهکارها و الزامات آن و نظارت مستمر بر عملیاتی کردن برنامه‌ها را از راه‌های تحقق اقتصاد مقاومتی برشمرد و تصریح کرد: از سال گذشته برگزاری این جلسات در سطح کلان کشور آغاز شده است.

خسروتاج به اهمیت تعیین هدف کمّی برای توسعه صادرات اشاره کرد و افزود: در هشت ماهه امسال ۲۹ میلیارد دلار کالای غیرنفتی از ایران صادر شده که این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱۰ درصد کاهش ارزشی دارد.

قائم‌مقام وزیر صنعت راهکار دیگر برای توسعه صادرات را ایجاد واحدهای تولیدی با هدف تولید کالاهای صادراتی دانست و خاطرنشان کرد: صادرات متأثر از سیاست‌های کلان است و باید به شاخص‌های صادرات در سیاست‌های کلان توجه کرد.

خسروتاج با اشاره به اینکه نوسانات نرخ ارز از دغدغه‌های صادرکنندگان ایرانی است، گفت: در برنامه‌ریزی برای صادرات باید به تغییرات نرخ ارز نیز توجه شود.

■ **صادرات بی‌کیفیت سمی برای صادرات بلندمدت**

استاندار خراسان رضوی نیز در بخشی از این همایش تسهیل صادرات را سیاست دولت اعلام کرد و از مسئولان استانی خواست برای دریافت سهم استان از ۲۰۰ میلیارد تومان تسهیلات بانکی تخصیص یافته با صادرکنندگان کالاهای باارزش افزوده بالا تعجیل کنند.

علیرضا رشیدیان صادرات بی‌کیفیت را سمی برای صادرات بلندمدت دانست که باید از آن پیشگیری شود و بر لزوم همکاری و برنامه‌ریزی برای توسعه صادرات استان تأکید کرد.استاندار خراسان رضوی ادامه داد: برای توسعه صادرات باید محصولی متناسب با بازارهای جهانی تولید کنیم و در این راه اگر موانع رفع شود، جهش بزرگی که مورد انتظار است، محقق خواهد شد؛ امیدواریم در نیمه دی ماه با اجرایی شدن برجام بخشی از موانع موجود بر سر راه تجارت خارجی مرتفع شود.

■ **لزوم نگاه منطقه‌ای به اقتصاد**

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی یکی از سخنرانان این همایش بود که با اشاره به تغییر رخ داده در سیاست خارجی کشور و تغییر رویکرد دنیا به جمهوری اسلامی، اظهار کرد: حرکت جسورانه و نتیجه‌بخش دولت باعث توجه ویژه و تغییر رویکرد دنیا به اقتصاد ایران شده است و اگرچه برخی از خود ما حسود هستیم با این حال کل مملکت قدردان دولت و این اتفاق است.

غلامحسین شافعی با اشاره به اینکه برخی معتقدند با این تغییر رویکرد راه برای فعالیت بخش خصوصی هموار شده است، خاطرنشان کرد: در پاسخ باید گفت که رفع این موانع خوب است اما برای بهره بخش خصوصی از این جاده باز شده باید بندهای موجود بر دست و پای این بخش زودتر باز شود و این بندها بیشتر داخلی است.

رئیس اتاق بازرگانی استان با بیان اینکه اقدامات خوبی برای رفع موانع فعالیت بخش خصوصی انجام شده است، تصریح کرد: اما تحقق این امر همکاری و همدلی بیشتری را از سوی دولت و بخش خصوصی می‌طلبد؛ همه باید قایق‌های متفرقه خود را کنار بگذارند و در داخل یک کشتی بنشینند.

شافعی با اشاره به اینکه ظرف ۱۰- ۱۲ سال گذشته تولیدکنندگان ما به دلیل تحریم‌ها از تکنولوژی‌های روز دنیا استفاده نکرده‌اند، عنوان کرد: بنابراین تفاوت فاحشی بین کالاهای تولیدی ما و جهان وجود دارد که اگر این شکاف پر نشود، در آینده با مشکل جدی مواجه خواهیم شد و عرضه کالاهای ما در بازارهای جهانی توجیه نخواهد داشت.

رئیس اتاق بازرگانی استان با بیان اینکه تاکنون نگاه منطقه‌ای به اقتصاد نداشته‌ایم، گفت: همواره در مرکز کشور یک نسخه واحد برای تمام نقاط کشور پیچیده می‌شده اما این روش مؤثر نیست؛ نگاه منطقه‌ای به اقتصاد کشور و مطالعات منطقه‌ای امری کاملا الزام‌آور است و با استفاده از این نگاه، رویکرد ما به بیرون کشور نیز باید منطقه‌ای باشد؛ وزارت کشور، وزارت صنعت و ... باید نگاه منطقه‌ای را در زمینه برنامه‌ریزی‌ها برای صادرات مورد توجه قرار دهند.

شافعی با اشاره به نبود شیوه‌نامه مشخصی برای پذیرش و اعزام هیأت‌های اقتصادی در کشور، بر ضرورت تدوین این آیین‌نامه تأکید، اظهار کرد: باید در زمینه نوع برخورد با هیأت‌های خارجی نیز آموزش‌های لازم ارائه شود.

■ **سرانه ۵۰۰ دلاری صادرات تا پایان ۹۶**

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی نیز در بخشی از این همایش با تأکید بر لزوم رسمی و بین‌المللی شدن رویه‌ها و فرایندهای مالی در راستای تقویت و حمایت از صادرات، اظهار کرد: تا پایان سال جاری باید میزان صادرات استان به دو میلیارد دلار برسد؛ همچنین بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده قرار است تا پایان سال ۹۶، سرانه صادرات از استان ۵۰۰ دلار باشد.

راضیه علیرضایی در خصوص تقویت بنگاه‌های اقتصادی کوچک با اشاره به اینکه ۱۸ درصد واحدها در استان تولیدکننده و سایر واحدها توزیع‌کننده و خدماتی است، افزود: مقرر شد اتاق اصناف نسبت به تقویت صادرات بنگاه‌های کوچک تحت پوشش خود در حوزه تجارت اقدام کند.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان با اشاره به تفاوت‌های خراسان رضوی با سایر استان‌ها به دلیل همسایگی با افغانستان و کشورهای آسیای میانه، تصریح کرد: ۱۰ قلم کالای اصلی صادراتی استان با ۱۰ قلم صادراتی کشور تفاوت دارد؛ صادرات مواد معدنی و کانی‌های غیرفلزی از اولویت‌های صادراتی خراسان رضوی هستند.

علیرضایی بر اهمیت توسعه حمل‌ونقل برای صادرات خراسان رضوی تأکید و خاطرنشان کرد: داشتن مناطق آزاد و حمایت‌های خاص از صدور خدمات فنی و مهندسی برای استان ما اهمیت ویژه‌ای دارد؛ هر چند خراسان رضوی جزء پنج استان اصلی صادرکننده کشور است اما تفاوت‌های اساسی با سایر استان‌ها دارد که انتظار می‌رود در دیپلماسی صادرات شرق کشور مدنظر قرار گیرد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان با بیان اینکه راه جدید صادرات این است که خودمان نیز خودمان را تقویت کنیم، افزود: بنگاه‌ها باید مدیران متخصص و مجربی را برای بازاریابی خارجی به کار گیرند.

■ **انتقاد از بی‌توجهی راه‌آهن کشور**

رئیس اتحادیه صادرکنندگان و واردکنندگان خراسان رضوی اگرچه در آغاز سخنان خود به گلایه‌های مستمر درباره مشکلات صادرات اشاره‌ای کرد که امروز، روز اعتراض و گلایه نیست اما باز هم از بی‌توجهی راه‌آهن جمهوری اسلامی انتقاد کرد و افزود: این بی‌توجهی به مشکلات ریلی استان باعث شد ۱۵ تا ۲۰ درصد صادرات استان از بین برود.

محمد حسین روشنک ادامه داد: با وجود اینکه بخشی از صادرات استان به دلیل کمبود واگن و بی‌توجهی مسئولان راه‌آهن استان از بین رفت با این حال خراسان رضوی در زمینه صادرات از استان‌های موفق بوده است. در این مراسم سه صادرکننده نمونه ملی خراسان رضوی و ۲۵ صادرکننده نمونه استانی تجلیل شدند.

شافعی: ظرف ۱۰ – ۱۲ سال گذشته تولیدکنندگان ما به دلیل تحریم‌ها از تکنولوژی‌های روز دنیا استفاده نکرده‌اند بنابراین تفاوت فاحشی بین کالاهای تولیدی ما و جهان وجود دارد که اگر این شکاف پر نشود، در آینده با مشکل جدی مواجه خواهیم شد و عرضه کالاهای ما در بازارهای جهانی توجیه نخواهد داشت

اسامی افرادی که در این مراسم به عنوان صادرکنندگان نمونه معرفی شدند به شرح زیر است:

■ **صادرکنندگان نمونه ملی استانی**

علی گل‌محمدی، خمیرمایه رضوی
علی سالاری، زعفران اسفدان
قاسم شاکری، گیاهان معطر پرند

■ **صادرکنندگان نمونه استانی**

محمدحسین روشنک، ایمان تجارت روشن
مهدی امینی، بازرگانی امینی
میثم کرمانی، بین‌الملل هشتم
علی اصغر نوعی خبازان، خبازان و شرکا
سیدجمال جلال‌زاده، پردیس سرام پاژ
علی اصغر شعبانی، تجارت و بازرگانی شعبانی
علی رضایی بقال‌زاده، تعاونی فرآورده‌های غذایی تارا
اسماعیل آذری، تعاونی مرزنشینان سفیر بخش مرکزی سرخس
سید امیر امامیان، تولید شادگل نیشابور
جواد نیشابوری حسین‌پور، حباب کف توس
امیر برکت مؤمنی، خوشنام خراسان
سیدعلیرضا میردامادی، میردامادی و شرکا
مهرداد وخشور، شیر پاستوریزه پگاه خراسان
سجادسلطانی، مدیرعامل شرکت بام‌شرق ممتازنوین
مارتین آواک، مدیرعامل شرکت صنایع پودر شیر مشهد
سیدحمید حسینی مقدم، مدیرعامل شرکت صنایع خیام‌الکتریک
محمد طغرائی، مدیرعامل شرکت صنایع سیم و کابل مشهد
اصغر رهپیما، مدیرعامل شرکت فولاد پروفیل مشهد
علیرضا دربان ثانی، مدیرعامل شرکت کالاکودک توس
غلامحسین زاهدپیشه، مدیرعامل شرکت گروه تجارت بین‌الملل ارم کالای ایرانیان
مهدی نعیمی‌پور، مدیرعامل گروه صنعتی اترک شیمی شرق
محمدحسین خزاعی، مدیرعامل شرکت گوهرزعفران
مجتبی زین‌العابدین‌زاده، مدیرعامل شرکت موکت نگین مشهد
محمد استادی، مدیرعامل شرکت نان قدس رضوی
علی‌محمد شریعتی‌مقدم، مدیرعامل شرکت نوین زعفران

■ **صادرکنندگان شایسته تقدیر**

احمدرضا صفار طبسی، مدیرعامل شرکت اطلس افروز شرق
احسان یزدی‌زاده خرازی، مدیرعامل شرکت روزبهان
حمید میری، مدیرعامل شرکت کشاورزی و صادراتی نوین زعفران ادمان
بهرام وفاکیش همایی، مدیرعامل شرکت ساینا دوین شرق
حیدر ساکن برجی، مدیرعامل شرکت صداقت یاران توس

یادداشت

انتخابات مجلس دهم، تکمیل چرخه پیروزی مردم (بخش آخر)

حمیدرضا موحدی زاده*

■ **پایه سوم: مشارکت آگاهانه و هدفمند**

در جوامع توسعه یافته که ده‌ها سال سابقه مدنیت و تمرین دموکراسی داشته‌اند مدل توسعه را فرمولیزه کرده‌اند:

مدرنیزاسیون(Modernization) + مشارکت (Participation) = توسعه(Development)

اگر جامعه‌ای بخواهد به توسعه دست پیدا کند، راهی جز تقویت سازوکارهای مشارکت مدنی و سازمان‌یافته مردم و ترکیب آن با تکنولوژی‌های جدید اطلاعات و زندگی ندارد. همیشه انتخابات راهکاری است برای افزایش کمی و کیفی مشارکت و همبستگی اجتماعی. بنابراین انتخابات مجلس دهم به عنوان فرصت مغتنمی برای رشد و تعالی جامعه و حکومت تلقی می‌شود.

■ **پایه چهارم: تلاش حداکثری و رضایت به کسب نتیجه منطقی**

اصلاح طلبی به معنای متعارف، تلاش برای پیاده کردن قانون اساسی، به رسمیت شناخته شدن جایگاه قانونی همه نهادهای کشور توأم با حفظ کرامت و حقوق مردم، ایجاد رابطه منطقی بین اختیارات و پاسخگویی، بهره‌گیری از استعدادها، ظرفیت‌ها و توانایی همه توانمندان و شایستگان و در نهایت تعیین سرنوشت اجتماعی به دست خود مردم می‌باشد، با تجارب انباشته شده دولت اصلاحات، انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۸۴، ۱۳۸۸ و ۱۳۹۲، هم چنین مجالس هفتم تا نهم، می‌توان دریافت که نیروهای تأثیرگذار بر جریان انتخابات در یک تلاش آگاهانه و سازمان‌یافته و حداکثری باید واقع‌گرایانه و خیرخواهانه به دنبال کسب نتایج میانی و منطقی در انتخابات باشند و از بالا بردن سطح انتظارات مردم پرهیز نمایند.

■ **نتیجه گیری:**

برآیند مباحث مطرح شده شامل وجوه انتخابات مجلس دهم، مجلس خبرگان رهبری و راهبرد تکمیل حلقه پیروزی مردم، نتایج و دستاوردهای زیر را به همراه خواهد داشت.

۱- دستیابی به توافق هسته‌ای و به رسمیت شناخته شدن حق غنی‌سازی در نظام بین‌الملل که حاصل تدبیر دولت آقای دکتر روحانی و تیم ورزیده دیپلماسی او می‌باشد، اثبات می‌کند که رأی مردم در انتخابات ۲۴ خرداد ۱۳۹۲ کارساز و گره‌گشا بوده و مشارکت آگاهانه و هدفمند آن‌ها در انتخابات مجلس دهم و مجلس خبرگان رهبری پنجم در ۷ اسفند ۱۳۹۴نیز می‌تواند حلقه پیروزی مردم را تکمیل نماید.

۲- تشکیل مجلس دهم که کارآمدی، اعتدال و عقلانیت را برای اصلاح امور به همراه داشته باشد، می‌تواند مقدمات برون‌رفت کشور را در کنار دولت، از مسائل و گره‌های اقتصادی فراهم کرده و رونق صنایع، خدمات، کشاورزی و صادرات را رقم زده و اشتغال‌زایی را به‌ارمغان آورد.

۳- دولت و به‌خصوص وزارت کشور، استانداران، فرمانداران و بخشداران، نقش تعیین‌کننده‌ای در ایجاد وفاق ملی از طریق اجرای صحیح و عادلانه انتخابات می‌توانند ایفا نمایند.

۴- شورای نگهبان و هیأت‌های نظارت به خوبی آگاهند که در کنار عمل منصفانه به قانون، افزایش پایگاه و مشروعیت سیاسی و اجتماعی نظام و ارکان آن بسیار مهم و سرنوشت‌ساز است.

۵- حق‌الناس شمردن رأی مردم، دعوت از کسانی‌که با نظام میانه‌ای ندارند برای شرکت در انتخابات، رعایت امانتداری و عدم‌خیانت به رأی مردم در انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۹۲از سوی رهبری می‌تواند نصب‌العین دولت، رسانه‌ها و نهادهای حاکمیتی قرار گیرد. در آن صورت هیچ‌کس ضرر نخواهد کرد و منافع آن نصیب مردم و نظام خواهد شد.

۶- حضور منتقدین با انصاف و با اخلاق در مجلس دهم می‌تواند نشاط و تحرک لازم را در مجلس ایجاد نماید و با اقناع دلواپسان دلسوز و واقعی، می‌توان آن‌ها را همکار و همراه نمود.

۷- پیوند، همدلی و همزبانی بین دولت و ملت، می‌تواند بهترین راهکار برای مواجهه با خطر رشد و نفوذ افراط‌گرایی در منطقه شامل عراق، سوریه، افغانستان و... گردد.

***مدرس دانشگاه و فعال اصلاح‌طلب خراسانی**

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی:

تربت‌جام منطقه‌ای مناسب برای سرمایه‌گذاری است

دنیای اقتصاد- رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: شهرستان تربت‌جام منطقه امیدبخشی برای سرمایه گذاری و فضای مناسبی برای سرمایه‌گذاران است.

راضیه علیرضایی در همایش فرصت‌های سرمایه‌گذاری شهرستان تربت‌جام که با حضور مسئولان کشوری و استانی در این شهرستان برگزار شد، اظهار کرد: این شهرستان دارای منابع معدنی ویژه است و در زمینه‌های کشاورزی، دام و فرآورده‌های دامی از پتانسیل‌های خوبی برخوردار است. وی با بیان اینکه با توجه به این پتانسیل‌ها وضعیت اشتغال این شهرستان نیز باید بهبود یابد، گفت: در این جهت، تعامل با دانشگاه و همفکری با دانشگاهیان به منظور ارائه راه‌حل‌های علمی، مورد تاکید است. علیرضایی با بیان اینکه در تربت‌جام افق نویدبخش و روشنی برای سرمایه‌گذاران ترسیم کرده‌ایم، افزود: راه‌اندازی طرح‌های سیمان تربت‌جام، سیلیس فراور جام و آذرمینای جام از جمله اقدامات مهم انجام شده است. وی با اشاره به ایجاد مجتمع تولیدی فرش صادراتی با اشتغال ۲۰۰ نفر در صالح‌آباد تربت‌جام، تصریح کرد: این اقدام در باخرز نیز درحال پیگیری است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی بر همکاری بیشتر دانشگاهیان در ارائه طرح‌ها و روش‌های نوین بهره‌برداری از منابع و کمک به تولید فرآورده های نانو و بیوتکنولوژی تاکید کرد.

نرخ مشارکت اقتصادی

نرخ مشارکت اقتصادی نشان می دهد که چند درصد از جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر، فعال (بیکار یا شاغل) هستند. مطابق با شاخص های عمده نیروی کار مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۳، نرخ مشارکت اقتصادی در استان خراسان رضوی، شمالی و جنوبی به ترتیب ۳۸.۲، ۳۹.۷ و ۳۵.۵ درصد بوده است. با توجه به نرخ های مشارکت اقتصادی مذکور، در بین استان های کشور، استان خراسان شمالی در رتبه هفتم، خراسان رضوی در رتبه یازدهم و خراسان جنوبی در رتبه بیست و چهارم قرار گرفته اند. اردبیل و آذربایجان شرقی به ترتیب با ۴۲.۸ درصد و ۴۱.۴ درصد بالاترین نرخ مشارکت اقتصادی و استان های سیستان بلوچستان و کهگیلویه و بویراحمد به ترتیب با ۲۹ درصد و ۳۰.۲ درصد پایین ترین نرخ مشارکت اقتصادی را به خود اختصاص داده اند. در استان های خراسان رضوی، شمالی و جنوبی نرخ مشارکت اقتصادی مردان به طرز معناداری بالاتر از نرخ مشارکت اقتصادی زنان بوده است. همچنین نرخ مشارکت اقتصادی در نقاط روستایی هر سه استان بیشتر از نقاط شهری بوده است.

۱ نرخ مشارکت اقتصادی (کل)

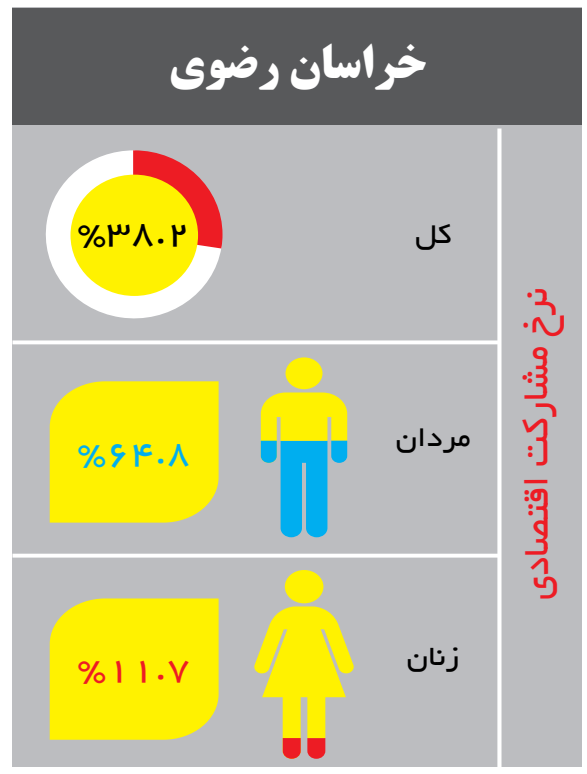

۲ نرخ مشارکت اقتصادی (نقاط شهری)

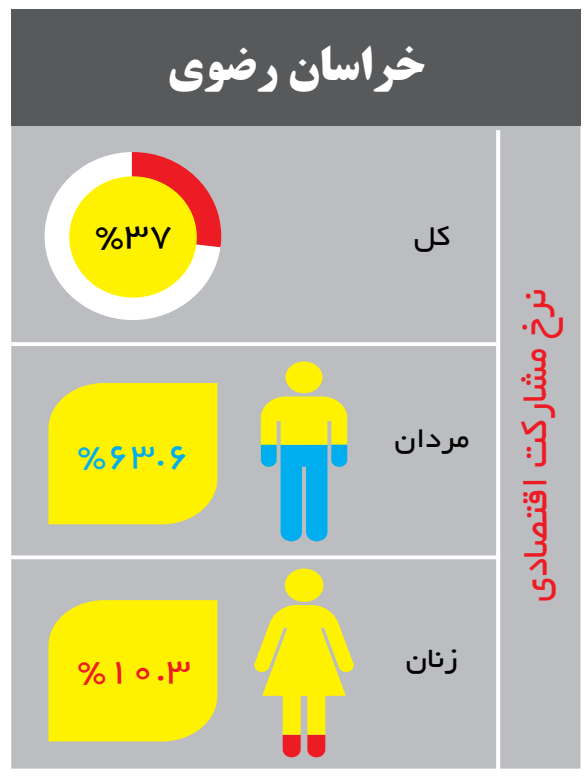

۳ نرخ مشارکت اقتصادی (نقاط روستایی)

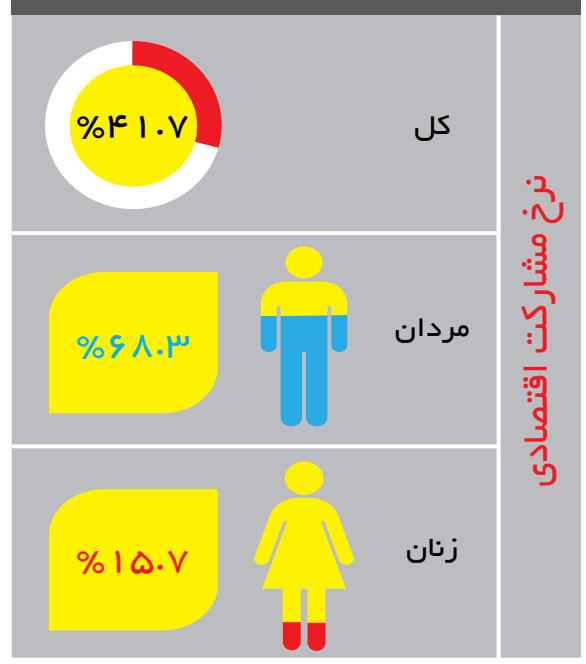

تالیف

از بوطیقای نثر «تودوروف» تا امیرارسلان «نقیب‌الممالک»-بخش‌هشتم

جواد اسحاقیان*

در قصه‌های غیرروان‌شناختی یا آنچه به عنوان قصه و افسانه تعبیر می‌کنیم، هرگونه کوششی برای توجیه گفتار شخصیت داستان، بی‌فایده است. گاه شخصیت افسانه، کنش خاصی هم از خود نشان می‌دهد اما نفس همان گفتار وی هم، وجهی ندارد. «فولادزره» شمسیری زمردنگار و خنجری جادویی دارد که کشتن او را دشوار می‌کند. با این همه، «امیرارسلان» در رویارویی با فولادزره در آغاز، سلاح جادویی را از او می‌گیرد و با همان، او را بی‌جان می‌کند:

«امیرارسلان نامدار... پنجه پلنگ‌آسا دراز کرده، بند دست آن حرام‌زاده را در زمین و آسمان گرفت؛ فروکشید چنان‌که به زانو درآمد. چنان فشار داد که پنج انگشت آن سگ، مثل خیار تر راست ایستاد. تیغ را جبرا و قهرا با گوشت و پوست از دست آن حرام‌زاده بیرون کشید. در همان گرمی، شمشیر را چنان بر فرقش نواخت که برق تیغ از میان هر دو پایش جستن کرده یک وجب بر خاک نشست» (۳۸۸-۳۸۷).

چنان‌که از این عبارت برمی‌آید، امیرارسلان به سهولت توانسته شمشیر جادویی را از دست «فولادزره» بیرون آورد و با آن، وی را دو نیمه کند. اکنون امیرارسلان در پی حادثه‌ای، این شمشیر را از دست داده و در اختیار مادر فولادزره قرار گرفته است. چون «آصف‌وزیر» داستان را از زبان امیرارسلان می‌شنود، می‌گوید:

«مگر تو دیگر شمشیر زمردنگار و مادر فولادزره را در خواب ببینی... دیگر محال است کسی بتواند از او سراغی بگیرد. کار تو هم نیمه‌کاره ماند. ملکه «فرخ‌لقا» هم در بند از گرسنگی خواهد مرد» (۴۱۵).

به دقت دانسته نیست که آصف به خاطر داشتن کدام صفت، دانایی و زیرکی توانسته به وزارت پادشاه برسد. آنچه از گفتار و ذهنیت وی برمی‌آید، همگی از نادانی و گولی او حکایت می‌کند . آصف وزیر خوب می‌داند که امیرارسلان برای شکست دادن دشمن خود، نیازی به هیچ‌گونه سلاحی ندارد، زیرا وی به نیروی تن، مهارت و سلحشوری می‌تواند بر بداندیشان پیروز شود. به یقین آن‌که توانسته فولادزره جادوگر را بدون داشتن شمشیر کذایی از پای درآورد، از پس مادر او هم برمی‌آید. با این همه، پیوسته آیه یأس می‌خواند. در شخصیت‌پردازی این به اصطلاح «شخصیت»، گونه‌ای سستی هست. خواننده طبعاً از خود می‌پرسد: این چگونه وزیری است که به جای تشجیع و امیدوار کردن قهرمان، او را از هرگونه چاره‌گری، ناامید می‌کند؟ معمولا وزرا به چاره‌گری شناخته می‌شوند. آصف وزیر، «اقبال‌شاه» و دیگر درباریان خوب می‌دانند که بازداشتن امیرارسلان از تصمیم خود، محال است و توانایی‌های او را هم می‌دانند. با این همه، بیهوده می‌کوشند او را از رفتن به مملکت «جان بن جان» منصرف کنند:

«از این‌جا تا پایتخت ملک‌جان‌شاه، هفت بیابان است؛ هر بیابانی، صدفرسنگ در صدفرسنگ طول و عرض دارد. تا به‌حال قدم پریزادی به این بیابان‌ها نرسیده است که سالم برگردد. هرکس عبورا قدم در آن بیابان بگذارد ، هرتکه گوشتش به دست ده نفر جن می‌افتد» (۴۲۲).

امیرارسلان در ساده‌لوحی، به کودکان شبیه‌تر است تا قهرمانی که توانسته کشور خود را از اشغال فرنگیان بیرون آورد و ده‌ها تن سردار دشمن و دیو و عفریت را از پای درآورد. او بارها این رخداد جادویی را تجربه کرده که عفریت‌ها می‌توانند خود را به هیأت حیوان، زن یا مرد ناتوان درآورند و با زبان‌آوری او را خام کنند. با این همه، مثل این که در قصه قرار نیست قهرمان از گذشته، عبرت بگیرد و دیگر باره فریب نخورد. او که با زحمت بسیار توانسته شمشیر کذایی را به‌دست آورد، آن را به ساده‌دلی و گولی در اختیار مادر فولادزره قرار می‌دهد که خود را به صورت فرخ‌لقا درآورده است و یک لحظه هم به این نکته نمی‌اندیشد که فرخ‌لقا چرا باید این اندازه به شمشیر اظهارعلاقه کند یا جام‌های شراب را به جای این که خودش بخورد، پیوسته به خورد ارسلان می‌دهد؟

«امیرارسلان بی‌مضایقه شمشیر از کمر گشود؛ به دست ملکه داد. ملکه شمشیر را گرفت؛ از غلاف کشید. امیرارسلان دید چشم‌های ملکه برگشت. فریاد برآورد: ای ارسلان حرام‌زاده! منم مادر فولادزره. بگیر از دست من که خوب به گیرم آمدی» (۴۱۰).

*منتقد، نویسنده ادبی و مدرس دانشگاه

عکس هفته

گردهمایی هنرمندان مجسمه‌ساز

ورکشاپ پرتره و فیگور احمد وکیلی، هنرمند برجسته و از اساتید برتر طراحی و نقاشی ایران با حضور ۷۰ نفر از هنرمندان و اساتید برجسته خراسان، ۲۶ و ۲۷ آذرماه در مشهد برگزار شد. محمود کهن‌سال سارو، هنرمند مجسمه‌ساز و یکی از گردانندگان این نشست هنری در باره این ورکشاپ به «دنیای اقتصاد» گفت: این گردهمایی برای همکاری و همدلی بیشتر بین هنرمندان مشهد که دیربازیست در زمینه پرتره و فیگور در کشور حرف اول را می‌زنند با بهره‌گیری از تجارب اساتید برجسته هنر کشور در کارگاه استاد رنگرزان شهرک صنعتی طوس برگزار شد. وی در باره این ورکشاپ دو روزه افزود: روز اول با نشست دورهمی و بحث‌های هنری استاد وکیلی و اساتید برجسته خراسان نظیر استاد حسین سهرابی، استاد رضا خلیلی، استاد حسین طالبی، استاد محمد ابوترابی، استاد سعید بابایی و استاد خوش‌صفت و اساتید دیگر در حضور هنرمندان و مربیان برجسته خراسان همراه بود و در روز دوم، با شروع کار استاد وکیلی با خلق پرتره‌هایی از استاد سهرابی به سوالات هنرمندان در مورد تکنیک اجرا، پاسخ داده شد.

احمد وکیلی، مدرس دانشگاه، در سال ۱۹۹۱ میلادی، در اینوال بلانیاجزو به عنوان بهترین تصویرگر سال نتخاب شده و اثرش در ایتالیا و توکیو به نمایش درآمده است. آثار وکیلی همچنین در سال‌های ۱۳۷۰ و ۱۳۷۲ برگزیده نمایشگاه آسیایی و در سال ۱۳۷۲ برگزیده نمایشگاه بین‌المللی تهران شده است.

«دنیای اقتصاد» بررسی می‌کند:

آئین شب یلدا

ایرانیان گاه شب یلدا را تا دمیدن پرتوی پگاه در دامنه کوه‌های البرز به انتظار باز زاییده شدن خورشید می‌نشستند

دنیای اقتصاد، گروه فرهنگ و هنر- هنوز هم جشن‌های باستانی در دل ما جای دارند، هنوز هم وقتی از این شب‌ها حرف می‌زنیم، شوقی بی‌بدیل در لحن و چشمان‌مان پیداست که نشان از انس و دلداگی ما و وابستگی‌مان به این جشن‌ها دارد. جشنی که برای رسیدنش لحظه‌شماری می‌کنیم چراکه باز هم دور هم جمع می‌شویم و دقایقی با هم بودن را تجربه می‌کنیم و «شب یلدا» یکی از همان شب‌های خاطره‌انگیز است.

واژه «یول»، «یلدا» و«تولد» دارای ریشه مشترکی هستند که اصل آن سریانی و به معنی متولد شدن و به‌دنیا آمدن است.گروهی بر این باور هستند که شب «یلدا» شب تولد حضرت مسیح است و گروهی دیگر آن شب را شب تولد «میترا» یا «مهر» و یا همان خورشید می‌دانند. آنچه که این مسأله را تقویت می‌کند، کوتاه‌تر شدن شب‌ها و بلندتر شدن روزها در این فصل و سیرطبیعی طبیعت در جهت نور و گرما و روشنایی است.

این شب به زمان بین غروب آفتاب از ۳۰ آذر (آخرین روز پاییز) تا طلوع آفتاب در اول ماه دی (نخستین روز زمستان) اطلاق می‌شود. ایرانیان و بسیاری از دیگر اقوام شب یلدا را جشن می‌گیرند. این شب در نیم‌کره شمالی با انقلاب زمستانی مصادف است و به همین دلیل از آن زمان به بعد طول روز بیش‌تر و طول شب کوتاه‌تر می‌شود. واژه یلدا ریشه سریانی دارد و به معنای ولادت و تولد است. منظور از تولد، ولادت خورشید (مهر / میترا) است. رومیان آن را ناتالیس آنایکتوس یعنی روز تولد مهر شکست‌ناپذیر می‌نامند. ابوریحان بیرونی از این جشن با نام میلاد اکبر نام برده و منظور از آن را میلاد خورشید دانسته است.

■ تاریخچه جشن

یلدا و جشن‌هایی که در این شب برگزار می‌شود، یک سنت باستانی است. مردم روزگاران دور و گذشته، که کشاورزی، بنیان زندگی آنان را تشکیل می‌داد و در طول سال با سپری شدن فصل‌ها و تضادهای طبیعی خوی داشتند، بر اثر تجربه و گذشت زمان توانستند کارها و فعالیت‌های خود را با گردش خورشید و تغییر فصول و بلندی و کوتاهی روز و شب و جهت و حرکت و قرار ستارگان تنظیم کنند.

آنان ملاحظه می‌کردند که در بعضی ایام و فصول

یلدا شب اول زمستان و شب آخر پاییز است که اول جَدی و آخر قوس باشد و آن درازترین شب‌هاست در تمام سال و در آن شب و یا نزدیک به آن شب، آفتاب به برج جدی تحویل می‌کند و گویند آن شب به غایت شوم و نامبارک می‌باشد و بعضی گفته‌اند شب یلدا یازدهم جدی است

روزها بسیار بلند می‌شود و در نتیجه در آن روزها، از روشنی و نور خورشید می‌توانستند بیشتر استفاده کنند. این اعتقاد پدید آمد که نور و روشنایی و تابش خورشید نماد نیک و موافق بوده و با تاریکی و ظلمت شب در نبرد و کشمکش‌اند. مردم دوران باستان و از جمله اقوام آریایی، از هند و ایرانی- هند و اروپایی، دریافتند که کوتاه‌ترین روزها، آخرین روز پاییز و شب اول زمستان است و بلافاصله پس از آن روزها به تدریج بلندتر و شب‌ها کوتاهتر می‌شوند، از همین رو آن‌را شب زایش خورشید نامیده و آن‌را آغاز سال قرار دادند. بدین سان در دوران کهن فرهنگ اوستایی، سال با فصل سرد شروع می‌شد و در اوستا، واژه Sareda، Saredha «سَرِدَ» یا «سَرِدَه» که مفهوم «سال» را افاده می‌کند، خود به معنای «سرد» است و این به معنی بشارت پیروزی اورمزد بر اهریمن و روشنی بر تاریکی است. در آثار الباقیه ابوریحان بیرونی، ص ۲۵۵، از روز اول دی ماه، با عنوان خور نیز یاد شده است و در قانون مسعودی نسخه موزه بریتانیا در لندن، «خُرەروز» ثبت شده، اگرچه در برخی منابع دیگر «خرم‌روز» نامیده شده است. در برهان قاطع ذیل واژه «یلدا» چنین آمده است: یلدا شب اول زمستان و شب آخر پاییز است که اول جَدی و آخر قوس باشد و آن درازترین شب‌هاست در تمام سال و در آن شب و یا نزدیک به آن شب، آفتاب به برج جدی تحویل می‌کند و گویند آن شب به غایت شوم و نامبارک می‌باشد و بعضی گفته‌اند شب یلدا یازدهم جدی است.

■ دمیدن پرتوی پگاه در دامنه کوه‌های البرز

از تاریکی زیاد شنیده‌ایم. آن هم تاریکی شب که گاهی لرزه بر اندام‌مان می‌اندازد و جانمان اسیر آن می‌شود. تاریکی نماینده اهریمن بود و چون در طولانی‌ترین شب سال، تاریکی اهریمنی بیشتر به چشم می‌آمد و بودنش و حس کردنش طولانی‌تر بود، این شب برای ایرانیان نحس بود و چون فرامی‌رسید، آتش می‌افروختند تا تاریکی و عاملان اهریمنی و شیطانی نابود شده و بگریزند. آن‌ها دور هم جمع می‌شدند و امید داشتند که با این بودنشان کنار هم مشکلات کمتر شود و این نحسی برطرف گردد. پس گرد هم جمع شده و شب را با خوردن، نوشیدن، شادی و پایکوبی و گفت‌وگو به‌سرمی‌آوردند و هرآنچه میوه تازه فصل که نگاه‌داری شده بود و میوه‌های خشک در سفره می‌گذاشتند تا نعمت‌های خداوند را شکر کنند. سفره شب یلدا، «میَزد» نام داشت و شامل میوه‌های تر و خشک، آجیل یا به اصطلاح زرتشتیان، لُرک که از لوازم این جشن و ولیمه بود، به افتخار و ویژگی «اورمزد» و «مهر» یا خورشید برگزار می‌شد.

ایرانیان گاه شب یلدا را تا دمیدن پرتوی پگاه در دامنه کوه‌های البرز به انتظار باز زاییده شدن خورشید می‌نشستند. برخی در مهرابه‌ها (نیایش‌گاه‌های پیروان آیین مهر) به نیایش مشغول می‌شدند تا پیروزی مهر و شکست اهریمن را از خداوند طلب کنند و شب هنگام دعایی به نام «نی ید» را می‌خوانند که دعای شکرانه نعمت بوده است. روز پس از شب یلدا (یکم دی ماه) را خوروز (روز خورشید) و دی‌گان می‌خواندند و به استراحت می‌پرداختند و تعطیل عمومی بود (خرمدینان، این روز را خرم روز یا خره روز می‌نامیدند). خوروز در ایران باستان روز برابری انسان‌ها بود در این روز همگان از جمله پادشاه لباس ساده می‌پوشیدند تا یکسان به‌نظر آیند و کسی حق دستور دادن به دیگری نداشت و کارها داوطلبانه انجام می‌گرفت نه تحت امر. در این روز جنگ کردن و خونریزی حتی کشتن گوسفند و مرغ هم ممنوع بود این موضوع را نیروهای متخاصم با ایرانیان نیز می‌دانستند و در جبهه‌ها رعایت می‌کردند و خونریزی به‌طور موقت متوقف می‌شد و بسیار دیده شده که همین قطع موقت جنگ به صلح طولانی و صفا تبدیل شده است. در این روز بیشتر از این رو دست از کار می‌کشیدند که نمی‌خواستند احیاناً مرتکب بدی شوند که آیین مهر، ارتکاب هر کار بد کوچک را در روز تولد خورشید گناهی بسیار بزرگ می‌شمرد. ایرانیان به سرو به چشم مظهر قدرت در برابر تاریکی و سرما می‌نگریستند و در خوروز در برابر آن می‌ایستادند و عهد می‌کردند که تا سال بعد یک سرو دیگر بکارند.

■ هندوانه‌ای که از ما جدا نمی‌شود!

در سراسر ایران زمین، جایی را نمی‌یابید که خوردن هندوانه در شب یلدا جزء آداب‌ورسوم آن نباشد. در نقاط مختلف ایران، انواع تنقلات و خوراکی‌ها به‌تبع محیط و سبک زندگی مردم منطقه مصرف می‌شود اما هندوانه میوه‌ای است که هیچ‌گاه از قلم نمی‌افتد، زیرا عده زیادی اعتقاد دارند که اگر مقداری هندوانه در شب چله بخورند در سراسر چله بزرگ و کوچک یعنی زمستانی که درپیش دارند سرما و بیماری بر آن‌ها غلبه نخواهد کرد.

■ حافظ‌خوانی با گوشی و تکنولوژی روز

معمولا در شب یلدا رسم بر این است که صاحب‌خانه، دیوان حافظ را به بزرگتر فامیل که سواد دارد، می‌دهد. سپس هر یک از میهمانان نیت کرده و بزرگِ مجلس، این جمله را می‌گوید و تفألی به گنجینه حافظ می‌زنند: «ای حافظِ شیرازی/ تو محرم هر رازی/ بر ما نظر اندازی/ قسم به قرآن مجیدی که در سینه داری...» یا هر چیزی شبیه به این. این رسم یکی از رسوم پرطرفدار شب یلداست که امروزه با فن‌آوری روز نیز به‌روز شده. به‌طوری‌که در بعضی خانواده‌ها به جای کتاب حافظ، از فال‌نامه، نرم‌افزار تفأل مجازی در رایانه، پایگاه‌های اینترنتی ویژه فال، نرم‌افزارهای ویژه تلفن همراه، سامانه پیام کوتاه یا پیامک و... برای انجام این رسم استفاده می‌کنند که سرگرمی خوبی برای خانواده‌ها در این شب بلند سال است. البته این نکته را هم باید اضافه کرد این تکنولوژی‌ها حال و هوای قدیم را ندارد و چه خوب است که با همان کتاب این کار انجام شود تا حس خوب دوران کودکی دوباره زنده شود.

■ شب یلدا در خراسان

خراسانی‌ها شب چله به زبانشان بیشتر می‌آید. از قدیم‌الایام شب چله گفته‌اند و حالا هم همین را به زبان می‌آورند. آداب‌ورسوم خاص خودشان را دارند و هنوز هم حفظ کرده‌اند. بردن هدیه به خانه عروس با عنوان «شب چله‌ای» از دیگر مراسم شب یلدا در استان خراسان به ویژه مناطق جنوبی این استان است.

خوروز در ایران باستان روز برابری انسان‌ها بود در این روز همگان از جمله پادشاه لباس ساده می‌پوشیدند تا یکسان به‌نظر آیند و کسی حق دستور دادن به دیگری نداشت

در این شب برای دخترانی که به تازگی نامزد شده‌اند، ازسوی خانواده داماد، هدایایی فرستاده می‌شود و خانواده‌های عروس و داماد دور هم جمع می‌شوند. در این شب افراد با جمع شدن در خانه بزرگ فامیل، خواندن شعر و داستان، خوردن شیرینی، آجیل و انواع تنقلات تا پاسی از شب بیدار می‌مانند.

یکی از آیین‌های ویژه شب یلدا در استان خراسان جنوبی برگزاری مراسم «کف زدن» است. در این مراسم ریشه گیاهی به نام چوبک را که در این دیار به «بیخ» مشهور است، در آب خیسانده و پس از چند بار جوشاندن، در ظرف بزرگ سفالی به نام «تغار» می‌ریزند. مردان و جوانان فامیل با دسته‌ای از چوب‌های نازک درخت انار به نام «دسته گز» مایع مزبور را آنقدر هم می‌زنند تا به صورت کف درآید و این کار باید در محیط سرد صورت گیرد تا مایع مزبور کف کند.

کف آماده شده با مخلوط کردن شیره شکر آماده خوردن شده و پس از تزیین با مغز گردو و پسته برای پذیرایی مهمانان برده می‌شود. در این میان گروهی از جوانان قبل از شیرین کردن کف‌ها با پرتاب آن به سوی همدیگر و مالیدن کف به سر و صورت یکدیگر شادی و نشاط را به جمع مهمانان می‌افزایند.

کتاب خوان‌ها

دست از این مسخره‌بازی بردار اوستا

مجموعه‌داستان «دست از این مسخره‌بازی بردار اوستا» شامل چند داستان کوتاه از «مویان» نویسنده چینی برنده جایزه‌ی ادبی نوبل است که در نشرچشمه با ترجمه «بابک تبرایی» منتشر شده است.

این کتاب که داستان‌های آن به دست شخص نویسنده برای ترجمه انگلیسی انتخاب شده، تصویری تکان‌دهنده از چین دوران انقلاب فرهنگی می‌سازد. در اکثر داستان‌ها فضاهای برگرفته از رئالیسم جادویی با رئالیسم سیاه ترکیب شده‌اند و یک نمای تکان‌دهنده ساخته‌اند. در کتاب یک تک‌نگاری به قلم مویان نیز ترجمه شده که روایتی است از کودکی هولناکش... زندگی در روستایی فقیر با مردمانی همیشه گرسنه. طوری که مویان می‌نویسد روزی که برای اولین بار زغال‌سنگ شفاف برای بخاری مدرسه‌شان آوردند، آن‌ها گمان کردند خوراکی‌ست و تا انتهایش را خوردند!

تبرایی همچنین بیانیه نوبل نویسنده را نیز ترجمه کرده و در انتهای کتاب آورده است. در کتاب «دست از این مسخره‌بازی بردار اوستا» تصویری روشن‌تر از جهان خاص این نویسنده به مخاطب ارائه می‌کند. تصویری که به دلیل کم ترجمه‌شدن آثار این نویسنده برای مخاطب فارسی‌زبان هنوز گنگ است. چشمه همچنین مهم‌ترین و مشهورترین رمان این نویسنده یعنی «ذرت سرخ» را نیز در دست انتشار دارد. تبرایی پیش از این ترجمه آثاری از سلینجر و سال‌بلو را در کارنامه خود دارد.

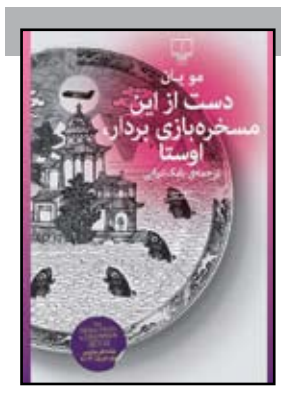

خبر

دعوت شهرداری از هنرمندان برای تولید المان‌های مناسبتی

دنیای اقتصاد- دنیای اقتصاد- شهرداری مشهد از هنرمندان مشهدی برای تولید المان‌های دائمی این شهر دعوت می‌کند.

در این فراخوان هنرمندان باید طرح‌های خود را به‌طور مشخص برای اماکن معرفی شده و با رعایت ملاحظات به دبیرخانه مربوط به این فراخوان ارسال نمایند. به گزارش ایسنا، موضوعات مبتنی بر مکان مشخص شامل میدان شهدا با موضوع قیام ۲۱ تیرماه ۱۳۱۴ مسجد گوهرشاد مشهد، میدان ۱۰ دی با موضوع قیام ۱۰ دی ماه ۱۳۵۷ در مشهد، میدان توحید با موضوع حدیث سلسله‌الذهب و نفی شرک و طاغوت و میدان حجاب با موضوع قیام ۱۷ دی ماه ۱۳۵۶ زنان مشهد است. اقتصاد مقاومتی، جهادسازندگی، دستاوردهای علمی و فناوری ایران اسلامی و پایتخت فرهنگی جهان اسلام چهار موضوع فارغ از مکان در این فراخوان است. تمامی هنرمندان در رشته‌های گوناگون در خصوص موضوعات ارائه شده، می‌توانند طرح‌ها و پیشنهادات خود را تا ۳۰ آذرماه سال جاری به سایت مدیریت هنری شهرداری مشهد به نشانی art.mashhad.ir ارسال کنند.

مدیر سینما آفریقا:

بودجه بازسازی این سینما را نمی‌توانیم اعلام کنیم

دنیای اقتصاد- مدیر سینما آفریقای مشهد گفت: اعتبارات

بازسازی این سینما پیش‌بینی شده اما از اعلام مبلغ آن معذوریم.

مهدی تجویدی در گفت‌وگو با ایسنا در رابطه با میزان اعتباراتی که برای بازسازی در اختیار مسئولان سینما آفریقا قرار گرفته است، عنوان کرد: موسسه سینما شهر و بهمن سبز کارهای لازم برای تخصیص بودجه را انجام داده‌اند. وی ادامه داد: بودجه تخصیص یافته در اختیار مسئولان مربوطه بازسازی سینما آفریقا قرار گرفته اما مبلغ آن را نمی‌توانیم اعلام کنیم. مدیر سینما آفریقا در باره علت بازسازی سینما آفریقا گفت: سینما نیاز به نوسازی و به روز رسانی تجهیزات با آخرین تغییرات جهانی را داشت و به همین دلیل بازسازی را آغاز کردیم. تجویدی تصریح کرد: بازسازی در کل قسمت‌های سینما از جمله صندلی، کف، سقف، سیستم‌های صوتی و تصویری و ... انجام می‌گیرد. وی در خصوص زمان قطعی پایان این پروژه گفت: زمان مشخصی برای پایان بازسازی پیش‌بینی نشده اما احتمال دارد که بتوانیم تا بهمن‌ماه این پروژه را به پایان برسانیم. مدیر سینما آفریقا در خصوص بازسازی کلی این مجموعه که در گذشته مطرح شده بود، عنوان کرد: در گذشته که مسئولیت سینما آفریقا برعهده کمیته امداد بود پیش‌بینی یک بازسازی کلی صورت گرفته بود اما بازسازی فعلی ارتباطی به آن ندارد.

نمایشگاه «کارناوال» در نگارخانه رادین

دنیای اقتصاد- نمایشگاه آثار هنری «کارناوال» در نگارخانه رادین افتتاح شد.

این نمایشگاه جمعه، ۲۷ آذر، ساعت ۱۷ با حضور جمعی از هنرمندان و هنردوستان گشایش یافت. در این نمایشگاه انفرادی آثار محسن کاووسی در معرض دید عموم قرار خواهد گرفت. نمایشگاه «کارناوال» تا فردا اول دی‌ماه از ساعت ۱۷ تا ۲۱ پذیرای هنرمندان و هنردوستان است. نگارخانه رادین در بلوار سجاد، خیابان حامد جنوبی، حامد جنوبی ۱۲ واقع شده است.

نمایش «عمارت‌خانه» به روی صحنه می‌رود

دنیای اقتصاد- نمایش کمدی موزیکال «عمارت‌خانه» از فردا، اول دی‌ماه در تئاتر شهر مشهد اجرا خواهد شد.

به گزارش ایسنا، این نمایش را که کیوان صباغ به رشته تحریر درآورده است و خود نیز آن را کارگردانی می‌کند هر شب ساعت ۱۹ در سالن اصلی تئاترشهر به روی صحنه می‌رود. در نمایش «عمارت‌خانه» محمد جهان‌پا، سعید توکلی، ندا محمدی، مهری شمس، الهه پژوهی، حسین شجاعی، امیراحسان امیرپور، سحر شفیعی، مرجان علوی، سارا گل‌نژاد، یوسف سلطانی، حمید معصومی، محسن رضایی، فاطمه ابهر و سارا نوروزی به ایفای نقش می‌پردازند. نوید برادران، حامد طاهری، زینب رشتی، محمدرضا تربتی، محمود کریمی و... سایر عوامل این نمایش هستند.

یادداشت

سرمایه‌گذاری خارجی، شرایط و الزامات آن در ایران

حسین محمدی*

جریان سرمایه‌گذاری‌های خارجی از شاخص‌های مهم فرآیند جهانی‌شدن اقتصاد است. جدای از اهمیت این پدیده در پویایی نظام سرمایه‌داری جهانی، بسیاری از کشورهای درحال‌توسعه که از فقدان منابع مالی داخلی رنج می‌برند، جذب و بهره‌گیری از این منابع خارجی را برای تداوم برنامه‌های توسعه اقتصادی خود ضروری می‌بینند و این منابع مالی امروزه به دو شکل مورد توجه است:

۱- سرمایه‌گذاری غیرمستقیم خارجی: این نوع سرمایه‌گذاری‌ها بر استقراض، گرفتن وام، خرید اوراق قرضه اوراق سهام و سایر مطالبات بلندمدت از دولت‌ها، نهادهای مالی بین‌المللی و موسسات مالی خصوصی متکی است. به دلایل مختلف از جمله بالابودن بهره وام‌ها، تحمیل برنامه و سیاست‌های مراجع وام‌دهنده و عدم‌استفاده بهینه از این منابع، مشکلات و بحران‌های اقتصادی فراوانی از جمله بحران بدهی‌ها را به همراه آورد.

۲- سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی: این نوع سرمایه‌گذاری موثرترین و واقعی‌ترین نوع سرمایه‌گذاری خارجی است که در حقیقت یکی از چرخه‌های اقتصاد جهانی نیز به‌شمار می‌آید. سرمایه‌گذاران خارجی به شکل مستقل یا مشارکتی در تولید و ساخت کالا، استخراج مواد اولیه و سایر مراحل فعالیت اقتصادی در کشور میزبان حضور می‌یابند. در این شیوه تکنولوژی‌های پیشرفته و سیستم‌های مدیریتی به همراه سرمایه برای بالابردن سود سرمایه‌گذاران به کشور میزبان وارد می‌شود.

سرمایه‌گذاری خارجی به دلیل فقدان منابع مالی داخلی یا ناکارآمدی آن در کشورهای درحال توسعه، موتور محرکه توسعه اقتصادی و اجتماعی این جوامع به‌شمار می‌آید. شرایط کنونی اقتصاد ایران نیز جذب منابع مالی خارجی را ضروری ساخته و الزام اول ایران در جذب این منابع ناشی از کمبود منابع مالی داخلی است.

موانع جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در ایران

ایران با وجود شرایط سخت اقتصادی و نیاز مبرم به سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی، در جذب این منابع مالی موفق نبوده است. براساس گزارشات منتشره در فاصله سال‌های ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۹، ایران در بین ۶۰ کشور پذیرنده سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، رتبه ۵۹ و در میان هشت کشور منطقه، رتبه هفتم را کسب کرده است. این مهم ناشی از مسائل و موانع زیر می‌باشد:

۱-ضعف اقتصادی: سرمایه‌گذاری به‌طورکلی در مکانی صورت می‌گیرد که امنیت وجود داشته باشد، امنیت اقتصادی اصولاً ناظر بر حقوق مالکیت افراد و تضمین اجرای قراردادهاست و منظور از حقوق مالکیت فردی، حقوق مالکیت خصوصی است.

۲-اعطای امتیازات و تسهیلات نادرست به سرمایه‌گذاران:

یکی از اشتباهات رایج در ایران تلقی اعطای امتیازات و تسهیلات به سرمایه‌گذاران به جای تضمین قراردادها در چارچوب ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری است. **این مساله نه تنها به سرمایه‌گذاری در کشور کمک نکرده بلکه باعث ایجاد فساد و خارج‌شدن سرمایه‌گذاری از مسیر اصلی شده است یعنی کسانی وارد میدان سرمایه‌گذاری شده‌اند که سرمایه‌گذار نبوده و صرفاً با بهره‌گیری از شرایط رانتی اقتصاد و سوءاستفاده از امتیازات و تسهیلات اعطایی، اقدام به فعالیت کرده‌اند.** ارائه ارز ارزان‌قیمت، تسهیلات بانکی و معافیت‌های مختلف زمینه‌ساز ایجاد رانت است و این مساله، روند سرمایه‌گذاری و تولید را مختل کرده است.

۳-دیوان‌سالاری گسترده: بزرگترین عامل ناامنی در اقتصاد ایران به‌طورعام و سرمایه‌گذاری به‌طورخاص، دیوانسالاری دولت است. **علت عمده این مساله، مقررات دست‌وپاگیر و وجود نهادهای مشابه و موازی است.** حکومت قانون با اجرای مقررات زیاد و آئین‌نامه‌های متعدد همخوانی ندارد. در حقیقت مقررات وقتی زیاد می‌شود، اجرا نمی‌شود. مقررات زیاد به معنای بیرون‌آمدن از حکومت قانون و آزادگذاشتن دست اراده‌های خاص و افزودن به قدرت دیوان‌سالاران است. در ایران آنچه وجود داشته حکومت مقررات موازی، دست‌وپاگیر و بعضاً متناقض تا حکومت قانون بوده است.

۴- مشکلات نهادی و قانونی: مثل قوانین کار، قوانین مالیاتی و قوانین مرتبط با تامین اجتماعی

برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی اقدامات زیر ضروری است

۱-ایجاد باور داخلی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی؛ مهمترین شرط جذب سرمایه‌گذاری خارجی، باور عمومی نسبت به کارائی و مفید بودن این منابع در فرایند توسعه اقتصادی کشور است تا زمانی که این ایده حاکم باشد که حضور سرمایه‌گذاری خارجی در کشور ایجاد سلطه می‌کند، این منابع جذب نخواهند شد.

۲-دخالت‌های مفید و سازنده دولت در فراهم کردن زمینه‌ها و زیرساخت‌های جذب سرمایه‌گذاری خارجی؛ این دخالت‌ها در ایجاد امنیت اقتصادی لازم، تقویت بخش خصوصی از طریق احترام و تضمین مالکیت فردی و خصوصی، تضمین قراردادها و فعالیت‌های اقتصادی از طریق تصویب قوانین شفاف و کارآمد و عدم‌اعطای امتیازات و تسهیلات بیهوده به بخش‌های سرمایه‌گذاری برای جلوگیری از ایجاد رانت و رانت‌خواری، رفع جدی و سریع موانع سرمایه‌گذاری خارجی و کاهش ریسک سیاسی و اقتصادی تجلی می‌یابد. کاهش ریسک سیاسی به اندازه کاهش ریسک اقتصادی در جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی باید مورد توجه قرار گیرد. به‌طورطبیعی سرمایه‌گذاران برای حضور مطمئن در کشوری بیگانه به دولت متبوع خود متکی هستند. بنابراین دستگاه دیپلماسی کشور با تنظیم قابل‌اعتماد روابط دوجانبه و بالابردن جایگاه سیاسی کشور در این زمینه نقش مهمی می‌تواند ایفا کند. برنامه‌ریزی مشخص برای بهره‌گیری مناسب از سرمایه‌گذاری خارجی و پیوند سرمایه‌گذاری‌های خارجی با بخش خصوصی از دیگر دخالت‌های مفید و سازنده دولت در جذب سرمایه‌های خارجی است؛ قبل از پذیرش سرمایه‌گذاری‌های خارجی باید برنامه مشخص برای نحوه استفاده از این منابع ارائه شود. این برنامه باید بر تعیین اولویت بهره‌گیری از سرمایه‌گذاری خارجی یعنی جبران منابع مالی، جذب تکنولوژی‌های روز یا سیستم‌های کارآمد مدیریتی یا همزمان هر سه مورد، مبتنی باشد. سرمایه‌گذار خارجی به مفهوم واقعی کلمه زمانی جذب می‌شود که با بخش خصوصی کشور میزبان پیوند بخورد و فعالیت مشترک داشته باشند بنابراین لازمه سرمایه‌گذاری خارجی، وجود یک بخش خصوصی قدرتمند است. در شرایطی که ساختار اقتصادی ایران شدیداً به این منابع مالی نیازمند است، دولت وظیفه و کارکرد مهم فراهم‌ساختن زمینه‌های جذب این سرمایه‌ها را برعهده دارد، این وظیفه به طورکلی در ایجاد امنیت اقتصادی و به‌عبارتی کاهش ریسک سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی خلاصه می‌شود و لازمه امنیت اقتصادی نیز تقویت و فعال‌ساختن بخش خصوصی از یک طرف و از طرف دیگر تضمین اجرای قراردادها از طریق کاهش دیوان‌سالاری و ایجاد حکومت قانون است.

*عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد

«دنیای اقتصاد» از ضرورت جذب سرمایه‌های خارجی در خراسان رضوی گزارش می‌دهد؛

توسعه با سرمایه خارجی

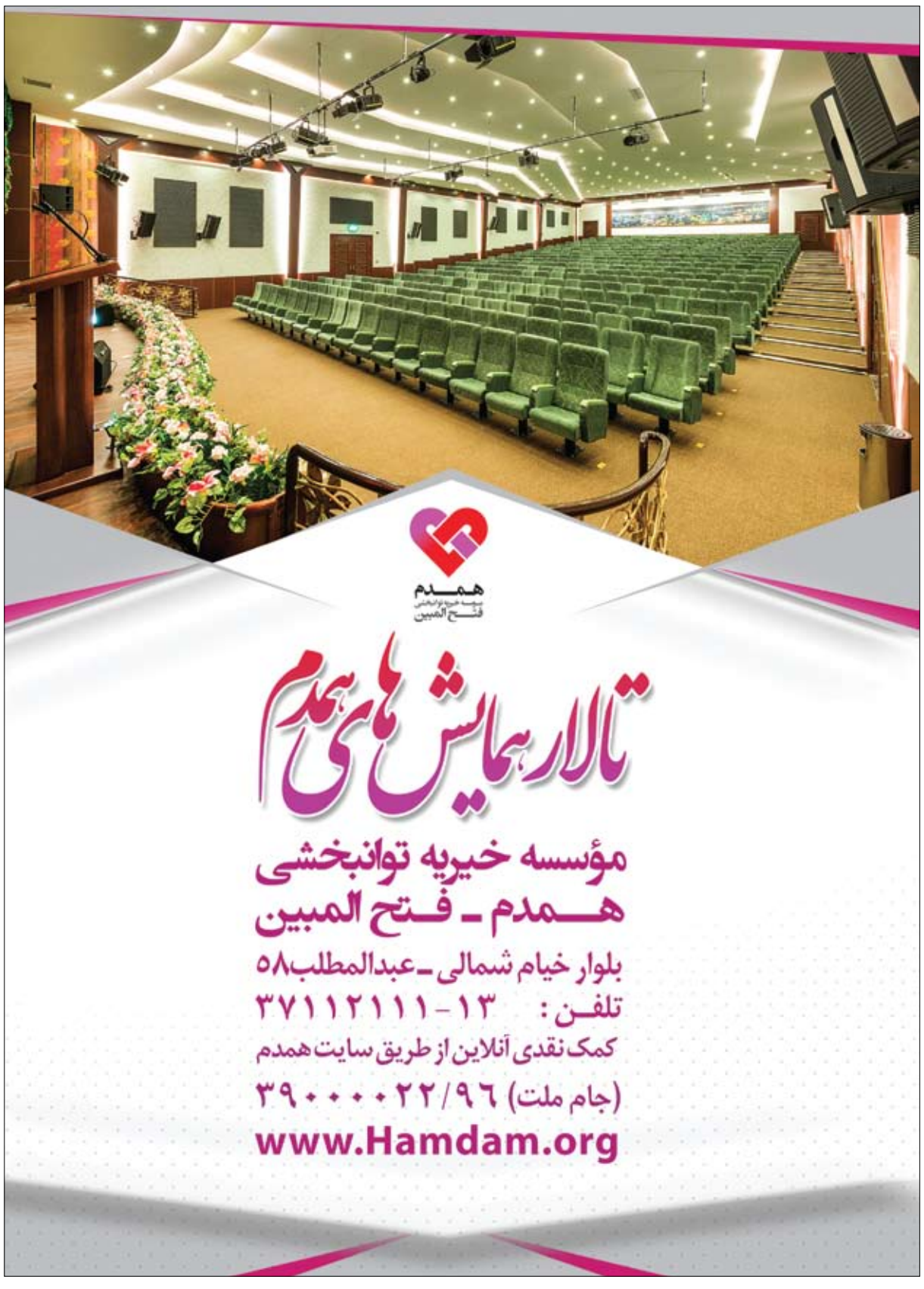

خبر

یکی شدن بازرگانی و صنعت تجمیع بود نه ادغام

ایسنا- رئیس اداره نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: ادغام بازرگانی با صنعت و معدن ادغام نبود بلکه تجمیع بود.

علی باخرد با بیان اینکه با بزرگ شدن وزارت‌خانه‌ها یک وزیر به تنهایی نمی‌تواند آن را به شیوه مناسب مدیریت کند، عنوان کرد: بعضی از افراد موافق جداسازی این وزارت‌خانه‌ها بوده و برخی دیگر عقیده دارند که نباید وزارت جدیدی تشکیل شود بلکه سازمانی تحت عنوان بازرگانی باید ایجاد شود. وی با اشاره به پیش‌نویس برنامه ششم که از طرف دولت و سازمان بودجه‌ریزی کشور تدوین شده است، تصریح کرد: بخشی از وظایف سازمان بازرگانی براساس برنامه ششم باید به سازمان حسابرسی و بخش دیگر به اتحادیه‌ها و تشکل‌های صنفی منتقل شود.

باخرد با اشاره به اینکه بخش تنظیم بازار مربوط به حوزه بازرگانی و جهادکشاورزی قرار است وارد حوزه وزارت اقتصاد و دارایی شود، ادامه داد: براساس این برنامه سازمان توسعه تجارت نیز منحل شده و وظایف آن به سازمان مشابه وزارت اقتصاد و دارایی منتقل خواهد شد.

رئیس اداره نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی در خصوص دلیل وضع این برنامه، تصریح کرد: این برنامه در راستای اجرایی کردن سخنان مقام معظم رهبری و واگذار کردن سازمان بازرگانی به یک دستگاه تخصصی که نزدیک‌ترین گرایش کاری به حوزه تجارت را دارد انجام می‌شود. وی با تاکید بر اینکه این طرح تنها در حد یک پیشنهاد است، گفت: درست یا غلط بودن این طرح به نحو اجرای آن بستگی دارد اما کوچک‌سازی دولت مسئله ای مهم است که باید در نظر گرفته شود.

باخرد با بیان اینکه در ادغام سازمان بازرگانی با وزارت‌خانه صنعت، معدن و تجارت تنها تجمیع صورت گرفت، عنوان کرد: پس از ادغام هر کدام از این سازمان‌ها تنها وظیفه خود را انجام داده و میزهایشان در کنار هم قرار گرفته است در حالیکه در بحث ادغام باید بخشی از وظایف مشترک حذف شده و قسمتی دیگر به سازمان ادغام‌شونده منتقل شود.

■ تغییرات فقط در چارت سازمانی بود

رئیس اداره نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با تاکید بر اینکه در دو سال گذشته میزان وظایف در خصوص سازمان صنعت، معدن و تجارت تغییر نکرده است، افزود: تنها بخش تنظیم بازار به جهادکشاورزی واگذار شد اما بخش‌هایی که به صورت تخصصی وظایف خود را انجام می‌دادند نه تنها ادغام نشده بلکه حتی وظایف آن‌ها در حوزه نظارتی نیز افزایش یافته است. وی با اشاره به قانون حمایت از مصرف کننده، خاطرنشان کرد: با ابلاغ این قانون تنها وظایف ما بیشتر شد و تغییر تنها از لحاظ چارت سازمانی بود اما از لحاظ نیروی انسانی هیچ اتفاقی نیفتاده است.

باخرد در خصوص مزایای ادغام این دو وزارت‌خانه با هم عنوان کرد: از منظر مدیریت واحد در حوزه صنعت، معدن و تجارت این ادغام خوب است چراکه وزیر صنعت می‌تواند به عنوان یک فرد واحد در این حوزه تصمیم‌گیری کند اما اگر در خصوص لزوم و یا عدم لزوم این طرح باید به اواخر دهه ۸۰ نگاه کرد ، متاسفانه دولت قبل به اسم کوچک‌سازی به سمت فشرده‌کردن وزارت‌خانه‌ها حرکت کرد.

رئیس اداره نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی در ادامه اظهار کرد: مثلا وزارت راه در کنار مسکن قرار گرفت اما در حوزه وظایف آن‌ها کوچکترین تغییری ایجاد نشد در حالیکه اصل کار برای این بود که تولید و اقتصاد را در کنار هم دیده و یک شخص واحد برای تولید و تجارت تصمیم بگیرد. وی با تاکید بر اینکه اجرای این طرح بسیار مهم است، تصریح کرد: علی‌رغم ادغام شدن سازمان‌ها با هم، وظایف ادغام نشد و حرکت روبه جلو اتفاق نیفتاد.

باخرد با اشاره به حوزه تخصصی خود در بحث نظارت، تصریح کرد: شرح وظایف در حوزه حمایتی بعد از ادغام سخت‌تر شد و نظارت از بابت حمایت که باید حساب شده باشد نیز اتفاق نیفتاد چراکه در حوزه نظارت و اقتصاد باید به سمتی حرکت شود که فضای ایزوله برای تولیدات مناسب ایجاد شود.

■ لزوم برخورد با تولیدات نامشروع و تقلبی

رئیس اداره نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با تاکید بر اینکه باید با تولیدات نامشروع و تقلبی برخورد شود، گفت: با این رفتار در کنار هم قرار گرفتن سازمان‌ها ارزشمند خواهند شد.

باخرد با اشاره به اینکه شرح وظایف در امور اقتصادی باید در جهت حمایت از اقتصاد باشد، خاطرنشان کرد: متاسفانه در بسیاری از موارد تنها میز افراد در کنار هم قرار گرفته و هیچ تعریف وظایف مشترکی در فضای کسب و کار امر ایجاد نمی‌شود در حالیکه در فضای مطمئن کسب و کار است که افراد از درآمدزا بودن شغل خود مطمئن شده و نسبت به حقوق دولتی خود آگاه می‌شوند.

باخرد با بیان اینکه تجمیع به تنهایی راهگشا نیست، افزود: کارها نباید تنها در طول هم قرار بگیرند بلکه باید در عرض هم باشند چراکه موازی کاری هیچ نفعی نداشته و دردی از اقتصاد را دوا نمی‌کند. رئیس اداره نظارت و بازرس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با تاکید بر اینکه همه سازمان‌ها باید تیمی کار کنند تا به موفقیت برسند، تصریح کرد: اگر این‌چنین نباشد وضعیت تغییری نکرده و شرایط یکسان خواهد بود.

وی در ادامه عنوان کرد: وقتی سازمانی یکبار ادغام شود و دوباره جدا گردد این به معنای از بین بردن آن سازمان و وظایف افراد آن است.

باخرد با تاکید بر اینکه همیشه به دستگاه نظارتی مستقل نیاز است، افزود: در صحیح‌ترین تولیدات نیز دستگاه نظارتی مستقل بسیار ضروری است چراکه امنیت فضای کسب و کار و مصرف در تولیدات تنها از این طریق شدنی خواهد بود.

«دنیای اقتصاد» از ضرورت جذب سرمایه‌های خارجی در خراسان رضوی گزارش می‌دهد؛

توسعه با سرمایه خارجی

رسولیان: برای استفاده از سرمایه‌های خارجی و جذب بهتر آن‌ها باید ابتدا پروژه‌های قابل ارائه براساس ظرفیت‌ها و توانمندی‌هایمان داشته باشیم

دنیای اقتصاد، زهرا صفدری- تحریم‌های مجامع بین‌المللی علیه ایران در سال‌های گذشته، فرصت‌های بسیاری را از کشور و خراسان رضوی به عنوان یکی از مهمترین استان‌های کشور گرفته و حال که صحبت از به نتیجه رسیدن برجام و لغو تحریم‌هاست، جذب سرمایه‌های خارجی می‌تواند گامی مهم برای توسعه هر چه بیشتر استان و کشور باشد. اما جذب سرمایه و سرمایه‌گذاران خارجی نیازمند بسترسازی در زمینه‌های گوناگون است، ایجاد امنیت و اطمینان خاطر از بازدهی سرمایه‌گذاری و اصلاح برخی قوانین دست‌وپاگیر می‌تواند از جمله موضوعات موردنیاز برای این موضوع باشد. خراسان رضوی با پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های بالایی که در زمینه‌های صنعتی، معدنی، گردشگری، کشاورزی و تجاری دارد می‌تواند با دعوت از هیات‌های تجاری خارجی و برقراری روابط تجاری با کشورهای دور و نزدیک، راهی برای رشد اقتصادی هر چه بیشتر خود باز کند.

■ خراسان رضوی نیازمند سرمایه‌گذاری ۱۴٫۳ میلیارد یورویی است

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل استانداری خراسان‌رضوی به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: با توجه به فرمایش مقام معظم رهبری مبنی بر اینکه سرمایه‌گذاری امروز یک ضرورت است، این موضوع امروز دیگر نمی‌تواند در حاشیه قرار بگیرد و همه باید ضروری‌بودن سرمایه‌گذاری را بپذیریم. اما در مورد اینکه سرمایه‌گذاری توسط دولت انجام شود و یا بخش خصوصی، باید بگوییم دولت نه پولی برای این موضوع دارد و نه دولت‌ها در سراسر دنیا در این زمینه موفق بوده‌اند و هر جا بخش خصوصی وارد شده موفق بوده، بنابراین مبنا را باید بر سرمایه‌گذاری بخش خصوصی بگذاریم و اگر هم سرمایه‌گذار خارجی وارد شود باید با بخش خصوصی ما مشارکت کند.

رسولیان: در گذشته حدود ۴۸۰ پروژه قابل ارائه در استان وجود داشت که با ارزیابی آن‌ها، در نهایت ۱۸۹ پروژه با حدود ۵۵ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری مورد نیاز، شناسایی شد که این سرمایه مورد نیاز معادل ۱۴٫۳ میلیارد یورو است

علی رسولیان می‌افزاید: در خراسان رضوی برای استفاده از سرمایه‌های خارجی و جذب بهتر آن‌ها باید ابتدا پروژه‌های قابل ارائه براساس ظرفیت‌ها و توانمندی‌هایمان داشته باشیم و کسی که می‌آید باید بداند کجا و با چه امکاناتی سرمایه‌گذاری می‌کند و اینکه آیا پروژه‌های اقتصادی منافع او را تامین می‌کند یا خیر زیرا او جایی سرمایه‌گذاری می‌کند که از نظر اقتصادی منافعی برایش داشته باشد.

رسولیان ادامه می‌دهد: در گذشته حدود ۴۸۰ پروژه قابل ارائه در استان وجود داشت که با ارزیابی آن‌ها، در نهایت ۱۸۹ پروژه با حدود ۵۵ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری مورد نیاز، شناسایی شد که این سرمایه مورد نیاز معادل ۱۴٫۳ میلیارد یورو است و البته این بدان معنا نیست که دیگر پروژه‌ای در استان وجود ندارد. همه دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی باید مطالعه کنند و بخش خصوصی باید پروژه‌هایی که نیازمند سرمایه‌گذاری مجدد و شریک خارجی است را معرفی کند، امروز بسیاری از خارجی‌ها برای سرمایه‌گذاری در کشور ما به دنبال شریک ایرانی هستند چون به تنهایی شاید موفق نباشند و این موضوع برای ما هم بهتر است تا هم از تجربیات آن‌ها استفاده شود و هم منافع آن به بخش خصوصی برسد و در آینده بتواند این کار را ادامه دهد.

میرهادی زاده: زمانی خصوصی‌سازی در کشور محقق می‌شود که ما بتوانیم تضمین مالکیت، اصلاح قانون کار، اصلاح قانون مالیات و توانمندتر کردن قوه قضائیه در حل دعاوی تجاری را اجرا کنیم

■ تهیه فیلم و ایجاد سایت برای معرفی استان به هیات‌های خارجی

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل استانداری خراسان‌رضوی اظهار می‌کند: از مجموع پروژه‌های نیازمند سرمایه و شناسایی شده در استان، ۱۱پروژه صنعتی، ۱۹ مورد گردشگری، ۳۶ فرصت در بخش کشاورزی، ۲۹ فرصت در حوزه راه‌وشهرسازی، پنج فرصت درحوزه برق، ۱۹ پروژه در حوزه آب و فاضلاب و ۷۲ پروژه مربوط به شهرداری‌ها است.

رسولیان یادآور می‌شود: برای معرفی ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری استان به هیات‌های خارجی، فیلمی به زبان‌های فارسی و انگلیسی تهیه کرده‌ایم و قرار است به زبان‌های عربی، روسی و فرانسوی هم تهیه شود تا ابتدای ورود آن‌ها به استان، در دقایقی خراسان رضوی را به خوبی معرفی کنیم. علاوه بر این، سایتی هم درباره ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری مشهد و شهرستان‌ها تهیه می‌کنیم که شرط موفقیت آن به‌روزرسانی است.

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل استانداری خراسان‌رضوی خاطرنشان می‌کند: اگر تامین مالی از طریق سرمایه‌گذاری خارجی، بانک‌ها، صندوق توسعه ملی، شرکت‌های توانمند سرمایه‌گذاری داخلی و یا سرمایه‌های خرد داخلی و بخش خصوصی انجام شود، لازم است فضای کسب‌وکار هم به‌گونه‌ای باشد که فرد به راحتی کارش را انجام دهد و منافع اقتصادی‌اش تامین شود. در این راستا کمیته‌ای تشکیل داده‌ایم و در حال شناسایی موانع هستیم.

رسولیان می‌گوید: بخشی از موانع موجود ملی است و استان نمی‌تواند نقش چندانی در رفع آن‌ها داشته باشد و فقط موضوع را به تهران منعکس می‌کنیم و برای حل آن پیشنهاد می‌دهیم اما برخی از موانع موجود در استان را می‌توان برطرف کرد به طور مثال می‌توان امور را به جای مسیر طولانی از مسیر کوتاه و قانونی انجام داد و این موضوعات باید شناسایی شود. آزمایش‌هایی که اداره‌کل استاندارد و دامپزشکی برای واردات انجام می دادند، تقریبا یکسان بود و سعی کردیم از این موازی‌کاری بکاهیم و مشکل حل شد، در بحث صادرات زعفران و چای هم موانعی وجود داشت که رفع شد و برای راحت‌ترشدن فرایند اقتصادی باید گره‌های موجود را باز کنیم.

■ ایجاد ۳۳۰ شرکت خارجی در مشهد در سالجاری

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل استانداری خراسان‌رضوی عنوان می‌کند: در زمینه اخذ مجوزها نیز نیروها در مرکز خدمات سرمایه‌گذاری مستقر شدند اما در کارگروه زیربنایی استان هم پیگیر موضوع بودیم و توافق شد که مسیرهای اخذ مجوز تسهیل شود و نیاز به استعلام‌های فراوان و تکراری نباشد.

رسولیان تاکید می‌کند: جذب نقدینگی، تامین منابع برای سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب‌وکار در جذب بهتر و آسانتر سرمایه‌گذاران خارجی به ما کمک می‌کند. وی می‌گوید: از ابتدای امسال میزبان هیاتهای خارجی زیادی بودیم؛ هیاتهایی از فرانسه، سوییس، چین، لیتوانی، امارات و برخی دیگر از کشورهای عربی برای سرمایه‌گذاری به مشهد آمدند و به دنبال تهیه چارچوب و دستورالعملی برای پذیرش هیاتها هستیم تا حداکثر استفاده را داشته باشیم و به صورت حساب شده با آن‌ها برخورد کنیم و بتوانیم ضمن ارائه پروژه‌ها، از توانمندی آن‌ها استفاده کنیم و اگر این اتفاقات را به درستی طی کنیم موفق خواهیم بود.

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل استانداری خراسان‌رضوی با بیان اینکه مشهد در زمینه ایجاد شرکت خارجی سالی ویژه را دارد، می‌افزاید: در شش ماهه امسال بیش از ۳۳۰ شرکت خارجی با فعالیت بالغ بر ۱۰۰۰ نفر در مشهد ثبت شده که البته ثبت شرکتها به این معنی نیست که همه آن‌ها پول آورده‌اند اما اخیرا برخی از این شرکتها منجر به وصول پول شده‌اند و مجوز سرمایه‌گذاری گرفته و در حال فعالیت هستند و امیدواریم با رفع تحریمها در آینده نزدیک و بهتر شدن فضا برای حمل‌ونقل پول، شرایط بهتری در این زمینه داشته باشیم.

■ نگاه ما به سرمایه‌گذاری خارجی نباید تامین مالی باشد

عضو اتاق بازرگانی ایران و ایتالیا می‌گوید: اگر دولت تصمیم دارد تا در جذب سرمایه‌گذاری خارجی اقدام کند باید در قالب کارگروه اجرایی، تیم خبره‌ای را برای رفع موانع سرمایه‌گذاری خارجی تعیین کرده و اقدامات خود را هر چه سریعتر عملیاتی کند. از طرفی آنچه بسیار مهم است، وجود بخشهای خصوصی توانمند و کارآمد است که می‌توانند در جذب سرمایه‌گذاری خارجی به عنوان یک ضرورت عمل کرده و در راستای تقویت توان صادراتی محصولات و خدمات، حضور گسترده‌ای در بازارهای منطقه داشته و سهم بزرگی را کسب کنند.

ساناز میرهادی‌زاده تصریح می‌کند: نگاه ما به سرمایه‌گذاری خارجی نباید تامین مالی باشد چرا که این مورد را می‌توان صرفا از طریق بانکهای داخلی و یا خارجی میسر کرد اما دید ما باید به سرمایه‌گذاری خارجی به عنوان اخذ دانش فنی، مهارت‌های هوشمند مدیریتی و کاهش هزینه‌ها، توسعه صادرات و به تبع آن اخذ سهم بازار جهانی باشد.

میرهادی‌زاده در پاسخ به این سوال که سرمایه خارجی در شرایط فعلی اقتصاد ما چقدر می‌تواند اثرگذار باشد، می‌گوید: سرمایه‌گذاری خارجی دارای آثار مثبتی نظیر تامین مالی، ارتقاء بهره‌وری، افزایش صادرات به تبع انتقال فناوری و دانش فنی، اخذ استانداردهای بالای کیفیت و ایجاد منابع انرژی است و دستیابی به این موارد تابعی از مدیریت هوشمند و قدرتمند با شناسایی اولویتها و توان مذاکره با سرمایه‌گذار خارجی است.

عضو هیات مدیره شورای مشترک بازرگانی ایران و آذربایجان بیان می‌کند: در حال حاضر ریسک سرمایه‌گذاری در کشور بالا بوده و محیط سرمایه‌گذاری شفاف نیست، در برخی از لایه‌های جامعه به ویژه در برخی استان‌ها، آمادگی لازم برای پذیرش سرمایه‌گذار خارجی وجود ندارد و علاوه بر این، بروکراسی پیچیده کشور و ابهامات موجود در برخی قوانین، مانع جذب سرمایه‌گذار خارجی می‌شود. از طرفی در عرصه بین‌المللی، یکی از موانع نقش سلطه امریکا در اقتصاد جهانی است و موضوعی که بسیار مهم است، نقش غرب در ادوار مختلف و مخالفت به بهانه‌های گوناگون با ایران است.

■ خصوصی‌سازی، عاملی موثر در سرمایه‌گذاری خارجی

میرهادی‌زاده ادامه می‌دهد: غرب به خاورمیانه به عنوان یکی از مهمترین پایگاههای اقتصادی نگاه می‌کند، اما به دلیل تنش با ایران با اعمال فشار همسایگان ایران همچون عربستان، ترکیه، قطر و... در ادوار مختلف، موانعی را در مسیرهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و... کشورمان قرار داده و می‌دهد و به کشورهایی که قصد سرمایه‌گذاری در ایران دارند موانعی را دیکته می‌کند که امید است ممانعت از این موارد در محتوای برجام دیده شده باشد تا پس از عملیاتی شدن برجام، غرب تحریمهای جدید اقتصادی را تحمیل نکند. عضو کمیسیون حقوقی و قضایی اتاق بازرگانی خراسان رضوی با بیان اینکه یکی از عوامل موثر در سرمایه‌گذاری خارجی، خصوصی‌سازی در کشور است، می افزاید: زمانی خصوصی‌سازی در کشور محقق می‌شود که ما بتوانیم تضمین مالکیت، اصلاح قانون کار، اصلاح قانون مالیات و توانمندتر کردن قوه قضائیه در حل دعاوی تجاری را اجرا کنیم. عامل مهم دیگر در این زمینه مقررات و قوانین است که در بسیاری از موارد ابهاماتی دارد که باید برطرف شود تا سرمایه‌گذاران خارجی بتوانند ورود پیدا کنند و موضوع دیگر آزادسازی اقتصادی است زیرا در حال حاضر رابطه دولت با اقتصاد به صورت عملیاتی نیست.

میرهادی‌زاده می‌گوید: در جذب سرمایه‌گذاری خارجی دو نظر وجود دارد، عده‌ای جذب سرمایه‌گذاری خارجی را ابزاری برای نوآوری، افزایش رقابت و خودکفایی می‌دانند و در مقابل گروهی دیگر جذب سرمایه‌گذاری خارجی را نوعی وابستگی دانسته و مخالف آن هستند در حالی‌که با نگاهی به کشورهای در حال توسعه همچون چین و هند که آزادسازی اقتصادی را در پیش گرفته‌اند، می‌توان به نتایج مهمی در این زمینه دست یافت.

■ اتاق‌های مشترک موتور محرک در تعاملات بین‌المللی هستند

عضو هیات مدیره شورای مشترک بازرگانی ایران و آذربایجان یادآور می‌شود: از طرفی، ایران جزو کشورهای دارای پتانسیل بسیار بالا در راستای جذب سرمایه‌گذاری خارجی است و موقعیت ژئوپلتیک ایران منبع ایده‌آلی برای سرمایه‌گذاران خارجی است اما از طرف دیگر از سوی بنگاهها دارای بازدهی مناسب نبوده و نیروی کار به ظاهر فراوان و ارزان است اما در عمل هزینه‌های تولید بسیار بالاست. وی اضافه می‌کند: با توجه به اینکه هزینه دستمزد در مقایسه با بهره‌وری نیروی کار مورد سنجش قرار می‌گیرد، در رقابت با نیروهای کار کشورهایی نظیر چین، هند، بنگلادش، پاکستان، ویتنام و... که در جذب سرمایه‌گذاری خارجی موفق بودند، نیروی کار ایران را باید تقویت کرد تا جذابیتی برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی باشد و باید در کنار آن هزینه‌های تولید را در کشور کاهش داد.

میرهادی‌زاده خاطرنشان می‌کند: سرمایه‌گذاری به تنهایی مهم نیست بلکه باید به مدیریتها توجه کرد، مدیریتها باید توانمند و هوشمند باشد و مدیران باید وسعت دید جهانی و درک عمق اقتصاد کشورهای طراز اول را داشته باشند.

عضو اتاق بازرگانی ایران و ایتالیا درباره نقش اتاقهای مشترک در جذب سرمایه‌های خارجی می‌گوید: اتاقهای مشترک می‌توانند به عنوان موتور محرک در تعاملات بین‌المللی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی بسیار توانمند عمل کنند، در حال حاضر در ایران، ظرفیت فعلی اتاقهای مشترک برای ایجاد این تحول کافی نیست و باید جدیت بیشتری در شوراها و اتاقها به کار بسته شود.

میرهادی‌زاده می‌افزاید: در شرایط جدید که ایران سعی دارد به سمت توافق با دنیا در زمینه اقتصادی حرکت کند، اهمیت اتاقها و شوراهای مشترک نمایان می‌شود **اما متاسفانه بعضی اتاقهای مشترک، پایگاه یک گروه خاص شده که دوره‌های متمادی اتاق در اختیارشان بوده و فعالیتی عمومی برای شکوفایی کشور در آن‌ها انجام نمی‌شود.**

عضو کمیسیون سرمایه‌گذاری و تامین مالی اتاق بازرگانی خراسان رضوی با تاکید بر لزوم تغییر ساختار اتاقهای مشترک و روش انتخابات آن‌ها، اظهار می‌کند: متاسفانه اعضای هیات رئیسه قبلی خود برگزارکننده انتخابات جدید بوده که این تخلفات بسیاری را در پی دارد و به اعضای پرتلاش، توانمند و جدید اجازه ورود نمی‌دهند در حالی‌که **اتاقهای مشترک در خارج از ایران صرفا بر مبنای توان، تخصص، کارآمدی و به روز بودن افراد را جذب می‌کنند و هیچ مانعی برای ورود افراد جدید نیست.**

■ ضرورت همسان‌سازی ایده‌های عملیاتی توسط مسئولان

عضو هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی نیز می‌گوید: امروز سهم سرمایه‌گذاری خارجی در کشورهای در حال توسعه ۲۰ درصد، در آسیای جنوب شرقی ۱۰ درصد، در افریقا شش درصد و در کشورهای توسعه یافته ۴۹ درصد است و این اهمیت موضوع را نشان می‌دهد و با عدد بزرگی بالغ بر ۵۰۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی در دنیا، اهمیت سهم آن در توسعه اقتصادی کشورها به وضوح مشخص است.

محسن خندان‌دل می‌افزاید: در سالهای گذشته چون در شرایط تحریم قرار گرفتیم درهای سرمایه‌گذاری خارجی را به روی خودمان بستیم و اگر واقع‌گرا بودیم سهمی از این حجم بزرگ سرمایه‌گذاری خارجی را می‌توانستیم جذب کنیم و امروز امیدوارم با یک درایت و تفکر مدیریتی بتوانیم به بهترین شکل در شرایط پساتحریم به نتایج مطلوبی برسیم.

خندان‌دل تصریح می‌کند: نخستین اتفاقی که باید در این حوزه بیافتد، همسان‌سازی ایده‌های عملیاتی است؛ به نظر می رسد اختلاف نظرهایی در نوع جذب سرمایه‌گذاری خارجی در بین عوامل تصمیم‌گیرنده کشور وجود دارد و اگر بخواهیم نقش دولت را در تصمیم‌گیری در این زمینه خیلی جدی بگیریم، به ضرر سرمایه‌گذاری خارجی است زیرا افراد باید در صحنه عرضه و تقاضا به نتیجه برسند و اینکه مسئولان اعلام کنند تمایل داریم در حوزه‌های خودروسازی یا شرکت‌های پالایشگاهی سرمایه‌گذاری انجام شود، نوعی تعیین تکلیف برای دیگران است و معمولا سرمایه‌گذاران دوست ندارند دیگران برایشان تعیین تکلیف کنند.

عضو هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان از بورس هر کشور به عنوان یکی از اصلی‌ترین بخشهایی که سرمایه‌گذاری خارجی در آن رقم می‌خورد، نام برده و می‌گوید: معمولا بورس‌ها نمادی هستند برای تشویق سرمایه‌گذاران خارجی در عرصه ورود به کشوری دیگر، در بورس ما حدود ۳۰۰ هزار میلیارد تومان ارزش رد و بدل می‌شود و براساس آمارها هفت میلیون سهامدار و بیش از ۴۰ صنعت در آن فعالیت می‌کنند. با توجه به اینکه ما بورس تازه‌ای نسبت به پیشینه بورس در سایر کشورها داریم این می‌تواند برای سرمایه‌گذار خارجی جذابیت داشته باشد البته سرمایه‌گذار خارجی معمولا پولی را برای عملیات خرید و فروش در بورس با خود نمی‌آورد بلکه او علاقمند به سرمایه‌گذاری است اما بورس می‌تواند نمادی باشد برای اینکه سرمایه‌گذار به این نتیجه برسد که وارد کشوری بشود یا خیر.

■ تاثیر وضعیت بورس در ورود سرمایه‌گذاران خارجی

خندان‌دل ادامه می‌دهد: افت و خیز زیادی که در شاخصها و سهام بورس کشور ما اتفاق می‌افتد، می‌تواند مشکلاتی را برای تصمیم‌گیری سرمایه‌گذار خارجی ایجاد کند. ایرادی که به دولت وارد می‌شود این است که تمام تلاش خود را در مهار تورم در نظر گرفته و رکود برایش اهمیتی ندارد، هر چند مسئولان دولتی این موضوع را تایید نمی‌کنند اما عملا می‌بینیم رکودی جدی در بازار هست و دولتی‌ها از مهار تورم می‌گویند.

این فعال اقتصادی عنوان می‌کند: هرگاه در شرایط رونق اقتصادی توانستیم تورم را مهار کنیم اجزای پازل اقتصادی به درستی در کنار هم چیده می‌شوند. به خاطر داشته باشیم که از یک رکود اقتصادی یک بورس فعال و پویا خارج نمی‌شود، نماد و شاخصهای بورس در شرکتهای شبه دولتی ما بالا و پایین می‌شود و چون صنعت و تجارت ما زمین‌گیر است، معمولا شرکتهای خصوصی رفتار اقتصادی قدرتمندی ندارند. وی می‌افزاید: غیر از بخشهایی در حوزه ضروریات زندگی و واردات، بقیه بخشها غیرفعال است و به تبع آن بورس ما دارای افت‌وخیزهای شدیدی است و شاخص‌ها و نمادها در برخی هفته‌ها سقوط می‌کند و یا بالا می‌رود، این موضوع مزیت نیست بلکه تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران خارجی را دچار تزلزل می‌کند.

خندان‌دل یادآور می‌شود: برای اینکه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کشور داشته باشیم، باید ابتدا ایده‌های عملیاتی را همسان کنیم و اگر به این نتیجه برسیم که برای رسیدن به رونق اقتصادی در جذب سرمایه خارجی الزام داریم به سوی همسان‌سازی ایده‌ها رفته‌ایم. **دولت باید این را بپذیرد که سرمایه‌گذار و سرمایه‌پذیر، دولتی نیستند پس تصمیم‌گیرنده باید خودشان باشند.** وی می‌گوید: یکی از بزرگترین عوامل در سرمایه‌گذاری خارجی بحث امنیت است، سرمایه‌گذار تا وقتی از امنیت خود مطمئن نباشد حاضر به سرمایه‌گذاری نیست و اگر به دنبال همسان‌سازی ایده ها هستیم باید امنیت داخلی و منطقه‌ای را در نظر داشته باشیم زیرا پیرامون کشور ما اتفاقات بدی در حال رخ‌دادن است و این موضوع سرمایه‌گذاری خارجی را در کشورمان تحت تاثیر قرار می‌دهد.

■ وجود امنیت لازمه سرمایه‌گذاری خارجی

عضو هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی اظهار می‌کند: لازم است در دوران پس از تحریم به سراغ یک ثبات منطقه‌ای حرکت کنیم و از حرفهای تحریک‌کننده به شدت پرهیز کنیم و اینکه بخواهیم در حوزه‌هایی ورود پیدا کنیم که منطقه را تحت شعاع خود قرار دهد در راستای جذب سرمایه‌گذاری خارجی نیست. وی با بیان اینکه ما باید امتیازات و تسهیلاتی را به شکل واقعی برای سرمایه‌گذاران خارجی در نظر بگیریم، اظهار می‌کند: قوانین متعدد و مغایر باهم امتیازات را برای سرمایه‌گذاری خارجی کم می‌کند، ما در سیستم‌های مالی نتوانسته‌ایم ضمانت‌نامه‌های مورد قبول سیستم‌های خارجی را طراحی کنیم و سیستم عملیات مالی ما مبتنی بر عملیات مالی روز جهان نیست و راهکارهایی که ارائه می‌کنیم مبتنی بر راهکار روز جهان نیست.

خندان‌دل تصریح می‌کند: در حوزه تسهیلات و امتیازات باید دقت زیادی داشته باشیم، **اگر می‌خواهیم به یک سرمایه‌گذاری پویا و درازمدت برسیم باید بازنگری سریع و قابل اجرا در قوانین و آیین‌نامه‌ها داشته باشیم. خیلی‌ها از این اختلافات قوانین استفاده می‌کنند و به نظر من یکی از بزرگترین مشکلات این است که دولت علاقه‌ای ندارد که نظارت خود را در این حوزه بردارد. وقتی دولت نظارت را برندارد، رانت و فساد و زد و بند و ... به وجود می‌آید و فقط به برخی حوزه‌ها توجه می‌شود و وقتی مغایرت در قوانین هست، اجازه می‌دهیم دیگران برای ما تصمیم‌گیری کنند** و این درحالیست که باید دست سرمایه‌گذار خارجی را برای تصمیم‌گیری باز بگذاریم. این فعال اقتصادی با اشاره به مشکلات نهادهای قانونی کشور به عنوان یکی دیگر از موانع در جذب سرمایه‌های خارجی، می‌گوید: به نظر من نهادهای قانونی ما نتوانسته‌اند مناسبات کامل و زنجیره کاملی را برای سرمایه‌گذاری خارجی ما به وجود بیاورند، این نهادها همان‌هایی هستند که صنعتگران با آن‌ها درگیرند مثل اداره کار، مالیات، استاندارد، نهادهای نظارتی در حوزه زیست محیطی، در حوزه‌های حمل‌ونقلی و صدور مجوزها و دفاتر فنی و شهرکها. ما باید یک بازنگری سریع و جدی در این قضایا انجام دهیم تا جذب منابع را داشته باشیم اگر این اتفاقات بیافتد، ضریب ریسک‌پذیری سرمایه‌گذار را کاهش داده‌ایم و او به سرمایه‌گذاری در کشور ما تشویق می‌شود.

■ دولت از تصمیم‌گیری برای بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران خارجی بپرهیزد

خندان‌دل با بیان اینکه منکر نقش حاکمیتی دولتها نیستم، می‌افزاید: با این وجود دولتها نباید تصمیم‌گیری را به بقیه القا کنند، در این زمینه اگر فقط شعار ندهیم و اصول خصوصی‌سازی را به درستی رعایت کنیم سرمایه‌گذار خارجی ما زبان بخش خصوصی ما را خیلی خوب می‌فهمد و کشورهایی که غیر از این انجام داده‌اند به نتیجه مطلوبی نرسیده‌اند.

عضو هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی اظهار می‌کند: برای همسان‌سازی ایده‌های عملیاتی باید از تجربیات دیگران استفاده کنیم و با توجه به تجربه‌های دیگر کشورها از شکست جلوگیری کنیم. سپس باید ریسک‌پذیری را در حوزه جذب سرمایه‌های خارجی به حداقل برسانیم و امیدوارم با صحبتهایی که امروز در مجامع سیاسی و بین‌المللی ما انجام می‌شود به سرعت این اتفاق بیافتد و بتوانیم به تعامل سازنده‌ای با جهان اقتصاد برسیم و بدانیم اگر رفتار نادرستی از ما سر بزند و سرمایه‌گذار خارجی پاپس بکشد برگرداندن آن کار ساده‌ای نخواهد بود.

خندان‌دل تاکید می‌کند: در کنار همایش‌ها و کنگره‌هایی که در حوزه‌های نفت برگزار می‌شود، باید ببینیم اولویت‌های ما چیست و اگر به دنبال سرمایه‌گذاری غیرنفتی هستیم، شعار نفتی را باید کنار بگذاریم و نگاه واقع بینانه ای به تمام حوزه‌های صنعت، معدن، تجارت و کشاورزی داشته باشیم.

این فعال اقتصادی تصریح می‌کند: امروز وقتی بخش خصوصی می‌بینند که دولت فقط در کلام نقش نظارتی خود را کاهش می‌دهد اما در عمل این‌چنین نیست، اعتماد لازم را پیدا نمی‌کند. اگر به بخش خصوصی حیطه اختیار و تصمیم‌گیری بدهیم نقش این بخش بسیار پررنگ خواهد بود. اما امروز که قوانین مغایر و نقش نظارتی دولت و ایرادات نهادهای قانونی وجود دارد و مشکلات سیاسی و منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای وجود دارد ، نقش این بخش کمرنگ می‌شود.

■ هیچ متولی بخش خصوصی برای جذب سرمایه‌های خارجی در استان وجود ندارد

عضو هیات مدیره شرکت پروفیل سیناشرق می‌گوید: از ظرفیت‌های بالا در بحث سرمایه‌گذاری خراسان رضوی، می‌توان به موضوعات گردشگری، زیارتی و سپس فولاد اشاره کرد، با توجه به فضایی که در جامعه جهانی وجود دارد و رکودی که در بازار جهانی هست می‌توانیم از این دو قابلیت در استان خودمان استفاده کرده و سرمایه‌های خارجی را برای این حوزه‌ها جذب کنیم.

بهزاد پژوم خاطرنشان می‌کند: در زمینه جذب سرمایه‌های خارجی آنچه احساس می‌شود این است که هیچ متولی جدی برای تعریف‌کردن فرصت‌ها و کوتاه‌کردن زمان‌ها و جذب سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی استان ما وجود ندارد، هیچ فراخوانی مشاهده نمی‌کنیم و برای مذاکره با سرمایه‌داران خارجی به سراغ هیچ یک از دوستان ما نرفته‌اند. صحبت‌هایی که این روزها از زبان دولت و معاون رئیس جمهور درباره تلاش برای ورود به این عرصه می‌شنویم مربوط به دولت است اما در استان‌ها در حد شعار است و هیچ هیات خارجی را هماهنگ نمی‌کنند و همه اتفاقات در مرکز می‌افتد.

پژوم تاکید می‌کند: ما به عنوان فعالان اقتصادی احساس می‌کنیم هیچ نقشی نداریم و هیچ اطلاع‌رسانی برای مذاکره با سرمایه‌گذاران خارجی نمی‌شود و هیچ متولی برای هم‌افزایی در شرکت‌های مختلف استان وجود ندارد و همه کار خود را به‌طور ضعیف انجام می‌دهند. وی با بیان اینکه متولی ارتباط با سرمایه‌گذاران خارجی باید از بخش خصوصی باشد و با یک فراخوان جدی وارد شود، تصریح می‌کند: در عمل می‌بینیم که خارجی‌ها برای سرمایه‌گذاری در ایران و یا تعریف کردن بازار فروش خود وارد می‌شوند اما این ولع در ایران دیده نمی‌شود، درحالی‌که ما بیشتر به این سرمایه‌ها و ارتباطات نیاز داریم.

عضو هیات مدیره شرکت پروفیل سیناشرق یادآور می‌شود: بخش خصوصی ما برای آوردن سرمایه‌گذار خارجی و معرفی ظرفیت‌هایش به او هیچ تلاشی نمی‌کند و همه منتظرند که خارجی‌ها دنبال ما باشند. به‌نظرمن فضای کار وجود دارد، اما هیچ انگیزه‌ای از بخش خصوصی خود نمی‌بینم و یا اینکه خود را خیلی کوچک می‌بینند و وارد ماجرا نمی‌شوند، به‌همین دلیل همه‌چیز در تهران خلاصه شده و برای استان خراسان رضوی فرصت‌سوزی می‌شود.

■ پتانسیل بالای گردشگری خراسان برای جذب سرمایه

پژوم می‌گوید: سرمایه‌های خارجی با توجه به امنیت موجود در ایران و استان ما می‌تواند بسیار اثرگذار باشد، به‌ویژه در بخش گردشگری پتانسیل بالایی وجود دارد که با تعریف کردن یک فضای جدید با پول خارجی می‌تواند نقشی مهم ایفا کند چون پول داخلی کفاف نمی‌دهد و نمی‌تواند سهمی در این زمینه داشته باشد اما با سرمایه‌گذاری خارجی می‌توانیم طرحی نو تعریف کنیم.

در بخش گردشگری طرحها بسیار زودبازده است و در بخش معدن و ... هم می‌توانیم رشدی ارزی داشته و سرآمد سایر استان‌ها باشیم زیرا پتانسیلی داریم که سایر استان‌ها ندارند و باید از آن استفاده کنیم.

خندان دل: از یک رکود اقتصادی، یک بورس فعال و پویا خارج نمی‌شود، نماد و شاخصهای بورس در شرکتهای شبه دولتی ما بالا و پایین می‌شود و چون صنعت و تجارت ما زمین‌گیر است، معمولا شرکتهای خصوصی رفتار اقتصادی قدرتمندی ندارند

این فعال اقتصادی درباره نقش دولت در جذب سرمایه‌های خارجی، می‌گوید: به‌نظر من نگاه دولت در هر استانی باید نگاه اقتصادی بومی آن استان باشد مثلا در بحث زیرساخت‌ها دولت باید زیرساخت‌های تجاری استان‌ها را اولویت‌بندی و مشخص کند و در این زمینه لازم است فعالیت بیشتری داشته باشد و با توجه به مشکلات بودجه‌ای موجود، دولت باید با مزیت‌های نسبی استان بسترهای تجاری و اقتصادی را مشخص کند و با اولویت‌بندی به آن بپردازد.

پژوم اضافه می‌کند: هر بخشی که نیازمند کمک باشد باید طبقه‌بندی و رسیدگی شود و این اولویت‌بندی باید در سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی تنظیم شود و آن استان و بودجه‌اش را براساس اولویت‌ها مشخص کند. باید طی فراخوانی که انجام می‌شود هر کسی سهمی در جذب سرمایه‌های خارجی داشته باشد که این موضوع در استان ما نیست.عضو هیات مدیره شرکت پروفیل سیناشرق اظهار می‌کند: نباید تنها در اتاق‌های ۱۰ نفره درباره سرمایه‌گذاری در استان صحبت شود بلکه همه باید مشارکت داشته باشند و فرصت‌های موجود در استان باید به سرمایه‌گذاران خارجی معرفی شود.

پژوم: فضای کار وجود دارد، اما هیچ انگیزه‌ای از بخش خصوصی خود نمی‌بینم و یا اینکه خود را خیلی کوچک می‌بینند و وارد ماجرا نمی‌شوند، به‌همین دلیل همه‌چیز در تهران خلاصه شده و برای استان خراسان رضوی فرصت‌سوزی می‌شود

■ ظرفیت جذب سرمایه‌های خارجی را داریم

معاون سابق منابع انسانی ایمیدرو نیز به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: فضای موجود در کشور و اینکه توانسته‌ایم تحریم‌ها را دور بزنیم و توسعه در مسیر درستی قرار گرفته و جایگاه ما را در نظم بین‌المللی تثبیت کرده و می‌تواند در جذب سرمایه خارجی بسیار تاثیرگذار باشد.

غلامرضا نقره با بیان اینکه سه نشانه برای علت موفقیت یک کشور وجود دارد، می‌افزاید: ملتی که بتواند قدرت فرصت‌سازی داشته باشد و از استراتژی در بحث‌های توسعه و کارآفرینی استفاده کند، موفق است و کشوری که بتواند فرصت شغلی ایجاد کند قطعا امنیت را هم می‌تواند ایجاد کند.

نقره ادامه می‌دهد: از دیگر نشانه‌های موفقیت توانایی تولید ثروت یک کشور است، البته این ثروت تنها به اقتصاد محدود نمی‌شود بلکه باید توان تولید قدرت را داشته باشد و آنچه اراده می‌کند را به پیش ببرد.

با توجه به فضای موجود، اگر بتوانیم جایگاه خوبی در نظم بین‌المللی ترسیم کنیم می‌توان از فرصت‌ها به خوبی استفاده کرد و جایگاه خود را در جامعه جهانی ارتقاء داد و باید در این زمینه کار شود تا سرمایه‌گذاران جذب شوند و توسعه و تحول هم در کشور اتفاق بیفتد.

معاون سابق ایمیدرو تصریح می‌کند: ما در بحث‌های هسته‌ای توانستیم جایگاه خود را در جهان عوض کنیم و شرایطی فراهم کنیم که بسیاری از سرمایه‌گذاران برای ورود به ایران به صف بایستند تا در پروژه‌های صنعتی و معدنی کشور ما شریک شوند و این نشأت گرفته از عوض کردن نگاه‌ها به کشورمان در بحث‌های هسته‌ای است.

نقره عنوان می‌کند: از گذشته شرکت‌های سرمایه‌گذار خارجی در بخش‌های مختلف استان ما مثل حوزه سنگان و یا فولاد خراسان ورود پیدا کرده‌اند و باتوجه به روند توسعه در استان و لزوم تولید سالانه ۲۰ میلیون تن گندله در سنگان، شرکت‌های سرمایه‌گذار خارجی قطعا می‌توانند در این زمینه تاثیرگذار باشند و در پروژه‌های ملی شرکت کنند.

وی ادامه می‌دهد: دولت باید این فرصت را فراهم کند تا شرکت‌های خارجی ورود پیدا کنند و علاوه بر به سود رسیدن آن‌ها، کشور هم منافعی را به‌دست آورد. با توجه به شرایط موجود و تمایل کشورهای اروپایی به کار کردن با ایران، لازم است شرایط فراهم شود تا با موقعیت موجود، شرکت‌های خارجی ورود پیدا کنند.

معاون سابق منابع انسانی ایمیدرو خاطرنشان می‌کند: هنوز تحریم‌ها برداشته نشده اما تمهیدات باید اندیشیده شود و گمان می‌کنم از سال آینده فرصت‌های توسعه و ایجاد فرصت هم برای کشور ما و هم برای بنگاه‌های اقتصادی خارجی فراهم خواهد شد.

اما در ابتدا باید از ظرفیت‌های خودمان استفاده کرده و سپس از ظرفیت‌های آن‌ها و نیز تجربیات شرکت‌های خارجی بهره ببریم.

یادداشت

فرصت‌ها و زمینه‌های جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی

مهدی بهنامه*

براساس شواهد، پس از برجام یک موج شدید از سرمایه‌های خارجی(مستقیم و غیرمستقیم) در کشور شکل خواهد گرفت، ولی آنچه مهم است، اینست که آیا این پدیده یک موج موقت و ناپایدارخواهد بود یا یک فرایند پایدار و همیشگی؟ مطالعات نشان می‌دهند که برای جذب سرمایه خارجی به صورت پایدار در درجه اول نیاز به تامین امنیت سیاسی و اقتصادی بوده و بعد از آن وجود ساختار و بسترهای نهادی، اقتصادی، سیاسی و حقوقی مناسب و همچنین وجود زیرساخت‌های اقتصادی قوی و کارا در اولویت قرار دارند.

برای درک بهتر از نحوه جذب سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم به‌نظر می‌رسد که ابتدا تئوری‌های مطرح در زمینه انگیزه سرمایه‌گذارهای خارجی را درنظرگرفته سپس با توجه به انگیزه‌های آنان نحوه جذب این نوع سرمایه را بررسی کنیم.

دونینگ می‌گوید سرمایه‌گذاران خارجی برای سرمایه‌گذاری چهار انگیزه استراتژیک دارند: ۱. دسترسی به منابع اولیه ۲. دسترسی به بازار ۳. افزایش کارآیی ۴. استفاده از دارایی‌های استراتژیک.

کشور ما قابلیت و مزیت‌های لازم را در هر چهار بعد قضیه داراست، ولی اگر امنیت و بستر اقتصادی به صورت کارآمد نباشد محتمل است که یک موج هیجانی و کوتاه‌مدت از سرمایه خارجی شکل بگیرد و یا کشور ما به یک تامین‌کننده مواد اولیه و بازار مصرف تبدیل شود، دراینصورت به هر ترتیب یک سرمایه‌گذاری خارجی پویا وکارآمد برای کشور شکل نمی‌گیرد. لذا می‌توان گفت در ایران انگیزه‌های مناسب مانند: منابع اولیه، دسترسی به بازار، نیروی کار مناسب و دارائی‌های استراتژیک موجود هستند و هجوم اخیر کشورهای مهم دنیا به‌همین دلیل است، ولی لازم است برای پایداری در جذب سرمایه‌های خارجی و جلوگیری از فرصت‌سوزی‌های آتی، مسأله امنیت، فساد، بستر و زیرساخت‌های اقتصادی و سیاسی مورد توجه قرار گیرد. در غیراینصورت، کشورهای رقیبی در منطقه هستند که می‌توانند امتیازهای مهم‌تری را در این زمینه به سرمایه‌گذاران بدهند.

برای استفاده بهتر از فرصت‌ها، لازم است برنامه‌ریزی و سیاست‌های دولت به ترتیبی باشد که همراه با سرمایه‌گذاری خارجی، زمینه‌های انتقال تکنولوژی برتر (و نه قدیمی) به کشور فراهم شده و از طرفی سرمایه‌گذاری خارجی با هدف صادرات باشد و نه فقط جهت تامین مصرف بازار داخلی. دراین‌صورت، باتوجه به پتانسیل علمی بالا در کشور، سرریز دانش و اطلاعات جدید را به بخش‌های مهم اقتصادی خواهیم داشت.

برای سوق دادن سرمایه‌گذاران خارجی به سمت موضوعات موردنیاز در خراسان رضوی، ابتدا با یکسری مطالعات میدانی باید زمینه‌هایی که درآن، استان مزیت رقابتی دارد، شناخته شده و سپس با اطلاع‌رسانی‌های مناسب در ابعاد بین‌المللی مانند برگزاری نمایشگاه، همایش، تماس با اتاق‌های بازرگانی در سطح بین‌المللی، ارتباط با سفارت‌خانه‌ها و... این فرصت‌ها به سرمایه‌گذاران خارجی معرفی شوند. البته باید توجه داشت که قبلا در استان در زمینه‌های مختلف از جمله راه‌آهن و فرودگاه و مباحث کشاورزی، آبیاری، دارویی، لبنی و مخابرات با کشورهای خارجی صحبت‌هایی شده، ولی برای یک سرمایه‌گذاری به هدف صادرات، اصل، داشتن مزیت رقابتی است.

برای اینکه ببینیم سرمایه‌های خارجی در شرایط فعلی اقتصاد ما چقدر می‌تواند اثرگذار باشد، ابتدا باید علت اصلی جذب سرمایه‌های خارجی را جویا شویم؛ در سال‌های قبل از ۱۹۸۰ میلادی ابتدا، کشورهای جهان‌سوم نظر مساعدی نسبت به سرمایه‌های خارجی نداشتند، آن‌ها بر این باور بودند که ما استعمار را از در بیرون کردیم و حالا می‌خواهد از پنجره وارد شود. لذا، در آن سال‌ها سرمایه‌گذاران خارجی برای انتخاب مکان مناسب با مشکلات زیادی مواجه بودند، ولی بعد از سال‌های دهه ۸۰ میلادی با شروع موج نهایی جهانی شدن توجه به مزیت سرمایه‌های خارجی در زمینه پرکردن شکاف پس‌انداز و سرمایه‌گذاری (مشکل عمده کشورهای جهان سوم)، تامین مالی بنگاه‌ها، افزایش رشد اقتصادی، افزایش اشتغال، انتقال تکنولوژی، افزایش قدرت چانه‌زنی، افزایش قدرت سیاسی، افزایش درآمد مالیاتی دولت، افزایش کیفیت کالاهای تولیدی و... بیشتر شد و پس از این دوره، این کشورهای میزبان بودند که برای جذب سرمایه‌های خارجی، واگذاری امتیازهای فراوان از جمله معافیت مالیاتی و گمرکی و حتی پرداخت یارانه را برای جذب این سرمایه‌ها در دستور کار خود قرار دادند. حال، اثرگذاری سرمایه‌های خارجی در موارد ذکر شده به کارآیی و اثربخشی دولت در زمینه ایجاد نهادهای کارآمد و توانمند، ایجاد محیط مناسب و امن، اتخاذ سیاست‌های درست برای استفاده از ظرفیت‌های موجود و نه اینکه تبدیل شدن به بازار مصرف و منبع تامین مواد اولیه برای این شرکت‌ها برمی‌گردد.

برای جذب سرمایه‌های خارجی، دولت می‌تواند با اجرای برنامه‌های بلندمدت در زمینه زیرساخت‌ها و ساختار اقتصادی، مبارزه با فساد، و از طرفی با برنامه‌های کوتاه‌مدت مانند: اعمال سیاست‌های اقتصادی مناسب در زمینه سیاست‌های پولی، مالی و ارزی، ایجاد بازارهای مالی قوی، تسهیل قوانین و رفع موانع و محدودیت‌ها و همچنین ارائه امتیازهایی مانند: نرخ مناسب خوراک پتروشیمی، تخفیف مالیاتی و گمرکی، زمینه جذب پایدار این سرمایه‌ها را فراهم کند. همچنین، لازم است که دولت، شرایطی را فراهم کند که سرمایه‌گذاران توانایی پیش‌بینی متغیرهای مهم اقتصادی مانند نرخ ارز، نرخ خوراک پتروشیمی و... را داشته باشند تا زمینه‌های تداوم جذب سرمایه‌های پایدار فراهم شود.

در این میان، بخش خصوصی می‌تواند با شناخت فرصت‌های داخل کشور در مواردی که مزیت رقابتی آن مهم باشد و همچنین، شناخت فرصت‌های خارجی در زمینه تکنولوژی، مدیریت، خدمات و... به این امر مهم کمک کند.

*عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد

بهداشت و سلامتی

نقش تغذیه در پیشگیری از سرطان سینه

جاوید نجفی*

سرطان پستان یا سرطان سینه (Breast cancer) به‌نوعی سرطان گفته می‌شود که از بافت پستان آغاز می‌شود. به بیان تخصصی‌تر سرطان سینه تکثیر بدخیم سلول‌های اپیتلیالی است که مجاری یا لوبول‌های سینه را می‌پوشانند.

این بیماری، عامل اصلی مرگ‌ومیر ناشی از سرطان در زنان دنیا و همچنین شایع‌ترین سرطان در بین زنان ایرانی می‌باشد. هر سال حدود ۱/۱ میلیون زن مبتلا به این تومور در سراسر جهان تشخیص داده می‌شوند و ۴۱۰ هزار نفر از این بیماری می میرند، متاسفانه سن شیوع این سرطان در بین زنان جوان ایرانی قابل‌تأمل است. ناگفته نماند تومور دراین ناحیه با قابلیت تشخیص زودرس به منظور ارائه راهکارهای درمانی به موقع به کاهش خطر مرگ‌ومیر ناشی از آن کمک شایانی می‌کند.

بنا به گزارش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در حال حاضر بیش از ۴۰ هزار نفر در ایران به این بیماری مبتلا هستند.

سرطان سینه می‌تواند علائم بالینی مختلف از جمله وجود توده در سینه - ترشح از نوک سینه – خارش nipple(نوک سینه) و قرمزی- پوست پرتقالی شدن سینه و بزرگ شدن یا چروک خوردن نوک سینه را به همراه داشته باشد.

عواملی از جمله داشتن رژیم غذایی پرچرب و مصرف نکردن میوه و سبزیجات و چاقی و نداشتن فعالیت بدنی و ورزش می‌تواند جزء عوامل اثرگذار بر سرطان سینه باشد.

مصرف سبزیجات برگ سبز تیره و کلمی‌شکل که حاوی آنتی‌اکسیدان هستند و افزایش دریافت میوه و سبزی باعث کاهش ریسک سرطان سینه می‌شود.

مصرف اسیدهای چرب غیراشباع باعث کاهش سطوح التهابی این سرطان و همچنین مصرف روزانه ۲۱ گرم روغن زیتون در روز به میزان ۷ درصد باعث کاهش خطر سرطان سینه می‌شود.

پخت گوشت‌ها در درجه حرارت بالا که آمین‌های هتروسایکلیک و هیدروکربن‌های آروماتیک را ایجاد می‌کند باعث افزایش التهاب و خطر ابتلا می‌شود.

عوامل غیرتغذیه‌ای از جمله افزایش سن، دیرتر شروع شدن سن یائسگی، زنانی که در سن بالای ۳۰سال بچه‌دار می‌شوند، سقط جنین و کشیدن سیگار و استفاده از قرص‌های ضد بارداری می‌تواند خطر ابتلا به این بیماری را دوچندان کند.

بهترین رژیم غذایی برای پیشگیری از ابتلا به این نوع سرطان چیست؟

۱- سویا که با خاصیت فیتواستروژنی خود باعث پرکردن جایگاه گیرنده‌های استروژن می‌شود و از این طریق مانع جذب استروژن‌های حیوانی و کاهش سرطان سینه می‌شود.

۲- ویتامین D که گیرنده‌های آن در بافت پستان است و از افزایش انتشار سرطان به سایر نقاط بدن جلوگیری می‌کند.

۳- مصرف میزان کافی مواد لبنی که از ابتلا به سرطان پستان پیشگیری می‌کند.

همچنین مصرف روزانه ۸۰۰۰ میلی‌گرم کلسیم روزانه می‌تواند ۳۰ درصد خطر ابتلا به سرطان پستان را در زنان در مقایسه با زنانی که مصرف کمتر از ۲۰۰ میلی‌گرم در روز دارند، کاهش دهد.

*کارشناس تغذیه و رژیم‌درمانی

زنگ خطر

پیام تندرستی

بررسی اهمیت تغذیه در رشد مغزی وسلامت افراد؛

پیش به‌سوی فرزند باهوش

توجه داشته باشید که فقط تا سن ۲سالگی کودک، فرصت افزایش ضریب هوشی فرزند خود را دارید، بنابراین هر روز از دو سال اول زندگی، یک روز طلایی برای کودک شما محسوب می‌شود

دنیای اقتصاد، الهه میرزاده- امروزه دغدغه بسیاری از خانواده‌ها، افزایش میزان بهره هوشی فرزندانشان است، بعد از وراثت و عوامل ژنتیکی که به عنوان تعیین‌کننده اصلی بهره هوشی درنظرگرفته می‌شود، عوامل محیطی مثل تغذیه مناسب، محیط زندگی، امکانات آموزشی و عوامل فرهنگی نیز نقش مهمی در تعیین ضریب هوشی افراد خواهد داشت. برای آشکار شدن اهمیت موضوع ابتدا باید بدانیم که ضریب هوشی نسبتی است که از حاصل تقسیم سن عقلی بر سن تقویمی ضرب در عدد ۱۰۰ به‌دست می‌آید و اگر سن عقلی با سن تقویمی یکسان باشد، ضریب هوشی ۱۰۰ می‌شود. برای به‌دست آوردن سن عقلی راه‌های زیادی از جمله تست‌های هوش وجود دارد که جنبه‌های مختلفی مانند قدرت استدلال، تشخیص الگوها، قدرت حافظه کاری، پردازش دیداری فضایی، درک و فهم کلامی و سرعت پردازش و... را ارزیابی می‌کند.

■ اهمیت ضریب هوشی

مطالعات متعدد، همبستگی مثبت و قوی بین ضریب هوشی با پیشرفت تحصیلی، سطح اجتماعی، مقدار درآمد، سطح سلامتی و طول عمر و موفقیت شغلی و همبستگی منفی و قوی با بیکاری و ارتکاب جرایم را نشان داده است. لذا دستیابی به میانگین ضریب هوشی بالاتر یکی از ابزارهای توسعه هر کشور است.

برای آشنایی با میزان بهره هوشی در زیر دسته‌بندی ضریب هوشی آمده است تا خانواده‌ها و به‌خصوص مادران دریابند که سطوح مختلف ضریب هوشی چه معنایی دارند:

ضریب هوشی زیر ۷۵ = عقب‌مانده ذهنی
ضریب هوشی بین ۷۵ تا ۹۰ = کندآموز
ضریب هوشی بین ۹۰ تا ۱۱۰= معمولی
ضریب هوشی بین ۱۱۰ تا ۱۲۵= افراد باهوش
ضریب هوشی بین ۱۲۵ تا ۱۳۵= افراد تیزهوش
ضریب هوشی بالای ۱۳۵= نابغه

دراین میان باید از این نکته غافل نشویم که پارامتر هوش در هر فرد، در بازه زمانی محدودی شکل می‌گیرد و از آن پس تا پایان عمر تغییر چندانی نخواهد داشت. در رابطه با این بازه زمانی باید اشاره کنیم که براساس تحقیقات جدید صورت گرفته، ضریب هوشی کودک از زمان بارداری مادر تا سن ۲ یا حداکثر ۳ سالگی شکل می‌گیرد. رشد هوش کودک از زمان بارداری کودک تا ۳ سالگی ادامه دارد. بنابراین هر نوع کمبود ویتامین و آهن می‌تواند رشد ذهن کودک را با مشکل روبه‌رو کند. در ادامه باید اشاره کنیم که محققان، تاثیرات تغذیه مناسب را بر پاسخ‌گویی به سوالات در سنین بالاتر نیز بررسی کرده‌اند و نتایج نشان داد که در سنین مدرسه همزمان با شروع آموزش، کودکانی که از تغذیه سالمی برخوردار نیستند در پاسخ‌گویی به سوالات مدرسه دچار مشکل می‌شوند. دراین رابطه علاوه برکمبود آهن، عوامل متعددی مانند مصرف نکردن برخی از مواد غذایی از جمله پروتئین، کلسیم و فیبر که حاوی ویتامین‌های زیادی هستند در رشد جسمی و هوشی کودک تاثیر می‌گذارد.

محققان با بررسی توان هوشی سه هزار کودک در بریتانیا و نیوزیلند متوجه شده‌اند که تغذیه از شیر مادر باعث بیشتر شدن ضریب هوشی اغلب آن‌ها شده است. باید اشاره کنیم که هوشمندی همه کودکان به‌دلیل تغذیه از شیر مادر بهبود نشان نداده است، فقط آن‌هایی که نوع خاصی از یک ژن را داشته‌اند با خوردن شیر مادر از هوشمندی بیشتری برخوردار شده‌اند

دراینجا به‌عنوان مهمترین عوامل تاثیرگذار در بهره هوشی به تاثیرات منفی کمبود آهن و محرومیت از شیر مادر فهرست‌وار اشاره می‌کنیم:

- فقر آهن، ضریب هوشی را ۹ درجه کاهش می‌دهد.
- محرومیت از شیر مادر ضریب هوشی را ۸ درجه کاهش می‌دهد.
- کاهش وزن در بدو تولد ضریب هوشی را ۵ درجه کاهش می‌دهد.

باتوجه به رده‌بندی سطوح مختلف ضریب هوشی که در همین مطلب به آن اشاره شد، درمی‌یابیم که ۲۲ درجه افزایش در ضریب هوشی باتوجه به نکات ساده و مهم در سال‌های آغازین تولد می‌تواند یک فرد معمولی را تبدیل به یک فرد تیزهوش کند.

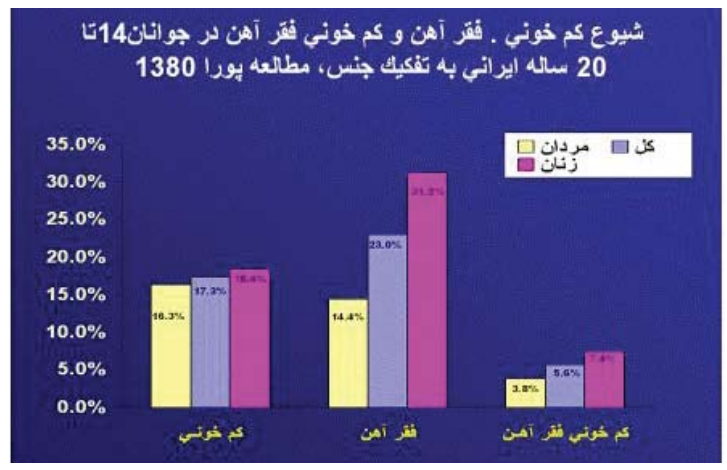

■ آهن

نتایج آخرین بررسی کشوری انجام شده به‌نام (پورا) یا پژوهشی در وضعیت ریزمغذی‌ها در سال ۱۳۸۱ به‌منظور تعیین وسعت کمبود در گروه‌های سنی مختلف در کشور نشان داد که در حدود ۲۳ درصد نوجوانان دختر و پسر از کمبود آهن رنج می‌برند. از پیامدهای غیرقابل رؤیت کمبود آهن می‌توان به کاهش بهره هوشی کودکان در حدود ۱۰امتیاز، کاهش قابل‌توجه در پیشرفت تحصیلی و ضعف جسمانی و خستگی رنج‌آور در زنان و مردان بزرگسال اشاره کرد که موجب کاهش قدرت تولید و بازدهی کمتر جامعه می‌شود.

کمبود در مناطق جنوبی کشور خصوصا اقلیم سیستان و بلوچستان، جنوب خراسان و کرمان شدیدتر بوده و در مناطق روستایی به ۴۰ در صد می‌رسد. کمبود مصرف برخی از مواد غذایی منجر به فقر آهن می‌شود و متاسفانه بر رفتار کودک تاثیر نامطلوبی می‌گذارد.

■ چه زمانی آهن مصرف کنیم؟

در جهان ۲ میلیارد نفر از کمبود آهن رنج می‌برند. پس لازم است مادران قبل از حاملگی و نیز درحین حاملگی با انجام آزمایش لازم از میزان آهن خود مطلع باشند و در صورت نیاز قبل از حاملگی، فقر آهن خود را درمان نمایند.

در قدم بعدی باید توجه شود که کودک با شروع تغذیه تکمیلی، آهن کمکی دریافت کند و چون معمولاً شربت‌ها و قطره‌های آهن موجود کمی بدمزه هستند، مادران به شربت‌های تجارتی مختلفی روی می‌آورند، ولی باید گفت هیچکدام از این شربت‌های خوشمزه معمولاً نیاز کودکشان را تأمین نمی‌کند. به نمونه‌های زیر توجه کنید:

نیاز روزانه کودک ۴۰۰ واحد ویتامین D و ۱۵۰۰ واحد ویتامین A و ۱۰ میلی‌گرم آهن می‌باشد. درصورتی‌که

۱. شربت سانستول که به صورت فراوان استفاده می‌شود، فقط ۱۰۰واحد ویتامین Dو ۱۵۰۰ واحد ویتامین A داشته و هیچ‌گونه آهن قابل‌جذبی ندارد. پس واضح است که به هیچ عنوان نیاز فرزند شما را تأمین نمی‌کند، ولی شما می‌توانید با اضافه کردن ۳۰۰ واحد ویتامین Dو ۱۰ میلی‌گرم آهن به آن از این شربت به عنوان یک داروی با مزه خوب استفاده نمایید.

۲. شربت فروگلوبولین که معمولاً به جای آهن استفاده می‌شود. در۵ سی سی از این شربت، فقط ۵ میلی‌گرم آهن آن هم از نوع نامعلوم (قابل‌جذب یا غیرقابل‌جذب) وجود دارد.

۳. قطره MIM فقط ۲۰۰ واحد ویتامین D، ۱۰۰۰ واحد ویتامین A و فقط ۲ میلی‌گرم آهن دارد درحالی‌که نیاز کودک ۱۰ میلی‌گرم آهن می‌باشد.

■ شیر مادر

دانشمندان ثابت کرده‌اند که هوش ۹۰ درصد از نوزادانی که از شیر مادر تغذیه می‌شوند بیشتر از نوزادانی است که شیر مادر نخورده‌اند.

تحقیقات زیادی نشان داده است که شیر مادر فواید زیادی مانند کاهش ابتلا به عفونت و اسهال برای کودکان دارد اما در مورد رابطه مستقیم میان تغذیه از شیر مادر و ضریب هوشی اختلاف نظر وجود داشته است.

محققان با بررسی توان هوشی سه هزار کودک در بریتانیا و نیوزیلند متوجه شده‌اند که تغذیه از شیر مادر باعث بیشتر شدن ضریب هوشی اغلب آن‌ها شده است. باید اشاره کنیم که هوشمندی همه کودکان به‌دلیل تغذیه از شیر مادر بهبود نشان نداده است، فقط آن‌هایی که نوع خاصی از یک ژن را داشته‌اند با خوردن شیر مادر از هوشمندی بیشتری برخوردار شده‌اند.

این نوع خاص ژن به بدن کودک کمک می‌کند که اسیدهای چرب شیر مادر را بهتر جذب کند و بعد آن را به صورت مواد مغذی در اختیار مغز قرار دهد.

محققان می‌گویند که ۹۰ درصد از کودکان این نوع خاص ژن را دارا هستند و تاثیر تغذیه از شیر مادر بر روی ضریب هوشی آن‌ها قابل‌توجه است.

■ دوران طلایی برای فرزندی باهوش‌تر

حالا شاید این سوال برایتان پیش بیاید که اگر مادری بخواهد در دوران بارداری، با نوع تغذیه خود، فرزند باهوش‌تری به دنیا بیاورد، باید چه کند یا بهترین تغذیه برای بچه‌هایی که می‌خواهیم باهوش‌تر شوند، چیست؟ یکی از مهم‌ترین مواد مغذی که باعث افزایش هوش می‌شود، اسیدهای چرب امگا ۳است. به همین دلیل مردم کشورهای جنوب‌شرقی آسیا و سواحل مدیترانه که ماهی و روغن زیتون بیشتری در برنامه غذایی‌شان دارند، باهوش‌تر از سایر مردم جهان هستند. اسیدهای چرب امگا ۳ می‌توانند به تکامل بهتر مغز، افزایش هوش و عملکرد مغز و تقویت حافظه در افراد مختلف کمک کنند. میگو و ماهی‌های چربی مانند سالمون، قزل‌آلا، کیلکا و ساردین و روغن‌های گیاهی مغذی مثل روغن زیتون، بذر کتان و کانولا، سرشار از امگا ۳ هستند. گردو هم جزء منابع امگا ۳ محسوب می‌شود.

بد نیست بدانید **مصرف گوشت‌ها و غذاهای فرآوری‌شده مانند انواع سوسیس، کالباس، ناگت‌ها، غذاهای آماده و کنسروی، فست‌فودها و غذاهای چرب و سرخ شده، تأثیری منفی بر رشد مغز جنین می‌گذارد و باعث کاهش هوش بچه‌ها می‌شود.** پس هرچقدر که فرزندان خود را دیرتر با این گروه غذاها آشنا کنید، کمک بیشتری به ارتقای هوششان کرده‌اید.

مصرف فراوان میوه و سبزی تازه از دوران کودکی تا ۳۰سالگی نیز باعث می‌شود میانگین هوش حداقل ۵ نمره بالاتر برود. فلفل تند هم سرشار از ویتامین C است و اگر در برنامه غذایی مادر باردار و شیرده جای بگیرد، می‌تواند کمک زیادی به رشد مغزی و افزایش هوش فرزندشان کند. **■ پیشنهاد رژیمی برای داشتن یک فرزند سالم و باهوش**

توجه داشته باشید که سبک زندگی و رژیم غذایی شما در طول دوران بارداری می‌تواند روی سلامت نوزاد شما تاثیر بگذارد و به تناسب‌اندام شما پس از زایمان کمک کند. در این مطلب درباره مواد غذایی که برای مادر شدن مناسب هستند، بیشتر اطلاعات کسب می‌کنید. شاید بعضی از این مواد غذایی شما را متعجب کند. ما برای شما در این رژیم غذایی صبحانه، ناهار و شام را پوشش داده‌ایم.

■ برای مغز کودک

ماهی سالمون یا قزل‌آلا: این ماده غذایی بهترین منبع DHA، اسید چرب مفید و امگا ۳ است که به رشد مغزی کودک و سیستم عصبی او کمک می‌کند. مطالعات نشان می‌دهد اگر در طول دوران حاملگی زیاد ماهی بخورید، می‌توانید قدرت مغزی نوزادتان را افزایش دهید. با این که میزان جیوه سمی موجود در ماهی سالمون بسیار ناچیز و کم است، مصرف مقدار کم آن به‌طور روزانه می‌تواند تبدیل به خطر شود، بنابراین حداکثر میزان مصرف آن در هفته به صورت پخته حدود ۴۰۰ گرم یا ۱۲ اونس است. یعنی یک یا دو بار در هفته.

■ نیمرو به خاطر فرزندتان

تخم‌مرغ: مقدار ذخیره کولین، نوعی از ویتامین B که رشد مغزی و ذهنی جنین را افزایش می‌دهد، در طول دوران بارداری کاهش پیدا می‌کند. از این‌رو دریافت مقدار کافی از این ماده بسیار حائز اهمیت است. خوشبختانه نیمرو یکی از دسترس‌ترین مواد خوراکی است که بسیار آسان آماده می‌شود و نیز مهم‌ترین منبع کولین است. تخم‌مرغ را کامل استفاده کنید نه اینکه فقط سفیده آن را بپزید که تنها ۴ گرم پروتئین دارد زیرا کولین در زرده تخم‌مرغ قرار دارد. همچنین آن را به‌صورت متعادل مصرف کنید. برای نمونه، روزی یک عدد تخم‌مرغ آب‌پز یا املتی که با ۳عدد سفیده و یک عدد زرده درست‌شده بخورید.

■ برای هیکلی شدن فرزندتان

ماست: این محصول لبنی خامه‌ای، منبعی عالی از زینک، ماده معدنی مفید برای رشد و ترمیم بافت‌هاست. زینک به ساخت بلوک‌های دیاگرام ژنتیکی که DNA نام دارد، کمک می‌کند. ماست سرشار از کلسیم است که به رشد استخوان‌های جنین و استحکام او کمک می‌کند. همچنین حاوی باکتری‌های پروبیوتیک خوب برای تسریع عمل هضم و افزایش ایمنی است. حتما به موارد ذکر شده روی برچسب آن که بیانگر «کشت زنده میکروب فعال» برای فواید بیشتر است، توجه کنید.

■ برای آنکه عفونت بدن‌تان را نگیرد

مرکبات: اگر در زمان بارداری سرما خوردید یا دچار آنفولانزا شدید، پنج برابر بیشتر در معرض عوارض جدی چون سینه پهلو و ذات‌الریه یا برونشیت قرار می‌گیرید. مرکبات منبعی ایده‌آل از ویتامین C هستند که ایمنی بدن را افزایش می‌دهند و مانع از گسترش بیماری میشوند.

■ پایه اولیه رشد کودک شما

پنیر: پروتئین پایه‌گذار رشد نوزاد است و سلول‌های شما را همینطور که بدنتان درحال تغییر است، بازسازی می‌کند. در طول دوران بارداری، پروتئین مصرفی روزانه شما باید از ۴۶ گرم به ۷۱ گرم برسد. پنیر سفید منبع عالی و سریع این ماده غذایی است و مقداری کلسیم اضافی نیز دارد.

■ برای فشارخون‌تان

سیر: با اینکه این ماده غذایی دهان را بدبو می‌کند اما ارزش غذایی بالا و فواید بسیاری دارد. سیر خطر ابتلا به بیماری پره اکلامپسیا (بیماری جدی که با فشارخون بالا در دوران بارداری شناخته می‌شود) را از بین می‌برد. حدود یک‌چهارم از خانم‌هایی که در دوران بارداری فشارخون دارند، دچار پره اکلامپسیا می‌شوند و آن‌هایی که این بیماری را از قبل داشته‌اند، بیش از دوبرابر در آینده استعداد ابتلا به بیماری‌های قلبی را دارند.

بد نیست بدانید مصرف گوشت‌ها و غذاهای فرآوری‌شده مانند انواع سوسیس، کالباس، ناگت‌ها، غذاهای آماده و کنسروی، فست‌فودها و غذاهای چرب و سرخ شده، تأثیری منفی بر رشد مغز جنین می‌گذارد و باعث کاهش هوش بچه‌ها می‌شود

■ برای اینکه آلرژی نگیرد

بادام: این ماده غذایی گرانبها پر از منیزیم، دارای ویتامین E و همچنین حاوی میزان مناسبی از پروتئین است. پژوهش‌های اخیر نشان می‌دهد که نوزادان مادرانی که در طول بارداری با رژیم غذایی مدیترانه‌ای تغذیه کرده‌اند که دارای مغزها و آجیل‌هاست، ریسک کمتری در ابتلا به بیماری آسم و آلرژی‌ها دارند.

■ وعده‌های غذایی خود را با خوراکی‌های ساده پر کنید

گزینه‌های بسیار خوب عبارتند از: کنسرو تن ماهی، کنسرو لوبیای کم سدیم، میوه‌ها و سبزیجات یخ‌زده بدون مواد افزودنی، برنج قهوه‌ای و جوی دو سر زودپز، ترتیلای ذرت کامل، ماست بدون چربی، پنیر سفید، آجیل‌ها و روغن زیتون مخصوص سالاد. در طول دوران بارداری، حجم خون شما تا حدود ۵۰ درصد بیشتر می‌شود و کلیه‌های شما به‌اندازه کافی کار نمی‌کنند. ضعف کلیه‌ها از بین بردن آب اضافی را برای بدن مشکل می‌سازد، تاجایی‌که به‌صورت غیرقابل‌اجتنابی منجر به پف کردن و ورم پاها می‌شود. اما نوشیدن آب کافی می‌تواند به شما کمک کند تا ماندن آب در بدن، رساندن رطوبت و جلوگیری از یبوست برطرف شود. با نوشیدن ۲/۳ لیتر یا حدود ۱۰ فنجان آب در روز می‌توانید برخی مشکلات ایجاد شده را از بین ببرید. به‌محض اینکه از خواب بیدار شدید و با هر وعده غذایی خود یک لیوان آب بنوشید.

■منابع:

/http://behsite.ir
/http://salamatiran.com
http://www.sensesculturalfarsi.org/
salamat.ir

تازه‌ها

توصیه‌های تغذیه‌ای در پرکاری و کم کاری تیروئید

سید عارف مؤمنی*

غده تیروئید نقش بسیار مهمی در سلامتی بدن دارد، این غده مسئول سوخت وساز بدن، سرعت رشد و بلوغ، تنظیم مقدار کلسیم و فسفر است، هنگامی‌که عملکرد این غده مختل شود فرد، مبتلا به پرکاری یا کم‌کاری تیروئید خواهد شد. اختلال در میزان تولید و ترشح هورمون‌های تیروئید از شایع‌ترین بیماری‌های مربوط به غده‌ی تیروئید است. در این نوشتار سعی داریم تا شما عزیزان را با برخی از مهمترین توصیه‌هایی که باید در رژیم غذایی خود رعایت کنید، آشنا کنیم.

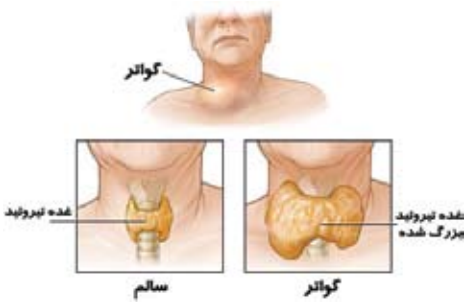

■ رژیم غذایی در پرکاری تیروئید

۱. از آنجا که میزان انرژی مورد نیاز در این شرایط ۶۰-۵۰ درصد افزایش می‌یابد، باید از رژیم پرکالری (حدود ۴۰ کیلوکالری به ازای هر کیلوگرم وزن بدن) استفاده نمایید. بهتر است وعده‌های غذایی خود را افزایش داده و از حجم هر وعده مقداری کم کنید.

۲. دریافت پروتئین نیز باید بین ۱/۷۵ – ۱ گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن افزایش یابد. گنجاندن تخم‌مرغ، انواع گوشت، حبوبات، شیر و غلات در رژیم غذایی برای تأمین نیاز پروتئینی توصیه می‌شود.

۳. از مصرف زیاد ید خودداری کنید. در ضمن بعضی از مکمل‌های ویتامینی و مواد معدنی، دارای مقادیری ید می‌باشند، از مصرف این قبیل مکمل‌ها و هرگونه مکمل ید پرهیز کنید. همچنین از مصرف برخی از غذاها مثل غذاهای دریایی که غنی از ید هستند، باید خودداری کنید.

۴. از مواد غذایی گواتروژن طبیعی استفاده کنید. گواتروژن به ترکیباتی گفته می‌شود که باعث کاهش عملکرد غده تیروئید شده، پس استفاده از آن‌ها هنگام پرکاری تیروئید موثر خواهد بود. منابع عمده گواتروژن‌ها عبارتند از: سبزیجات خانواده کلم، (از قبیل کلم، گل کلم، کلم قمری، کلم بروکلی و بروکسل) اسفناج، شلغم، گلابی، هلو، همچنین بادام‌زمینی و سویا، ولی نباید با داروهای تیروئیدی استفاده شوند چون ممکن است اثرات جانبی این داروها را افزایش دهند، پختن آن‌ها باعث کاهش این اثرات می‌شود.

۵. با توجه به افزایش نیاز به ویتامین‌ها، استفاده از مکمل ویتامین A، C و B کمپلکس همراه با رژیم غذایی بسیار مفید می‌باشد. به‌طورکلی استفاده از مولتی‌ویتامین و مولتی‌مینرال که میزانی ید کنترل‌شده دارند، توصیه می‌شود. منابع غذایی ویتامین‌های فوق که باید در رژیم غذایی این بیماران گنجانده شوند عبارتند از: انبه، مرکبات، کیوی، شیر و فرآورده‌های آن، سبزیجات سبز رنگ، جوانه حبوبات و ماهی.

۶. مصرف کافئین و کلیه غذاها و نوشیدنی‌های تحریک‌کننده مانند شکلات، نوشیدنی‌های کافئین‌دار مانند چای، قهوه، نوشابه و همچنین کشیدن سیگار باید در این بیماران محدود شود.

۷. در شرایطی که فرد مشکل کلیوی یا قلبی خاصی نداشته باشد، مصرف روزانه ۴-۳ لیتر آب در روز توصیه می‌شود.

■ رژیم غذایی در کم‌کاری تیروئید

۱. به‌دلیل کاهش ۱۵-۴۰ درصدی سوخت‌وساز بدن، کالری دریافتی باید تحت‌کنترل باشد تا موجب اضافه وزن نشود.

۲. سعی کنید نمک را در پایان پخت غذا استفاده کنید، در ضمن نمک یددار را نباید در شیشه‌های شفاف و در معرض نور نگهداری کرد.

۳. برخلاف مبتلایان به پرکاری تیروئید، باید از مصرف زیاد مواد غذایی گواتروژن پرهیز کنید و سبزیجات را به صورت پخته مصرف نمایید. سویا می‌تواند مانع جذب کافی داروهای تیروئید شود. بنابراین باید در مصرف آن احتیاط کرد.

۴. مواد غذایی سرشار از ویتامین‌های A، C، E و ویتامین‌های گروه B که برای تولید هورمون تیروئید ضروری هستند، مصرف شوند. علاوه بر این‌ها استفاده از مکمل مولتی‌ویتامین و املاح در کنار آن‌ها توصیه می‌شود.

۵. برای جلوگیری از یبوست، مصرف منظم منابع غنی از فیبر، نظیر سبزی‌ها، میوه‌هایی مانند انجیر، آلو، سیب، مرکبات، همچنین حبوبات و غلات سبوس‌دار و همچنین نوشیدن آب به مقدارکافی (حدود ۷ لیوان) ضروری است.

۶. از مصرف قندهای ساده مانند قند و شکر، شیرینی‌جات و مصرف زیاد نوشیدنی‌های کافئین‌دار خودداری کنید.

۷. استفاده از منابع غنی آهن مانند جگر، گوشت قرمز و غلات غنی‌شده با آهن، به‌ویژه در افرادی که دارای کم‌خونی ناشی از فقر آهن نیز می‌باشند، ضروری است.

*کارشناس تغذیه

توضیح و بوزش

در شماره ۱۱۵ ضمیمه هفتگی دنیای اقتصاد در استان خراسان، عکس غلامحسین اشرفی از استانداران خراسان در عصر بهلوی به اشتباه در یکی از صفحات تکرار شده بود که ضمن بوزش، درج این توضیح ضروری به نظر می رسد.

یادداشت

سایه سنگین سیاست بر ورزش

امیر ثاقب تقی‌پور

ما ایرانیان هرکدام حداقل یک خاطره فراموش نشدنی از رقابت ورزشکاران کشورمان در میادین بین‌المللی در ذهن خود به یاد داریم.

لحظات دلنشین و هیجان‌انگیزی که بیش از هر چیزی باعث اقناع غرور ملی یک ملت می‌شود، آن هم باصرف کمترین هزینه در قیاس با دیگر پیروزی‌هایی که برای دستیابی به آن‌ها باید هزینه‌های مختلف و گزافی را صرف کرد.

هنوز فراموش نکرده‌ایم که به‌عنوان مثال پیروزی‌های تیم ملی والیبال در لیگ جهانی چه شور و نشاطی را به مردم بخشید و برای مدتی باعث پویایی و شادابی جامعه ایرانی گردید، با این حال با وجود تمامی اهمیت و ارزشی که امروزه ورزش در بین جوامع پیدا کرده است، ورزش ایران همچنان در سال‌های اخیر به‌دلیل سیاسی‌کاری‌های رایج نتوانسته به‌درستی بر روی ریل توسعه حرکت کند و چه بسا که همواره بار سنگین سیاستمداران را نیز با مظلومیت تمام به دوش کشیده است.

جذابیت، اهمیت، کسب ثروت و شهرت، محبوبیت و موثر بودن و البته نفوذ بالای ورزش در جامعه باعث شده که حاکمیت، افراد سیاسی و صاحب‌نفوذ نتوانند به سادگی از کنار این پدیده جهان‌شمول عبور کنند و نتیجه، درهم‌آمیختگی غیرقابل تفکیک ورزش و سیاست بدون‌توجه به ملزومات توسعه ورزش شده است.

امروزه ورزش در جوامع پیشرفته به یک صنعت بسیار جذاب و پردرآمد تبدیل‌شده و رویدادهای بزرگ نیز جدا از این کارکردها به محلی برای بروز اقتدار و توسعه کشورها تبدیل شده است که البته این موفقیت در پرتو برنامه‌های دقیق کوتاه‌مدت، بلندمدت و استراتژیک به‌دست آمده است، به‌طوری‌که به‌عنوان مثال این کشورها می‌دانند تا ۱۰ سال آینده چه می‌خواهند، اما در خصوص کشور ما مسأله اساسی این است که آیا در ایران به همان اندازه که ورزش به جامعه انگیزه، انرژی و غرور ملی می‌بخشد، برای توسعه واقعی آن هم اقدام عملی صورت گرفته است؟

رویکرد دولت تدبیر و امید در حوزه ورزش، استفاده از نیروهای متخصص به جای استفاده از مدیران غیرورزشی در دولت نهم و دهم از محمدعلی آبادی گرفته تا علی سعیدلو و محمد عباسی، اعلام شد، اگرچه در این دولت هم کاندیداهای صرفا ورزشی پس از آن‌که مدیران سیاسی نتوانستند موافقت پارلمان را کسب کنند، معرفی شدند.

البته بر سر اینکه یک مدیر قوی سیاسی در رأس وزارتخانه عریض و طویل ورزش و جوانان قرار بگیرد یا یک مدیر صرفا ورزشی هنوز اختلاف و منازعه است و تجربه هم ثابت کرده که تخصص اگر با تجربه کافی و نبوغ مدیریتی همراه نباشد، نمی‌تواند به تنهایی راهگشا باشد.

آریگو ساکی سرمربی سابق تیم ملی ایتالیا در همین رابطه اظهارنظر جالبی دارد. وی در جواب منتقدانی که می‌گفتند چون ساکی بازیکن نبوده، نمی‌تواند مربی خوبی باشد، گفته است: نمی‌دانستم برای اینکه سوارکار شوی لازم است قبلا اسب بوده باشی!

با این وجود برخی از صاحب‌نظران ورزش کشور معتقدند که ورزش از اولویت‌های آخر دولت یازدهم است، هرچند این موضوع هم نمی‌تواند جواب قانع‌کننده‌ای برای ذهن‌هایی باشد که حداقل توقعشان این است که ورزش کشور از این روزمرگی که دچارش شده، خارج شود و البته عده‌ای پا را فراتر گذاشتند و ادعا کردند هیچ جای این وزارتخانه به دولت تدبیر و امید نمی‌ماند و مدیران ساختمان خیابان سئول بیشتر از دولت به دنبال پیشبرد برنامه‌های برخی نمایندگان مجلس شورای اسلامی هستند!

همین رویکرد بود که وقتی صحبت از ترمیم کابینه شد بیش از هر وزارتخانه‌ای نام وزیر ورزش به گوش می‌رسید. اگرچه با نزدیک شدن به زمان انتخابات مجلس این موضوع فعلا مسکوت مانده است. با این تفاسیر بسیاری از علاقمندان توسعه در ورزش، امیدهای خود را در انتخابات آتی مجلس شورای اسلامی جستجو می‌کنند تا شاید با وقوع تغییر و تحول احتمالی در ترکیب نمایندگان هم توقعات بی‌اندازه و بعضا غیرمنطقی مجلسیان فعلی از ورزش به پایان برسد و هم با حمایت مجلس، دولت بتواند برنامه‌های خود را به‌نحو شایسته‌ای اعمال کند و مدیریت مناسب‌تری بر روند ورزش و جوانان کشور حاکم شود.

در این روزها که بسیاری از علاقه‌مندان و دلسوزان ورزش به انتخابات پیش روی مجلس شورای اسلامی امید بسته‌اند حضور سیاست در بطن ورزش بیش از هر زمان دیگری در کشور ما قابل‌لمس است و البته اهالی ورزش هم برای اینکه خون تازه‌ای در کالبد ورزش کشور جاری شود، چاره‌ای ندارند جز اینکه با تمام توان در این رویدادهای سیاسی شرکت کنند تا بتوانند نقش موثری در این اتفاق سیاسی ایفا کنند.

امید اینکه تغییرات احتمالی پیش‌رو به نفع ورزش و در راستای توسعه این پدیده جهانی رقم بخورد و به امید روزی که سایه سیاست بر سر ورزش کم‌رنگ و کم‌رنگ‌تر شود و سیاستمداران از قدرت خود تنها برای توسعه و کمک به ورزش هزینه کنند نه اینکه از ورزش برای حفظ و افزایش قدرت خود و رسیدن به شهرت و ثروت استفاده نمایند.

علی خسروی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» مطرح کرد:

خراسان یکی از تاثیرگذارترین مناطق داوری کشوراست

بعد از دو دهه بسیار خوب هفتاد و هشتاد، در دهه جدید به داوران خراسانی به درستی بها داده نشد

دنیای اقتصاد، علیرضا هاشمی- محسن قهرمانی، یکی از پرحاشیه‌ترین داوران فوتبال ایران بعد از ۸ ماه غیبت در لیگ پانزدهم و با سوت زدن داربی اصفهان مجددا به عرصه قضاوت در فوتبال ایران بازگشت، اما درحالی‌که همه فوتبال‌دوستان تصور می‌کردند که او حداقل تا یکی دو سال آینده در داوری فوتبال ایران باقی بماند، در اقدامی غیرقابل پیش‌بینی، پس از قضاوت بازی تیم‌های استقلال و تراکتورسازی خداحافظی کرد و با بغضی رو به دوربین‌های تلویزیونی عنوان کرد تمام کسانی‌که به وی تهمت زدند را به امام رضا (ع) واگذار کرده است. خداحافظی این داور نیز مانند دوران قضاوتش باز هم محفلی برای حرف و حدیث‌های فراوان شد و عده ای رفتن او را طلبکارانه دانستند و بسیاری نیز مظلومانه. به‌هرحال هرآنچه که بود یکی‌دیگر از داوران الیت فوتبال ایران که تجربه قضاوت بازی‌های مهمی داشت از جمع داوران حاضر در فوتبال ایران کم شد، آن هم در شرایطی که به‌نظر می‌رسد مشکلات قضاوت در میادین فوتبالی ایران در لیگ پانزدهم به بالاترین حد خود رسیده است و در بازی‌های انجام شده بسیاری از تیم‌ها و مربیان و مدیران و حتی بازیکنان، خود را متضرر می‌دانند. خداحافظی محسن قهرمانی و البته وضعیت داوران خراسانی در فوتبال ایران باعث شد تا ما به سراغ یکی از مطرح‌ترین کارشناسان داوری در فوتبال ایران برویم که خود دوران بسیار پر فراز و نشیبی را در این عرصه گذراند، علی خسروی مثل همیشه با روی گشاده‌ای که خاص خود اوست، پذیرای پرسش‌های ما شد:

■ از هر هزار نفر یک نفر «قهرمانی» می‌شود

من اگر بخواهم به دوران حضور آقای مسعود عنایت در دپارتمان داوری نمره‌ای بدهم مسلما مهم‌ترین عملکرد و بهترین نمره وی را در بازگرداندن محسن قهرمانی به عرصه داوری کشور می‌دانم؛ اصلا قرار نبود که قهرمانی برنگردد و فکر می‌کنم عنایت بهترین کار را در بازگرداندن این داور کرد و خود قهرمانی هم باعث پدید آمدن اتفاق خوبی شد و تصمیم گرفت که دوباره به داوری ایران برگردد.

این داور از سال ۱۳۷۸ در دوران ریاست منوچهر نظری به داوری حرفه‌ای فوتبال ایران قدم گذاشت و پس از آن با شدت به تجربه اندوزی پرداخت و در طول این سال‌ها آنقدر قضاوت خوب داشت که اکنون بیاییم و بگوییم از هر هزار داور یک نفر ممکن است مانند محسن قهرمانی شود.

به‌نظر من این‌گونه خداحافظی کردن نه برای قهرمانی خوب بود نه برای خانواده او و نه برای جامعه داوری ایران. او به راحتی می‌توانست یکی دو سال دیگر نیز در این عرصه با قدرت سوت بزند اما ترجیح داد بعد از بازگشت خود، این‌گونه خداحافظی کند. به‌هرحال باید قبول کنیم بازگشت او به قضاوت، اتفاق بسیار خوبی بود و به همان اندازه خداحافظی‌اش اتفاق ناخوشایندی بود، چرا که این مسأله نشان داد هر داوری می‌تواند احساس عدم‌امنیت کند و به همین راحتی از داوری ایران کنار برود.

■ قهرمانی در بازگشت از نظر بدنی مشکل داشت

متاسفانه باید گفت در ایران افراد مختلفی همیشه حرف‌های زیادی برای گفتن دارند، اگر کسی مسافرکشی کند، می‌گویند او وضعیت مالی خوبی ندارد و اگر همان آدم برود و یک ماشین گران‌قیمت بخرد بلافاصله می‌گویند احتمالا دزدی کرده که توانسته این ماشین را بخرد، به‌هرحال همیشه حرف و حدیث‌های زیادی برای نقل کردن هست، راجع به مسأله قهرمانی هم دقیقا همین اتفاق افتاد و تا صحبت‌هایی مطرح شد فورا شایعات به صورت گسترده پشت سر وی آغاز شد.

همانطور که گفتم قهرمانی می‌توانست دو سال دیگر به راحتی سوت بزند اما از آنجایی که من همیشه سعی کرده‌ام رک حرف‌هایم را بزنم در مورد ایشان باید بگویم که او در دوره بازگشت از نظر بدنی مشکل داشت، یعنی می‌توانم بگویم این قهرمانی که من دیدم آن قهرمانی نبود که کیلوهای اضافه بدن خود را آب کرده بود و قبراق به داوری می‌پرداخت.

■ تخلف نه، رفتار غیرحرفه‌ای بله!

به عقیده من قهرمانی بسیار پرصدا و بزرگ رفت، او به‌گونه‌ای از عرصه داوری خداحافظی کرد که نظر خیلی‌ها را به خود جلب کرد و به داوری‌های خوب خود پایان داد؛ دوره حضور او بسیار خوب بود چرا که از داوران فعال ما به‌شمار می‌رفت، فقط ای کاش رفتار غیرحرفه‌ای از خود نشان نمی‌داد تا اینگونه با او برخورد نشود. به‌هرحال او هیچ‌گاه تخلفی را مرتکب نشده بود و فقط می‌توان گفت رفتاری غیرحرفه‌ای از خود نشان داده بود و با ۸ ماه محرومیت جواب آن را نیز پس داد.

حالا باید اجازه بدهیم قهرمانی به عرصه نظارت و تدریس وارد شود. الان بسیاری از ناظران ما کمک‌داورهایی هستند که هیچ‌گاه جمعیت هفتاد، هشتاد هزارنفری را در ورزشگاه‌ها ندیده‌اند. قهرمانی بازی‌های بزرگ بسیاری را قضاوت کرده است و فکر می‌کنم، می‌تواند در زمینه نظارت و تدریس و انتقال تجربه، مهره‌ای مناسب برای جامعه داوری باشد. او را نباید از این دلسردتر کنیم و باید اجازه دهیم تجربیاتش در اختیار جوان‌ها قرار بگیرد.

خیلی از داوران ما که مجبور می‌شوند قضاوت را کنار بگذارند به این دلیل است که نمی‌توانند در تست‌های بدنی شرکت کنند که البته این اصل درباره قهرمانی صدق نمی‌کند، من هم زمانی‌که به مدت دو سال مسئولیت وضعیت بدنی داوران را برعهده داشتم، سعی می‌کردم سخت‌گیری نکنم، هرچند گاهی اوقات مواخذه می‌شدم اما در مجموع حواسم به داوران پیشکسوت بود.

استاد حسین تهرانی، مرحوم جمشید بیهقی و رحمان نادری از افرادی بودند که اولین قدم‌های مهم را برای داوری خراسان برداشتند؛ علی ارباب رئیس کمیته داوران خراسان بود، بیهقی، مدرس داوری و نادری هم ریاست هیات فوتبال را برعهده داشت. در کنار این‌ها حسن اکبرنژاد، عباس آریک، برادران عادل، جواد و محمد تقی‌پور و ... کسانی بودند که برای داوری این خطه زحمات فراوانی کشیدند.

■ شکوفایی دوباره در دهه هفتاد

نسل فعلی داوران مطرح خراسان نیز از سال‌های ۷۷ و ۷۸ شکل گرفت، زمانی‌که محسن ترکی و محسن قهرمانی و رضا سخن‌دان و حسن کامرانی‌فر پا به عرصه گذاشتند و به جرات می‌توان گفت استان خراسان رضوی بعد از تهران تاثیرگذارترین منطقه در داوری ایران است، این استان پتانسیل بسیار بالایی دارد و داوران دوره جدید بسیار مدیون این افراد هستند.

قهرمانی می‌توانست دو سال دیگر به راحتی سوت بزند اما از آنجایی که من همیشه سعی کرده‌ام رک حرف‌هایم را بزنم در مورد ایشان باید بگویم که او در دوره بازگشت از نظر بدنی مشکل داشت، یعنی می‌توانم بگویم این قهرمانی که من دیدم آن قهرمانی نبود

البته بعد از دو دهه بسیار خوب هفتاد و هشتاد، در دهه جدید به داوران خراسانی به درستی بها داده نشد، افرادی مانند نیکوزاده از طرقبه و یا ارغوانی از سبزوار داورانی بودند که می‌شد به آن‌ها بهای بیشتری داد تا جایگزین داوران قدیمی‌تر بشوند که تاکنون این اتفاق نیفتاده است. در حال حاضر زنگ خطر داوری در کل ایران زده شده و خراسان هم از این روند تبعیت می‌کند. من امیدوارم هرچه سریع‌تر به حالتی برگردیم که خیالمان راحت باشد از این‌که می‌توانیم داوران بزرگی از سرتاسر ایران داشته باشیم، مخصوصا از استان پر از استعداد خراسان.

در همایش ملی برند در ورزش کشور مطرح شد:

ضرورت استفاده از پتانسیل گردشگران ورزش در کشور

دنیای اقتصاد، گروه ورزش- برندینگ امروزه یکی از ۱۰ صنعت برتر جهان است، صنعتی تاثیرگذار که بر روی مقوله‌های مختلف تجاری و فرهنگی و همچنین دیگر صنایع سایه افکنده است. در دهه کنونی کمتر می‌توان موفقیتی را در دنیای ورزش رصد کرد که پای برندینگ به آن باز نشده باشد؛ اما در ورزش کشور ما کمبود نقش و استفاده از تاثیرات مثبت برندسازی به وضوح دیده می‌شود. ضعف در برخورد با باشگاه‌های خصوصی و نیز گم‌شدن مفهوم واژه «فرهنگی» که به نام باشگاه‌ها چسبیده است، ورزشکارانی قهرمان که سال‌ها برای تبلیغات محصولات و خدمات گوناگون منع قانونی را پیش روی خود می‌دیدند و شاید از همه مهم‌تر بازاریابی ورزشی که بدون مدیریت منطقی، با حالتی بیمارگونه به راه خاکی خود رفته‌است و ده‌ها مورد دیگر از این دست.

حالا با توجه ویژه بخش پژوهشگر ورزش و نگاه آکادمیک به مقوله برندینگ می‌توان چشم امید داشت که این صنعت، پیشرفت هرچه بیشتر ورزش را رقم بزند. هرچند که این هنوز اول راهست اما می‌توان به همایش‌های بعدی و البته عملی شدن راهکارها چشم دوخت تا انبوه مقالات کارشناسان این امر تنها بر روی میز نماند و راهگشای ورزش کشور باشد. در هفته‌ای که گذشت برای نخستین بار همایش ملی برند در ورزش در در دانشکده تربیت بدنی دانشگاه فردوسی مشهد با حضور چهره‌های سرشناس ورزش کشور برگزار شد؛ چهره‌هایی همچون عبدالحمید احمدی، معاون فرهنگی وزارت ورزش و جوانان، رستمی، معاون جوانان وزارت ورزش، مازیار ناظمی، مدیر روابط عمومی وزارت ورزش، داورزنی، رئیس فدراسیون والیبال، محمد خبیری، عضو سابق هیات رئیسه فدراسیون فوتبال و عضو سابق کمیته انتقالی فدراسیون، محمد کافی، رئیس دانشگاه فردوسی مشهد، کوروش صبوریان، مدیرکل ورزش و جوانان خراسان رضوی، روسای هیأت‌های فوتبال و والیبال استان خراسان رضوی، بهنام محمودی، پیشکسوت والیبال کشور و عضو شورای شهر کرج، حسن کامرانی‌فر، عضو کمیته داوران فدراسیون فوتبال، رضا جاودانی و بسیاری دیگر از ورزشکاران و همینطور پژوهشگران و اساتید حوزه بازاریابی ورزشی در این مراسم حضور داشتند.

■ پیشرفت والیبال کشور به‌صورت موشکی بوده است

داورزنی رئیس فدراسیون والیبال در سخنرانی خود در این همایش ملی عنوان کرد: باید در ابتدا مشخص کنیم که از این همایش به دنبال چه هستیم؟ از مطرح کردن نمادهای مربوط به برند به دنبال رسیدن به چه دستاوردهایی هستیم؟ خروجی ورزش ما چه باید باشد؟ باید ببینیم که به چه شکلی می‌توان در جامعه جهانی به برندسازی دست یابیم، آیا با شعار می‌توان به جایی رسید؟ مسلما نه، پس باید بدانیم و آگاه باشیم که زمانی می‌توانیم کشورمان را در دنیا پرآوازه کنیم و ورزش ایران را به دنیا بشناسانیم که به مقامی در خور منزلت دست یابیم، باید سعی کنیم که نه در شخص، بلکه در کشور به برندسازی برسیم. وی اضافه کرد: تیم‌های بزرگ جهان در چند سال تحریم و پیشرفت والیبال ایران، سوال‌های زیادی را از فدراسیون والیبال انجام دادند که چگونه توانسته‌اید در این مدت به این موفقیت دست پیدا کنید. در تیم ملی برزیل این موضوع را بررسی کردند که چه طور توانسته‌اید در پنج بازی در یک سال، سه بازی را با پیروزی به پایان برسانید، باید اعلام کنم که این موضوع یک شبه رخ نداده است و حالا توانسته‌ایم تبدیل به یک برند در جهان شویم.

داورزنی اظهار کرد: والیبال را می‌توانیم نمونه‌ای از یک توانسازی بدانیم که توانسته است در مدت طولانی افتخارهای زیادی را به‌دست آورد، در گذشته برای برگزاری دیدار با تیم‌های درجه دو و سه اروپا خیلی باید تلاش می‌کردیم تا یک دیدار تدارکاتی با این تیم‌ها داشته باشیم که در انتها با اهداء جوایز و پرداخت مبالغی این موضوع عملی می‌شد.

داورزنی در خصوص صحبت‌های رئیس فدراسیون جهانی والیبال، اظهار کرد: پیشرفت والیبال ایران به صورت موشکی بوده و باید در این موضوع تحقیق بیشتری انجام دهیم که کشور ایران چه کاری کرده که در دنیا توانسته است به یک برند تبدیل شود و این موضوع نشان می‌دهد که ایران در سطح جهان پیشرفت‌های خوبی را داشته است.

■ سه کارکرد مهم در برند سازی

معاون جوانان وزارت ورزش و جوانان نیز در سخنان خود در اولین همایش برند در ورزش اظهار کرد: برندسازی در ورزش از چهار نکته اصلی برخوردار است که اولین آن، تهیه و تدوین برنامه‌های راهبردی برای تامین منافع است. دومین موضوعی که باید اشاره کنیم اقدامات هماهنگی و راهبردی برای برند در شهر است که باید بررسی شود، مشارکت شبکه‌ها و پایدار بودن شهر به عنوان یک مقوله فیزیکی از دیگر برنامه‌های برند سازی شهری به حساب می‌آید.

محمدرضا رستمی خاطرنشان کرد: سه کارکرد مهم در برند سازی وجود دارد که باید به آن توجه داشته باشیم؛ رضایت و تعلق شهروندان نسبت به شهر خود، افزایش حضور گردشگران داخلی وخارجی و همچنین افزایش سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در حوزه توسعه شهر در برندسازی موثر خواهد بود. وی در خصوص چالش‌های برندسازی در ورزش عنوان کرد: با توجه به مطالعاتی که داشته‌ایم این موضوع در ایران خیلی کم است و باید تعداد ذی‌نفعان در این حوزه را بیشتر کنیم.

معاون وزیر ورزش ادامه داد: با توجه به اینکه ورزش جاذبه زیادی برای تمامی افراد دارد و رقابت خاصی در آن وجود دارد، می‌توانیم گردشگران ورزشی و شهروندان را بیشتر کنیم، امیدوار هستم در آینده در بحث برندسازی در شهر حمایت‌های زیادی شود تا بتوانیم به موفقیت‌های بیشتری دست پیدا کنیم.

در حاشیه این همایش برای نخستین بار از چند برند برتر استان خراسان در حوزه ورزش، رضا جاودانی، گوینده و گزارشگر ورزشی به عنوان برند رسانه ورزشی، تربیت بدنی بنیاد شهید خراسان رضوی به عنوان برند جاودان ورزشی و موج‌های آبی به عنوان برند دارای نشان استاندارد در حوزه پارک‌های آبی تقدیر شد و تندیس مراسم نیز اهدا گردید. همچنین رونمایی از لوگوی سازمان تربیت بدنی شهرداری تهران و نیز مسکات (عروسک نمادین) این سازمان نیز در حاشیه همایش صورت گرفت.

آنتی فوتبال

برد بسکتبال ثامن در تبریز با اختلاف ۲ امتیاز

فارس- در هفته دوازدهم لیگ برتر بسکتبال کشور، تیم شهرداری تبریز در سالن صدرای تبریز میزبان تیم ثامن مشهد بود که در پایان با نتیجه ۵۴ بر ۵۲ مغلوب تیم میهمان شد.

تیم شهرداری تبریز در این بازی رقابتی پایاپای با تیم ثامن مشهد داشته و می‌توانست به سومین برد خود در این رقابت‌ها دست یابد، اما مغلوب تجربه حریف شده و نتیجه بازی را با اختلاف تنها دو امتیاز واگذار کرد. تیم ثامن خراسان که از بازیکنان خارجی بلندقامت خود سود می‌جست با خوش‌شانسی توانست در این بازی به برتری دست یابد

قهرمانی تیم پینت‌بال خراسان رضوی

ایسنا- رئیس کمیته پینت بال خراسان رضوی گفت: تیم پینت‌بال این استان در مسابقات لیگ سناریویی پینت‌بال کشور به مقام اول دست یافت.

شاهرخ شریفی درباره این قهرمانی عنوان کرد: در این مسابقات که با حضور ۱۷۰ ورزشکار از سراسر کشور در قالب ۱۳ تیم در مشهد برگزار شد، خراسان رضوی با دو تیم الف و ب شرکت کرد که تیم الف به مقام قهرمانی و تیم ب به مقام چهارم رسید.

وی اظهار کرد: تیم پینت‌بال خراسان رضوی قهرمان چندین سال این رشته ورزشی در کشور بوده است. رئیس کمیته پینت‌بال استان ادامه داد: شهراد و شاهرخ شریفی، محمد رضا هادیان، یوسف شریعتمداری، مازیار سرگزی، مرتضی مقدسی‌پور و بابک شهبازیان به‌عنوان بازیکن در این دوره از مسابقات شرکت کردند.

برگزاری کلاس آموزش استعدادیابی در تربت‌حیدریه

دنیای اقتصاد- به مناسبت روز پژوهش یک دوره کلاس آموزشی استعدادیابی و شناسایی ورزشکاران برتر باحضور ۱۰۰نفر از ورزشکاران، دانشجویان و مربیان تربیت بدنی در دانشگاه تربت حیدریه برگزار شد.

مهدی روحی مدیر مرکزتخصصی مشاوره ورزش شهرستان و مدرس این کارگاه در مورد مباحث مربوط به استعدادیابی، معرفی و شناسایی تیپ‌های بدنی، فاکتورهای آمادگی جسمانی و مهارت‌های روانی و حرکتی ورزشکاران نخبه، مزایا و نتایج استعدادیابی با شرکت‌کنندگان حاضر در کلاس بحث و گفت‌وگو کرد.سیدحمیدرضا امینی در پایان این کلاس ضمن ضروری خواندن کارعلمی در کنار کارتجربی برای همه مربیان برتداوم برگزاری این کلاس‌ها تاکید کرد. رئیس اداره ورزش و جوانان نزدیکی و تعامل دو حوزه تجربی و علمی در ورزش راعامل پیشرفت و نخبه پروری بیش از پیش در این زمینه خواند. این کارگاه با هدف شناساندن توانمندی‌های حوزه تربیت‌بدنی برگزار شد.

جذب بازیکن برزیلی در تیم «اقتدار نوین فردوسی مشهد»

دنیای اقتصاد- تیم فوتسال اقتدار نوین فردوسی مشهد، یک بازیکن برزیلی جذب کرد.

بنا به اعلام سایت رسمی باشگاه اقتدار نوین، تیم فوتسال فردوسی برای حضور در هفته‌های پایانی و سرنوشت‌ساز لیگ برتر یک بازیکن برزیلی به خدمت گرفت. این بازیکن ۲۶ ساله «موریلو دسوزا ماچادو» نام دارد و دارای سابقه بازی در چند باشگاه برزیلی است.

حضور ورزشکاران کبدی خراسان در اردوی تیم ملی

دنیای اقتصاد- ورزشکاران کبدی خراسان رضوی در اردوی تیم ملی کبدی ساحلی حضور پیدا کردند.

سرپرست هیأت کبدی خراسان با اعلام این خبر عنوان کرد: اولین اردوی تدارکاتی تیم ملی کبدی آماده‌سازی و اعزام به مسابقات بازی‌های آسیایی ساحلی ۲۰۱۶ ویتنام از تاریخ ۲۵ آذرماه سال جاری لغایت ۵ دی ماه در محل مجموعه ورزشی انقلاب تهران برگزار می‌شود.

محمدرضا سعیدی افزود: امیر حجازی، رضا صبوری، رحمان پوشه، مصطفی حسین‌زاده و امین عبدی، از دعوت‌شدگان به این اردو هستند.

یادداشت

ناگفته‌های کسب‌وکار ما

سیدامیر سیاح*

براساس گزارش‌های بانک جهانی، انجام کسب‌وکار ایران طی سالیان اخیر توانسته از وضعیت مساعدتری برای فعالان اقتصادی برخوردار باشد. بهبود نسبی رتبه ایران در این گزارش‌ها دو دلیل مشخص دارد: نخست و موثرتر، تغییر تعاریف و روش اندازه‌گیری وضعیت و رتبه‌های کشورها در گزارش سالانه بانک جهانی است و دیگر آنکه در برخی مولفه‌ها مانند ساخت‌وساز و اخذ مجوز شاهد پیشرفت محسوسی بوده‌ایم.

اما نباید فراموش کرد که بهبود رتبه یک کشور در گزارش سهولت انجام کسب‌وکار بانک جهانی (ease of Doing Business) الزاما به معنای بهبود محیط کسب‌وکار کشور نیست، چرا که ممکن است در این رتبه‌بندی کشوری رتبه خوبی اخذ کرده باشد اما از محیط کسب‌وکار مناسبی برخوردار نباشد و برعکس. دلیل این امر را می‌توان در این مهم جست‌وجو کرد که شاخص «سهولت انجام کسب‌وکار» در صدد رتبه‌بندی کشورهاست، از همین رو مولفه‌هایی را تعریف می‌کند که بتواند آن‌ها را در همه کشورها اندازه‌گیری کند. در نتیجه برای اندازه‌گیری این مولفه‌ها ناچار به تعریف مفروضاتی به شدت محدودکننده است یعنی مولفه‌ها را طوری تعریف کرده که برای تمامی کشورها قابل‌اندازه‌گیری باشد. برای مثال برای مقایسه زیرساخت‌های حمل‌ونقل کشورهای مختلف تعریف و فروض را چنین مقرر کرده که یک کانتینر برای پیمودن مسیری از بزرگترین بندر به بزرگترین قطب اقتصادی هر کشور به چند روز زمان نیاز دارد. اما همین مفروض هم زیر سوال است چرا که کشورهای وسیعی مانند روسیه، قزاقستان، برزیل، چین، آمریکا و تا حدودی ایران هرچقدر هم که دارای زیرساخت‌های مناسب حمل‌ونقل باشند، رتبه‌شان تنزل می‌یابد، اما کشورهای کوچک یا کشورهایی که قطب اقتصادی آن‌ها نزدیک بندر اقتصادیشان است مانند سنگاپور یا امارات که بندر اصلی تا قطب اقتصادی آن ۴۰ کیلومتر فاصله دارد، رتبه‌شان در این شاخص به شکل غیرعادی خوب نشان داده می‌شود.

به‌دلیل فوق، شاخص «سهولت انجام کسب‌وکار» آنقدرها هم که در کشور ما مهم انگاشته می‌شود، قابل‌اعتماد و اعتنا نیست. دلیل دیگر آنکه از آنجایی که در این شاخص تمامی کشورها با هم مقایسه می‌شوند، به ناچار برخی مولفه‌های مهم در انجام کسب‌وکار از قلم افتاده است، چراکه برخی از مولفه‌ها در کشورهای خاصی موثرند و در سایر کشورها دارای موضوعیت نیستند. برای مثال در کشورهای حوزه اسکاندیناوی موضوع فساد در اداره کسب‌وکارها چندان موضوعیت ندارد اما در کشورهای درحال توسعه، فساد موضوعی جدی و تاثیرگذار بر اداره بنگاه‌ها محسوب می‌شود و مولفه مهمی از محیط کسب‌وکار به‌شمار می‌آید و به‌طورکل شاخص «سهولت انجام کسب‌وکار» نسبت به مولفه‌های کیفی مانند فرهنگ کاری یا فساد بی‌تفاوت است.

رتبه‌بندی شاخص «سهولت انجام کسب‌وکار» را می‌توان با روش‌های غیرمنصفانه مانند عددسازی و فریب دادن نیز بهبود بخشید. این کار را برخی از کشورهای آفریقایی انجام دادند و رتبه‌ای بهتر از برخی اقتصادهای پیشرفته دنیا نیز تصاحب کردند. نباید فراموش کرد مخاطب گزارش‌هایی نظیر «سهولت انجام کسب‌وکار»، بیشتر سرمایه‌گذاران خارجی هستند و برخی کشورها تلاش می‌کنند با بهبود رتبه خود در این گزارش‌ها حتی‌المقدور محیط مناسبی از کشور خود برای سرمایه‌گذاری خارجی نشان دهند. البته بانک جهانی طی این سال‌ها تلاش داشته که فریب آمارهای ناصحیح را نخورد اما ارائه اطلاعات غلط به این موسسه کار چندان دشواری نیست.

برخی از کشورها نیز مانند ایران بدتر از آنچه که هستند، ارزیابی می‌شوند. مرکز پژوهش‌های مجلس در سال‌های ۹۲ و ۹۳ به سفارش کمیسیون اصل۴۴ مجلس شورای اسلامی گزارش مفصلی را تهیه کرد در پاسخ به این سوال که چرا رتبه ایران در گزارش «سهولت انجام کسب‌وکار» اینقدر نامطلوب است؟ نتیجه تحقیقات مفصل میدانی ما این بود که رتبه واقعی ایران در این شاخص بین ۶۰ الی ۷۰ می‌باشد. اتفاقا گزارش بین‌المللی نسبتا معتبر دیگر در این حوزه یعنی رقابت‌پذیری هم جایگاه ایران را در همین حدود اندازه‌گیری می‌کند.

این مسائل سبب شد تا ما در مرکز پژوهش‌های مجلس به این مهم بپردازیم که چرا اطلاعات ناصحیح ارائه شده است. برای مثال در مولفه زیرساخت‌های حمل‌ونقل عنوان شده بود که چندین روز زمان می‌برد که یک کانتینر از بندر عباس حرکت کند و به مرکز اقتصادی کشور یعنی تهران برسد. هرکس اندک آشنایی به مسیرها و راه های ایران داشته باشد، می‌داند که این مسیر هشت روز زمان نمی‌برد و اگر کانتینری با دو راننده حرکت کند طی یک و نیم روز و حتی شاید ۲۴ ساعته می‌تواند این مسیر را بپیماید اما این اطلاعات به اشتباه فرستاده می‌شد و هنوز هم می‌شود. ما افرادی که چنین اطلاعاتی را به بانک جهانی ارسال می‌کردند دعوت کردیم و متوجه شدیم که این افراد که اغلب حقوقدان هستند، گاهی از ماهیت اطلاعاتی که ارسال می‌کنند، اطلاعی ندارند و حتی در مواردی اصلا در ایران ساکن نیستند. در سال ۹۳ که تحقیقاتمان به پایان رسید، مصادف شد با تاسیس دفتر پایش محیط کسب‌وکار در وزارت اقتصاد لذا این گزارش را تقدیم آن‌ها کردیم، آن‌ها نیز طبق قانون این وظیفه را داشتند که به بانک جهانی اطلاع دهند و بخشی از بهبود حاصله در رتبه ایران در دو سال اخیر ناشی از تلاش‌های همکارانمان در دفتر پایش و بهبود کسب‌وکار در وزارت امور اقتصاد و دارایی است.

یادآوری می‌کنم طبق ماده چهار قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار (مصوب ۱۳۹۰)، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران وظیفه دارد که شاخص‌های ملی محیط کسب‌وکار را تعریف و اعلام کند. در عین حال در همان ماده مطرح شده است که وزارت اقتصاد نیز وظیفه دارد رتبه ایران در گزارش‌هایی نظیر «سهولت انجام کسب‌وکار» را بهبود دهد و وضعیت مناسبی از کشور را به سرمایه‌گذاران خارجی معرفی کند چرا که مخاطب شاخص سهولت محیط کسب‌وکار سرمایه‌گذاران خارجی هستند. هم‌اکنون اتاق ایران در حال اجرای ماده چهار می‌باشد و انشاالله از سال ۹۵ گزارش ملی محیط کسب‌وکار توسط اتاق ایران منتشر خواهد شد.

*مدیر گروه مطالعات محیط کسب‌وکار
مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

در سومین همایش ملی «توسعه پایدار» بررسی شد؛

کسب‌وکار ایرانی یا راهی دیگر؟

دنیای اقتصاد، سپهر استیری، فاطمه رافع- آخرین روزهای هفته گذشته بود که اتاق بازرگانی خراسان رضوی میزبان جمعی از اقتصاددانان و مسئولان کشوری و استانی بود که برای شرکت در سومین «همایش ملی توسعه پایدار با رویکرد بهبود محیط کسب‌وکار» گرد هم آمده بودند تا درباره نقش نظام مالیاتی در محیط کسب‌وکار و تأثیر نظام تأمین اجتماعی در این محیط به بحث و تبادل نظر بپردازند و راهکارهایی را برای بهبود محیط کسب‌وکار کشور ارائه کنند.

عکس: دنیای اقتصاد/ آرمین صمیمی

احمدی‌شادمهری: ترکیبی خردمندانه از دولت و بخش خصوصی برای تحقق توسعه ضروری است

بهبود محیط کسب‌وکار از الزامات توسعه

دبیر علمی همایش در آیین افتتاحیه به عدم موفقیت تلاش‌های انجام شده برای بهبود وضعیت اقتصادی جامعه در گذشته اشاره کرد و افـزود: دلیل موفق نبودن این تلاش‌ها این است که عمدتا تحت تأثیر ضرورت‌های جامعه و برخورداری از منابع رایگان نفت و گاز بوده در حالی که توسعه یک فرایند کیفی با محوریت انسان‌های توسعه‌یافته است.

محمدطاهر احمدی‌شادمهری با اشاره به گسترش حجم دولت در سه دهه گذشته و توسعه نقش آن در اقتصاد، بر اهمیت نقش دولت و بخش خصوصی در بهبود وضعیت اقتصادی تأکید و خاطرنشان کرد: فرایند توسعه صرفا با اتکا به دولت یا بخش خصوصی پیش نمی‌رود بلکه دستیابی به ترکیبی خردمندانه از هر دو ضروری است.

دبیر علمی همایش با بیان اینکه کاهش تصدی‌گری دولت در اقتصاد تنها با کوچک کردن دولت محقق نمی‌شود، افزود: بنابراین بحث گسترش فعالیت بخش خصوصی مطرح شد تا با افزایش وزنه بخش خصوصی بدون ایجاد خلل در ساختارهای دولتی به توفیق برسیم و به همین دلیل بهبود محیط کسب‌وکار برای تقویت بخش خصوصی از الزامات فرایند توسعه در ایران است که باید مورد توجه قرار گیرد.

محمدی: در ابتدای فعالیت دولت یازدهم رتبه ایران در سهولت فضای کسب‌وکار ۱۵۲ بود و اکنون کشور در رتبه ۱۱۸ قرار داد؛ ارتقاء ۳۴ پله‌ای جایگاه ایران در سهولت فضای کسب‌وکار ظرف دو سال گذشته حاصل این اقدامات است

صعود ۳۴ پله‌ای

معاون اقتصادی وزیر امور اقتصاد و دارایی با بیان اینکه در کشور ما سرمایه کم نیست، خاطرنشان کرد: نمی‌گویم منابع مالی ما کافی است اما معتقدیم مشکل اصلی نبود سرمایه نیست و شاید مشکلاتی از قبیل مناسب نبودن محیط کسب‌وکار در اقتصاد ما اهمیت بیشتری دارد.

شاپور محمدی ایجاد دفتر پایش و بهبود محیط کسب‌وکار، ساماندهی مجوزهای کسب‌وکار، برقراری ارتباط الکترونیکی بین دستگاه‌ها، شناسایی قوانین و مقررات مخل کسب‌وکار و پایش شاخص‌های بومی را برخی از اقدامات وزارت اقتصاد در راستای بهبود محیط کسب‌وکار ظرف ۱۸ ماه گذشته برشمرد.

معاون وزیر اقتصاد با بیان اینکه در بحث شناسایی قوانین مخل کسب‌وکار اقدامات زیادی انجام شده است، تصریح کرد: از بخش خصوصی، فعالان اقتصادی و اتاق‌های بازرگانی استان‌ها خواسته‌ایم قوانین مخل فضای کسب‌وکار را معرفی کنند و پیشنهادهای خود را ارائه دهند تا در قالب لایحه برای رسیدگی به مجلس ارائه شود.

محمدی عنوان کرد: در ابتدای فعالیت دولت یازدهم رتبه ایران در سهولت فضای کسب‌وکار ۱۵۲ بود و اکنون کشور در رتبه ۱۱۸ قرار داد؛ ارتقاء ۳۴ پله‌ای جایگاه ایران در سهولت فضای کسب‌وکار ظرف دو سال گذشته حاصل این اقدامات است.

معاون وزیر اقتصاد با اشاره به اینکه رتبه ایران در فضای کسب‌وکار برای سرمایه‌گذاران خارجی اهمیت بسیاری دارد، افزود: با توجه به ظرفیت‌های بالای منابع انسانی و طبیعی این رتبه شایسته ایران نیست و در برنامه ششم توسعه به دنبال قرار گرفتن در رتبه ۶۰ هستیم.

اراده‌ای برای اجرای قوانین نیست

رئیس مجمع نمایندگان خراسان رضوی نیز در بخشی از این همایش از اجرایی نشدن قوانین در کشور انتقاد و اظهار کرد: گفته می‌شود قوانین زمینه اجرا ندارند اما در واقع اراده‌ای برای اجرای قوانین وجود ندارد.

محمدرضا محسنی‌ثانی با اشاره به بروکراسی اداری طولانی در کشور برای صدور مجوزهای کسب‌وکار، مالیات‌ها را یکی از عوامل اصلی نارضایتی مردم برشمرد و تصریح کرد: باید راهکارهای کاهش و رفع این نارضایتی‌ها فراهم شود؛ دولت آمار کاهش نرخ تورم نقطه به نقطه را اعلام می‌کند اما وقتی به سطح جامعه می‌آییم، این نارضایتی‌ها همچنان وجود دارد.

پژویان: ثروتمندان صدای بلند، زور و قدرت دارند؛ به محض اینکه رئیس سازمان مالیاتی سراغ قشر ثروتمند رفت، برخی نمایندگان مجلس فشار آوردند تا وزیر را استیضاح کنند و در نهایت رئیس سازمان مالیاتی برکنار شد و این مسأله جای تأسف دارد

راحت‌ترین مسیر اخذ مالیات!

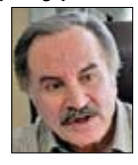

یکی دیگر از اساتید اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی نیز در بخش دیگری از این همایش با بیان اینکه در وضعیت فعلی حتی درآمدهای نفتی نیز نمی‌تواند به حل مشکلات اقتصادی کمک کند، گفت: رفع تحریم‌ها نیز به حل مشکلات ساختاری اقتصاد کشور کمکی نخواهد کرد.

جمشید پژویان یکی از مشکلات ساختاری اقتصاد را فضای کسب‌وکار دانست و خاطرنشان کرد: **هر چقدر فشار و موانع محیط کسب‌وکار کمتر باشد، حرکت در این فضا سریع‌تر و کم‌هزینه‌تر است.** وی با بیان اینکه آنچه در اقتصاد ما با عنوان مالیات بر ارزش افزوده پرداخت می‌شود، در واقع مالیات بر فروش است، تصریح کرد: مالیات به این صورت اخذ می‌شود زیرا راحت‌ترین مسیری بوده که سازمان امور مالیاتی می‌توانسته طی کند و درآمد هنگفتی را با فشار بر مردم ضعیف و متوسط داشته باشد.

این اقتصاددان با بیان اینکه ثروتمندان صدای بلند، زور و قدرت دارند، افزود: به محض اینکه رئیس سازمان مالیاتی سراغ قشر ثروتمند رفت، برخی نمایندگان مجلس فشار آوردند تا وزیر را استیضاح کنند و در نهایت رئیس سازمان مالیاتی برکنار شد و این مسأله جای تأسف دارد.

پژویان با اشاره به روند طولانی صدور مجوز فعالیت برای فعالان اقتصادی، عنوان کرد: یکی از عمده‌ترین موانع کسب‌وکار نه تنها نرخ‌های مالیاتی بلکه پروسه پرداخت مالیات و تسویه حساب مالیاتی است؛ اصلاح این روند یکی از نکات کلیدی در زمینه اصلاح فضای کسب‌وکار است. وی بازده بخش صنعت در اقتصاد ایران را ۶ درصد و بازده بخش ساختمان را ۳۰۰ درصد اعلام و تصریح کرد: پایین بودن بهره‌وری عامل کار، علت بازدهی پایین بخش صنعت است؛ دلیل پایین بودن بهره‌وری عامل کار این است که متولیان قانون کار و تأمین اجتماعی وظیفه خود را انجام نمی‌دهند؛ این قانون پتکی بر سر کارفرمایان و ضدکارگر است و به جای اینکه پشتوانه‌ای برای کارفرمایان باشد، کار مالیات‌ستانی را انجام می‌دهد.

بازی برد- برد پرداخت مالیات

رئیس دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی هم در این همایش بر ضرورت اخذ مالیات برای تأمین منابع دولت تأکید و اظهار کرد: مالیات مسأله‌ای چند بعدی است و اگر تمام ابعاد آن در نظر گرفته نشود، شاید بتوان به لحاظ کمی آن را افزایش داد اما در نهایت کارکرد درست مالیات محقق نمی‌شود.

عباس شاکری ادامه داد: ثبات اقتصادی و تداوم آن، ارائه خدمات با بهره‌وری بالا، ایفای نقش توسعه‌ای دولت، ایفای تعهدات دولت، بسط فضای عمومی و جامعه مدنی، جلوگیری از اختلالات پولی و قیمتی، شکل‌گیری بازار واقعی ارز و جلوگیری از بروز بیماری هلندی مستلزم مالیات‌ستانی صحیح و مکفی است.

استاد دانشگاه علامه، دریافت و پرداخت مالیات را بازی برد- برد دانست و اظهار کرد: مالیات در کشور ما ماهیت چندوجهی دارد و وضعیت آن به ساختار دولت، وجود نظام و اطلاعات و آمار جامع و پیشرفته، رابطه دولت و ملت، کارکرد دولت، و ... بستگی دارد؛ باید از تمام عوامل اقتصادی و صاحبان درآمد و صنوف به تناسب مالیات اخذ شود مگر در مواردی که به دلیل تشویق سرمایه‌گذاری و ... معافیت مالیاتی اعمال شود.

شاکری با بیان اینکه تور مالیاتی باید طوری باشد که همه اعم از دانه‌درشت‌ها، دانه‌ریزها، همه صاحبان درآمدها و صاحبان رانت‌ها را در برگیرد، خاطرنشان کرد: مالیات نباید اختلال‌زا باشد و نباید نقاط بهینه بر انتخاب عقلایی را برهم زند. وی ساختار بودجه، بهره‌وری دولت، فقدان مشارکت ذهنی مردم و پاسخگویی، قانونگریزی، عدم درک صحیح از زندگی اجتماعی صنعتی و شبه‌صنعتی پیچیده امروزی، نبود نظام اطلاعات و آمار و نبود بخش توزیع مدرن و قابل نظارت مالیاتی را از موانع اساسی مالیات برشمرد.

بحران اندیشه‌ای در سطح کل قوا

عضو هیأت علمی دانشگاه علامه هم دیگر سخنران این همایش بود که با عنوان «اقتصاد سیاسی، رویارویی با فضای کسب‌وکار» به بیان سخنان خود پرداخت.

فرشاد مؤمنی با تأکید بر مشکلات اقتصادهای رانتی و با اعتقاد بر اینکه **این قبیل اقتصادها با یک سری موارئ تاریخی مواجه هستند که روند توسعه را مختل می‌سازند،** تصریح کرد: طی سالیان اخیر شاهد آخرین دوره شوک نفتی طی سال‌های ۸۹-۸۴ و اوج‌گیری تحریم‌ها در سال‌های ۹۰ و ۹۱ بودیم اما متأسفانه همچنان با یک خلأ معرفتی در حوزه شناسایی وزن هر یک از مشکلات پیش‌آمده مواجه هستیم.

این اقتصاددان به بررسی متغیرهای کلیدی موثر بر محیط کسب‌وکار پرداخت و افزود: در دوره ۸۹-۸۴ با مقیاس حساب خالص سرمایه، خروج سرمایه فیزیکی ۱۲۵ برابر شده است در نتیجه هنگامی که می‌خواهیم از تحریم‌ها صحبت کنیم و می‌گوییم با تدبیر دولت یازدهم به توفیق رسیده‌ایم این خطر وجود دارد که امروز از برخی ضرورت‌های مؤثر صرف‌نظر کنیم؛ باید توجه داشت که خروج سرمایه‌ای با چنین ابعادی از فضای کسب‌وکار کشور در زمانی رخ داد که نه تحریم‌ها و نه کاهش قیمت‌های نفتی شدت پیدا کرده بود.

مؤمنی در تشریح این دوران خاطرنشان کرد: **در این دوران ۶۰ رتبه سقوط را از نظر شاخص فساد مالی تجربه کردیم، کیفیت محیط زیست ۵۵ رتبه تنزل یافت و کیفیت زندگی ۶۲ رتبه سقوط پیدا کرد.**

وی بهبود اقتصاد کشور را نیازمند اراده و همدلی دانست که در وضعیت کنونی مشاهده نمی‌شود و گفت: آنچه که موضوع را حائز اهمیت می‌کند این است که با یک بحران اندیشه‌ای در سطح کلان روبه‌رو هستیم در نتیجه یک فهم نظری مشترک و قابل دفاع از وضعیت کنونی ضروری است.

سیاست‌های مالیاتی با هدف تضعیف بخش خصوصی!

سیدحسن حسینی، نایب‌رئیس اتاق بازرگانی خراسان رضوی هم در این همایش سیاست‌های مالیاتی کشور را اقدامی برای ضعیف کردن بخش خصوصی دانست که مجال راه رفتن به این بخش را نمی‌دهد و اظهار کرد: بسیاری از تولیدی‌های ما از سال گذشته تاکنون به دلیل فشارهای مالیاتی تعطیل شده‌اند؛ دولت برای تقویت بخش خصوصی باید معافیت‌های مالیاتی برای این بخش در نظر بگیرد.

لزوم تأمین منابع غیرنفتی

عضو هیأت رئیسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی دیگر سخنران این همایش بود که به کاهش قیمت نفت و در نتیجه اهمیت پرداخت مالیات برای تأمین منابع دولت اشاره و تصریح کرد: این امر می‌طلبد سازوکارهای جدیدی را برای تعامل بیشتر دولت و بخش خصوصی در نظر بگیریم.

محمدرضا توکلی‌زاده با تأکید بر اهمیت بهبود محیط کسب‌وکار در وضعیت کنونی اقتصاد کشور، عنوان کرد: توسعه، ایجاد صنایع جدید، ایجاد اشتغال و ... نیاز به منابعی دارد که با توجه به وضعیت فعلی اقتصاد باید غیر از نفت، منابعی را برای تأمین آن‌ها فراهم کرد.

عمیق شدن شکاف‌های اجتماعی

معاون سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در این همایش به تبیین جایگاه تأمین اجتماعی برای تحقق فرصت‌های برابر پرداخت و اظهار کرد: الگوهای توسعه موفق نبوده‌اند و امروزه با جدایی قشرهای فقیر در جامعه، عدم تعادل فضایی، افزایش فاصله نواحی مختلف، عدم دستیابی به فرصت‌های برابر اجتماعی برای آموزش و ... مواجه هستیم.

محمدرضا واعظ‌مهدوی با بیان اینکه گزارش‌های بین‌المللی در جهان حاکی از عمیق شدن شکاف‌های اجتماعی است، تصریح کرد: دولت‌ها باید برای کاهش نابرابری‌ها، تأمین فرصت‌های برابر برای همگان و حمایت از فقرا و مظلومان برنامه‌ریزی کنند زیرا نابرابری، امنیت و پایداری توسعه را مخدوش می‌کند.

انحصار تأمین اجتماعی را بشکنید

رئیس کمیسیون بهبود محیط کسب‌وکار اتاق بازرگانی خراسان رضوی، فضای کسب‌وکار مناسب را نتیجه سلامت اقتصاد و سیاست درست کشورها دانست و گفت: نتیجه ارزنده آن رشد پایدار، توسعه صنعتی و افزایش سطح رفاه جامعه خواهد بود.

رضا حمیدی مالیات، سازمان تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات نابخردانه، کمبود نقدینگی و نرخ تسهیلات بانکی، رکود، بدهی دولت به بخش خصوصی، خام‌فروشی، آموزش‌های نامناسب، قانون کار، سن جامعه، بهره‌وری، صادرات، حجیم بودن دولت و ... را برخی از مشکلات امروز محیط کسب‌وکار کشور برشمرد و تأکید کرد: انحصار سازمان تأمین اجتماعی را بشکنید و اجازه دهید بخش خصوصی وارد میدان شود تا ببینید با هزینه کمتر، خدمات بیشتری ارائه می‌کند.

وضعیت نامناسب تأمین اجتماعی

استاد اقتصاد دانشگاه مازندران نیز در بخشی از این همایش به تبیین تأثیر بازار کار بر تأمین اجتماعی پرداخت و با اشاره به تأثیر وضعیت اقتصاد بر تأمین اجتماعی اظهار کرد: رونق یا رکود بازار، سن ورود به بازار کار، پایداری مشاغل، بالا رفتن سن ورود به بازار کار، گسترش اشتغال غیررسمی بدون پوشش بیمه و سیاست‌های دولت در دوران رکود از عوامل مؤثر بر منابع تأمین اجتماعی است.

زهرا کریمی با بیان اینکه تأمین اجتماعی در وضعیت نامناسبی قرار دارد، خاطرنشان کرد: رکود در بازار کار بر انتظارات عمومی از سازمان تأمین اجتماعی مؤثر است که تخفیف در حق بیمه از سوی کارفرمایان، استفاده بیشتر از مزایای صندوق‌ها از سوی بیمه‌شدگان، درخواست دولت از سازمان تأمین اجتماعی برای مقابله با بحران، معافیت سهم حق بیمه کارفرمایان و ... برخی از این انتظارات را تشکیل می‌دهد. وی نحوه ایجاد اشتغال برای جمعیت بیکار در شرایط دشوار اقتصادی را از مسائل جدی برای رفع مشکل تأمین اجتماعی دانست و در خصوص ارزیابی بنگاه‌ها از فضای کسب‌وکار کشور عنوان کرد: مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها، ضعف بازار سرمایه و نرخ بالای بهره در بازار غیررسمی، فساد اداری، تحریم‌های بین‌المللی و نرخ بالای حق بیمه کارفرمایان از مشکلاتی است که تولیدکنندگان مطرح می‌کنند.

بحران‌زا شدن صندوق‌های بازنشستگی

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز یکی دیگر از سخنرانان این همایش بود که صندوق‌های بازنشستگی و بیمه تأمین اجتماعی را هم عامل مزیت‌بخش و هم عامل بحران‌های اجتماعی برشمرد و تصریح کرد: در جهان صندوق‌های بازنشستگی بیشتر عامل بحران بوده‌اند.

احمد میدری با اشاره به اینکه ماهیت صندوق‌ها به این صورت است که افراد در سنین کار، مبلغی را پرداخت و در سن بازنشستگی آن را دریافت می‌کنند، اظهار کرد: اما مجموعه مشکلات و قوانین ما باعث شده دولت مجبور شود به این صندوق‌ها کمک کند و این مسأله زنگ خطری برای اقتصاد ماست.

معاون وزیر کار علت بحران‌زا شدن صندوق‌های بازنشستگی را استفاده نادرست آن‌ها از منابع و بنگاه‌داری آن‌ها دانست و افزود: نگاه نمایندگان مجلس، دولت و مردم دیگر علت بحران‌زا شدن این صندوق‌هاست؛ دولت‌های مختلف امتیازاتی به مردم داده‌اند که با منطق صندوق‌داری کاملا ناسازگار است و اصلاحات متعدد قانونی بار مالی سنگینی به این صندوق‌ها تحمیل کرده است. وی به توجه ویژه دولت در برنامه ششم توسعه به اصلاح وضعیت این صندوق‌ها اشاره کرد و گفت: باید درباره راه‌حل‌ها توافقاتی صورت گیرد.

بخش خصوصی بدهی حاکمیت نیست

رئیس اتاق بازرگانی خراسان رضوی هم در بخشی از این همایش عنوان کرد: یکی از مشکلات اقتصاد این است که حاکمیت به بخش خصوصی به عنوان یک بدهی نگاه می‌کند در صورتی که بخش خصوصی دارایی حاکمیت است. غلامحسین شافعی با انتقاد از بی‌توجهی برخی مسئولان به سخن رئیس‌جمهور مبنی بر اینکه دولت باید به سمت مردم دست نیاز دراز کند، بر لزوم کوچک‌سازی دولت تأکید و خاطرنشان کرد: **قبح قانون‌گریزی در کشور از بین رفته است؛ بر اساس قانون دو نماینده مجلس باید در جلسه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی حضور داشته باشند اما تا امروز این اتفاق نیفتاده است؟ اگر قانون از سوی نمایندگان مجلس اجرا نشود، باید به چه کسی شکایت کرد؟**

وی برداشت‌های متفاوت از قوانین موجود را از اشکالات اساسی اقتصاد و فضای کسب‌وکار دانست و اظهار کرد: در وضعیت فعلی باید گذشته را فراموش کرد و از فرصت طلایی لغو تحریم‌ها حداکثر بهره را برد؛ باور کنیم تنها راه نجات اقتصاد کشور یک ائتلاف سازنده است.

راضیه علیرضایی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان نیز با انتقاد از اینکه چانه‌زنی در اجرای قوانین برای بسیاری از مدیران بخش خصوصی عادی شده است، بر ضرورت توجه بیشتر کسب‌وکارهای جدید به مسائل کارگری تأکید کرد.

مؤمنی: بهبود اقتصاد کشور نیازمند اراده و همدلی است که در وضعیت کنونی مشاهده نمی‌شود؛ آنچه که موضوع را حائز اهمیت می‌کند این است که با یک بحران اندیشه‌ای در سطح کلان روبه‌رو هستیم در نتیجه یک فهم نظری مشترک و قابل دفاع از وضعیت کنونی ضروری است

ضرورت تغییر در بخش دولتی و خصوصی

استاندار خراسان رضوی آخرین سخنران این همایش بود که با تأکید بر لزوم وجود رابطه میان صنعت و دانشگاه اظهار کرد: در حوزه استانی مدتی است که دانشگاه‌های ما به کمک مراکز اجرایی آمدند که امر مبارکی است چراکه جامعه امروز ما به تولید علم نیازمند است.

علیرضا رشیدیان به لـزوم برخی اصلاحات در دستگاه‌های دولتی اشاره و تصریح کرد: شاید بیشترین اصلاحات را باید در بخش دولتی شاهد باشیم اما بدون تغییر در بخش خصوصی این تحولات ناقص است؛ باید این تغییر و تحولات شناخته شده و با اهداف بالادستی تنظیم شوند.

استاندار خراسان رضوی با تأکید بر لزوم افزایش قدرت کشور گفت: قدرت تنها به معنای نظامی آن محدود نمی‌شود، حتی آمریکا با وجود ورود به افغانستان و عراق خود را در حال تضعیف شدن یافت و امروزه به راهکارهای اقتصادی برای تقویت قدرت خود روی آورده است؛ ما هم باید درصدد این مهم باشیم که اگر خواهان داشتن قدرت در منطقه هستیم باید قدرت اقتصادی خود را افزایش دهیم.

وی با اشاره به ظرفیت‌های موجود استان عنوان کرد: باید از کارآفرینان و تولیدکنندگان حمایت کنیم تا با افزایش سهم خود از بازارهای منطقه و بین‌المللی به قدرت هرچه بیشتری دست یابیم.

رشیدیان به برخی از مشکلات موجود در محیط کسب‌وکار اشاره کرد و افزود: اقتصاد ما نیازمند ثبات قوانین در حوزه پولی، اجرایی و حتی در تأمین اجتماعی و مالیات‌هاست؛ آمار و ارقام داخلی به صورت روشن و دقیق و اطلاعات و تحولات بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی را نیز باید در اختیار فعالان اقتصادی قرار داد و کارآفرینان و تولیدکنندگان داخلی با مشکل دریافت تسهیلات مواجه هستند اما اتکا به منابع داخلی نیز پاسخگو نیست و باید از ظرفیت‌های مالی خارجی بهره‌مند شویم.

خبر

مدیر شبکه بهداشت و درمان کاشمر خبر داد:

آغاز عملیات ساخت کلینیک تخصصی بیمارستان کاشمر

فارس- مدیر شبکه بهداشت و درمان کاشمر از آغاز عملیات اجرایی ساختمان کلینیک تخصصی در بیمارستان حضرت ابوالفضل(ع) این شهرستان خبر داد.

محمدجواد یزدانی، اظهار کرد: در راستای اجرای طرح تحول نظام سلامت و به‌منظور گسترش خدمات مطلوب‌تر به بیماران و مراجعه‌کنندگان، ساختمان اختصاصی کلینیک تخصصی در بیمارستان کاشمر ایجاد می‌شود. وی با بیان اینکه کلینیک بیمارستان حضرت ابوالفضل (ع) با زیربنای ۱۶۰۰ مترمربع در دو طبقه و در ضلع شرقی بیمارستان احداث می‌شود، یادآور شد: با اختصاص ۳۲ میلیارد ریال اعتبار برای اجرای این پروژه، پیش‌بینی می‌شود عملیات ساختمانی در مدت یک سال به پایان برسد.

مدیر شبکه بهداشت و درمان کاشمر با اشاره به اینکه بیمارستان ۹۶ تخت‌خوابی حضرت ابوالفضل (ع) در سال ۱۳۸۵ به عنوان دومین بیمارستان شهرستان تجهیز و به بهره‌برداری رسیده است، خاطرنشان کرد: با فعال شدن درمانگاه تخصصی در بیمارستان شاهد استقرار پزشکان متخصص و ارائه خدمات درمانی به مراجعه کنندگان با تعرفه دولتی خواهیم بود.

یزدانی تصریح کرد: در حال حاضر بخش‌های اورژانس، جراحی زنان و مردان، آی.سی.یو نوزادان و بزرگسالان، زنان و زایمان، اطفال، آزمایشگاه، سونوگرافی، سی.تی.اسکن، رادیولوژی، سونوگرافی، اتاق عمل و زایشگاه در این بیمارستان فعال است و به مراجعه‌کنندگان خدمات ارائه می‌دهد.

نماینده مردم سبزوار در مجلس شورای اسلامی:

ارتقاء شاخص‌های سلامت، هزینه‌های مردم سبزوار را کاهش داده است

مهر- نماینده مردم سبزوار، جوین، جغتای، خوشاب و داورزن در مجلس شورای اسلامی گفت: ارتقاء شاخص‌های سلامت و توسعه امکانات درمانی، هزینه‌های مردم سبزوار را کاهش داده است.

رمضان‌علی سبحانی‌فر در حاشیه همایش داوطلبان سلامت که در محل تالار کاشفی سبزوار برگزار شد، گفت: به‌رغم تمامی تنگناهای مالی و وضعیت نامساعد اقتصادی، سلامت یکی از سه اولویت نخست دولت یازدهم به‌شمار می‌آید و اقدامات مناسبی در این راستا انجام شده است. وی به جایگاه سبزوار در حوزه گردشگری سلامت در غرب استان خراسان رضوی اشاره کرد و گفت: راه‌اندازی بخش سوختگی، رادیوتراپی، جراحی قلب باز، شیمی درمانی و ارتقاء اورژانس‌های جاده‌ای از جمله اقداماتی است که سبب شده تا مردم دیگر شهرها نیز از مراکز درمانی این شهرستان بهره‌مند شوند و هزینه‌های مردم کاهش یابد.

سبحانی‌فر راه‌اندازی اورژانس هوایی را یکی از مهمترین برکات دولت عنوان کرد و گفت: با توجه به قرار گرفتن سبزوار در کریدور شمال- جنوب و شرق به غرب و بروز سوانح دلخراش رانندگی در محورهای مختلف این منطقه، همه‌ساله صدها نفر به دلیل طولانی بودن مسیر انتقال تا بیمارستان جان خود را از دست می‌دادند که خوشبختانه این نقیصه رفع شد. وی راه‌اندازی سلامتکده طب سنتی را از دیگر اقدامات دولت عنوان کرد و گفت: تاکنون برای ۱۹ سلامتکده در سطح کشور مجوز صادر شده که شهرستان سبزوار نیز به عنوان تنها شهری که فاقد رشته طب و دانشکده طب سنتی است، موفق به اخذ مجوز این سلامتکده شد.

نماینده مردم سبزوار در مجلس شورای اسلامی همچنین از بیمارستان ۲۵۰ تخت‌خوابی حشمتیه به‌عنوان یکی از پروژه‌های مهم کشور و از بهترین بیمارستان‌ها به لحاظ تجهیزات یاد کرد و گفت: این بیمارستان از پروژه‌های ناتمام سال ۸۴ بود که متاسفانه به دلیل کمبود امکانات مالی پیشرفت لاک‌پشتی را تا دو سال قبل طی می‌کرد، مقرر است این طرح در دی‌ماه با حضور وزیر بهداشت به بهره‌برداری برسد.

■ ۵۷ درصد علل مرگ و میر در سبزوار، بیماری های قلبی است

نماینده مردم سبزوار در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه ۵۷ درصد علل مرگ و میر در سبزوار مربوط به بیماری‌های قلبی و عروقی است، گفت: متاسفانه این رقم از میانگین کشوری فراتر رفته است.

سبحانی‌فر تغییر نگرش مردم و تغییر سبک زندگی را از جمله راهکارهای کاهش رقم این نوع بیماری‌ها بیان کرد و افزود: این مهم بستگی به عملکرد داوطلبین سلامت دارد تا در آموزش‌های خود سطح آگاهی مردم را بالا ببرند. وی افزود: متاسفانه با رشد قابل‌توجه بیماری‌های غیر واگیر درصد قابل‌توجهی از اعتبارات وزارت بهداشت صرف بیماری‌های غیر واگیر می‌شود که یکی از برنامه‌های پنجم و ششم توسعه بحث توجه و کاهش شیوع بیماری‌های غیر واگیر است.

سبحانی‌فر با بیان اینکه داوطلبان سلامت نقش قابل‌توجهی در کاهش آمار بیماری‌ها و ارتقاء سلامت جامعه دارند، اظهار کرد: از آنجا که داوطلبان در مرحله پیشگیری قرار دارند، لذا درصورتی‌که آموزش‌های لازم را در اختیار مردم محله خود قرار دهند، به‌طور حتم با کاهش بیماری‌ها مواجه خواهیم شد.

بررسی ظرفیت های گردشگری نیمه جنوبی خراسان؛

خراسان جنوبی؛ قطب فراموش‌شده گردشگری

طبق اعلام ناسا در دو سال گذشته کویر حیدرآباد نهبندان با ۷۰ درجه گرما گرم‌ترین نقطه زمین معرفی شده است

دنیای اقتصاد، گروه گردشگری- صنعت گردشگری به‌عنوان یکی از مهمترین پدیده‌های هزاره سوم، طی نیم قرن گذشته با رشد تصاعدگونه خود تاثیر به‌سزایی در پویایی اقتصادی و تبادلات فرهنگی کشورها داشته است. به‌طوری‌که بسیاری از صاحب‌نظران، قرن حاضر را قرن گردشگری نام نهاده‌اند. درخور تامل است که سازمان جهانی گردشگری (WTO) مدعی است که گردشگری اخیرا بزرگترین صنعت در جهان با درآمد سالیانه بیش از سه تریلیون دلار است. توریسم به‌طور نمونه باعث ایجاد شش میلیون شغل در ایالات متحده شده است که این بخش بزرگترین کارفرمای این کشور است. دستیابی کشورهایی که از جاذبه‌های وسیع گردشگری برخوردارهستند به یک‌درصد ارزش گردش مالی این صنعت در جهان، سالانه درآمدی حدود ۲۰ میلیارد دلار ایجاد خواهد کرد که برای اقتصادهایی نظیر اقتصاد ایران، رقم قابل توجهی است و می‌تواند تمامی فعالیت‌های اقتصادی را تحت‌تأثیر قرار دهد. با این وجود برای دستیابی به چنین درآمد قابل‌حصولی باید برنامه‌ریزی جامعی صورت گرفته و سرمایه‌گذاری‌های مناسبی در زمینه‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری این صنعت انجام شود. شایان توجه است پتانسیل‌های ذاتی و منابع خدادادی و اقلیمی و آنچه با عنوان جاذبه گردشگری معرفی می‌شود، تنها برای جذب توریست وسرمایه‌های داخلی و خارجی کافی نیست.؛ عناصری مثل تبلیغات جهانگردی، آموزش نیروی انسانی، سیاست‌های تشویقی ساخت تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی، تخفیف‌های مالیاتی و ...در کنار سیاست‌گذاری درست در ابعاد عرضه و سازماندهی ساختار فعالیت بنگاه‌ها می‌تواند نویدبخش توسعه و بهره‌وری در آینده صنعت گردشگری باشد.

یکی از قدیمی‌ترین جاذبه‌های گردشگری ثبت شده در استان خراسان جنوبی سنگ‌نگاره کال جنگال در پنج کیلومتری جنوب شهر خوسف و متعلق به دوره اشکانی است که در بررسی‌های جدید، ۱۴ سنگ‌نگاره دیگر در نزدیکی آن شناسایی شده است

با نگاهی عمیق‌تر و البته جزیی در سطح استانی، خراسان جنوبی با ثبت ۷۶۰ اثر تاریخی در فهرست آثار تاریخی کشور، ثبت یک اثر جهانی و دو ثبت جهانی نزدیک به تائید نهایی تا تیرماه سال آینده از پتانسل بالایی برای سرمایه‌گذاری و ایجاد فرصت‌های شغلی برخوردار است. از هفت روستای شگفت‌انگیز کشور دو روستا مربوط به خراسان جنوبی بوده که خود حاکی از ظرفیت بالای استان در زمینه جذب گردشگر و توسعه همه‌جانبه آن است. روستای چنشت به دلیل بافت تاریخی و آداب‌ورسوم مردم و روستای ماخونیک از جمله روستاهای شگفت‌انگیز کشور محسوب می‌شوند.

■ تاریخچه

بیرجند به‌عنوان مرکز خراسان جنوبی دارای پیشینه کهن تاریخی است. بیرجند اولین شهر در ایران است که در سال ۱۳۰۲ (قبل از تهران) از لوله‌کشی آب شهری برخوردار شد و بنگاه آبلوله بیرجند به‌عنوان اولین سازمان آبرسانی در ایران شناخته می‌شود. مدرسه شوکتیه بیرجند، سومین مدرسه آموزش به سبک جدید، بعد از دارالفنون و رشدیه تبریز است. به‌علت موقعیت سیاسی و استراتژیک بیرجند، سومین فرودگاه کشور در سال۱۳۱۲ه.ش پس از قلعه‌مرغی و بوشهر، در این شهر ساخته شد و تا پیش از جنگ جهانی دوم، دو کنسولیاری انگلیس و روسیه در بیرجند، مشغول فعالیت بوده‌اند.

شواهد و قراینی وجود دارد که نشان‌دهنده این است که خراسان‌جنوبی جزء ایالات شاهنشاهی هخامنشی، اشکانی و سپس ساسانی قلمداد می‌شده است. علاوه بر این، وجود محله‌ای به نام گبرآباد و گورستان‌هایی به همین نام در بیرجند و روستاهای اطراف نشان می‌دهد که تا سده‌هایی پیش از گسترش دین مبین اسلام در ایران، هنوز عده زیادی زرتشتی در این سرزمین می‌زیسته‌اند که اولین بار یاقوت حموی در قرن ششم هجری از آن نام می‌برد. پس از یاقوت، حافظ ابرو در قرن نهم هجری بیرجند را شهر عمده ایالت قهستان شمرده که کشاورزی (کشت زعفران، غلّه، انگور و میوه) و بازرگانی در آن رونق فراوانی داشته است.

موقعیت جغرافیایی بیرجند و در نتیجه نامساعد بودن عوامل جغرافیایی برای یک زندگی کشاورزی و از طرف دیگر واقع شدن بر سر راه‌های تجاری و بازرگانی جنوب خراسان (قهستان) و احراز مرکزیت اقتصادی در این منطقه، باعث رشد و رونق اقتصادی آن تا اوایل حکومت صفویه گردیده و تدریجا نقش تجاری و بازرگانی به آن داده و زمینه شهرشدن آن را فراهم آورده است، به‌گونه‌ای که توانست در اندک زمانی با احراز کارکردهای ارتباطی و اقتصادی در جنوب خراسان، جانشین شهر قاین شود. مقارن ظهور سلسله صفویه، بیرجند حاکم‌نشین قهستان گردید و حکومت بیرجند به دست خاندان امیریه (خزیمه) افتاد. نخستین آثار رشد کالبدی شهر بیرجند از اواخر سلسله صفویه به عنوان مرکز و حاکم‌نشین ولایت قائنات آغاز می‌شود. افزایش جمعیت شهر در طول حیاتش نیز از همین دوران آغاز می‌شود و همزمان با افزایش جمعیت بر اثر نیاز به ساخت‌وسازهای جدید، محلات شهر به طرف شمال، شمال‌غربی و شرق توسعه می‌یابند.

■ معرفی برجسته‌ترین جاذبه‌های گردشگری

■ کویر لوت

بیابان لوت یکی از مشهورترین بیابان‌های طبیعی جهان است که سهم عمده‌ای از استان‌های خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان و کرمان را دربرگرفته است.

این بیابان با ۱۹۹ کیلومتر مربع وسعت، مساحتی بیش از شش استان گلستان، مازندران، گیلان، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اردبیل را داراست.

همچنین، این بیابان به دلیل دارا بودن شگفت‌انگیزترین عوارض بیابانی دنیا از جمله بزرگترین شهر کلوخی جهان، مرتفع‌ترین هرم‌های ماسه‌ای دنیا که گاه به ۴۸۰ متر می‌رسد، پهنه‌های شنی مواج، مرتفع‌ترین ریدوها، گودترین چاله داخلی با ۱۹۰ متر ارتفاع از سطح دریا و گرم‌ترین نقطه کره زمین با یکصددرجه سانتیگراد به یکی از مشهورترین بیابان‌های طبیعی جهان بدل شده است.

■ قلعه بیرجند

قلعه تاریخی بیرجند بر فراز تپه‌ای مشرف بر بافت مسکونی شهر قرار دارد. قلعه دارای طرح چهارضلعی بوده و دارای شش برج در چهار گوشه و میانه باروی غربی و جنوبی است.

باروها و برج‌ها تماما با خشت ساخته شده و دارای اندودی از ملات گل است. فضاهای معماری داخلی قلعه متاسفانه به‌طورکامل تخریب شده و فضای باز وسیعی در داخل بنا باقی مانده است. بنا به روایات شفاهی مسیر ارتباطی زیرزمینی، خانه‌های مردم شهر را به قلعه مرتبط می‌کرده تا در مواقع اضطرار جهت پناه گرفتن در قلعه مورداستفاده قرار گیرد.

تاریخ دقیق ساخت قلعه مشخص نیست اما با توجه به ضرورت وجود بناهایی جهت تامین امنیت ساکنان، احتمال می‌رود تاریخ ساخت این بنا همزمان با آغاز شکل‌گیری شهر باشد.

■ باغ اکبریه

عمارت و باغ اکبریه، یکی از بناهای تاریخی شهر بیرجند است. این بنا در دوره قاجاریه و توسط شوکت‌الملک در دو طبقه ساخته شده‌است. این باغ در نشست سی‌وپنجم یونسکو در سال ۲۰۱۱ میلادی به عنوان میراث جهانی یونسکو به ثبت رسید. ساخت این مجموعه از اوایل دورهٔ قاجار تا اواخر آن دوره و در چند مرحله انجام شده‌است. این مجموعه شامل چند عمارت است که قدیمی‌ترین آن مربوط به عمارت حشمت‌الملک در منتهی‌الیه شرقی است. طبقه همکف دارای دو دالان و راهروی نسبتاً طویل است و ارتباط میان سه بخش مهم مجموعه، یعنی باغ اصلی، باغ جنوبی و اصطبل را برقرار می‌کند. عمارت مرکزی با عملکرد تشریفات و پذیرایی از مهمانان که تقریباً به عنوان هسته مرکزی باغ به حساب می‌آید از تزئینات و چشم‌انداز بسیار عالی برخوردار است. وجود درختان بلندقامت کاج در دو طرف خیابان و نیز خیابان‌های منتهی به خیابان اصلی عمارت مرکزی بر زیبایی و طراوات باغ و نمای آن افزوده‌است.

■ غار خونیک

غار خونیک در شمال‌شرق روستای خونیک بر ارتفاعات مشرف به روستا در ۲۰ کیلومتری جنوب قائن قرار دارد. ابزار سنگی به‌دست‌آمده از این غار مربوط به دوران موسترین یا پارینه سنگی میانی است. از بقایای اسکلت انسان‌های پیش از تاریخ و آثار سفالی به‌جامانده می‌توان نتیجه گرفت که ۳۰هزار سال قبل، انسان‌های نئاندرتال در آن سکونت داشته‌اند. آثار زندگی در غار خونیک از دوران پارینه سنگی تا عصر اسلامی باقی مانده است. این آثار از طبقات زیر و رو شده غار در اثر زلزله به‌دست آمده که مؤید نظریه قدمت این غار می‌باشد. به گفته حسن رمضانی، مدیرکل میراث فرهنگی استان خراسان جنوبی، در این غار سابقه سکونت انسان اولیه مربوط به ۳۵ هزار سال قبل بوده که به شکل مجموعه‌ای از نقاشی‌ها به چشم می‌خورد. این موضوع در نوع خود در دنیا بی‌نظیر و نمونه آن در جنوب فرانسه دیده شده است.

■ سنگ نگاره‌های کال‌جنگال

یکی از قدیمی‌ترین جاذبه‌های گردشگری ثبت شده در استان خراسان جنوبی سنگ‌نگاره کال جنگال در پنج کیلومتری جنوب شهر خوسف و متعلق به دوره اشکانی است که در بررسی‌های جدید، ۱۴ سنگ‌نگاره دیگر در نزدیکی آن شناسایی شده است.

سنگ‌نگاره‌های کال‌جنگال در دو طرف دره‌ای به همین نام در کوه رچ از قله‌های رشته‌کوه باغران واقع شده‌اند و شامل نوشته‌هایی به زبان پهلوی و سه نقش می‌باشند. این اثر را جمال رضایی و صادق کیا برای نخستین بار در سال ۱۳۳۰ معرفی کردند. از نقش‌های این سنگ‌نگاره صحنه مبارزه مردی بدون سلاح با یک شیر است، شاید براساس همین تصویر نام این محل را کال‌جنگال گذاشته‌اند، زیرا در گویش بیرجندی «کال» به معنی چال و گودی و «جنگال» به معنی جنگ و جنگجو است.

■ قلعه کوه قائن

قلعه کوه قائن مربوط به دوره سلجوقی است. این اثر تاریخی در ۳ کیلومتری جنوب قائن واقع شده است و یکی از بزرگترین دژهای خراسان جنوبی است که سال‌ها مرکز حکومت حکام ایالت قهستان بود. این قلعه مشرف بر منطقه قهستان بوده، به‌طوری‌که حکام آن در هنگام خطر یا حمله دشمن از مناطق شرقی، با نور آتشی که برفراز قلعه کوه زردان، درفاصله ۶۵ کیلومتری آن توسط قوای نظامی خودی برافروخته می‌شد، آگاه می‌شدند.

بیابان لوت یکی از مشهورترین بیابان‌های طبیعی جهان است که سهم عمده‌ای از استان‌های خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان و کرمان را دربرگرفته است.این بیابان مساحتی بیش از شش استان گلستان، مازندران، گیلان، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اردبیل را داراست

قلعه کوه قاین یکی از پایگاه‌های عمده فداییان دوره اسماعیلیه است. این قلعه بر فراز کوهی مشرف بر شهر قائن ساخته شده است که از سمت جنوب و شرق به کوهستان و از سمت غرب و شمال به دشت قائن محدود می‌شود

■ مسجد جامع تون

مسجد جامع تون که امروزه بیشتر مسجد جامع قدیم نامیده می‌شود، از جمله نقاط دیدنی شهر فردوس می‌باشد که در محوطه باستانی تون در جنوب غربی این شهر قرار دارد.

مسجدی که امروزه به یادگارمانده، از مساجد دو ایوانی سبک خراسانی است که ایوان شرقی و پایاب مسجد در زلزله‌ای مهیب در اوایل دوره صفویه فروریخته و به جز ایوان قبله و گنبدخانه‌های طرفین آن، سه ضلع دیگر در دوره صفوی با کمی عقب‌نشینی از هر ضلع، مجدداً بازسازی شده‌اند. معماری و تزئینات آجرنمای ایوان غربی این بنا مربوط به قرن پنجم و ششم هجری قمری و دوره سلجوقی است.

■ قنات بلده فردوس

یکی دیگر از آثار تاریخی که مراحل نهایی ثبت جهانی را طی می‌کند قنات تاریخی بلده می‌باشد. قنات بلده، یک رشته قنات با قدمت تاریخی مربوط به دوره ساسانی است که بخش‌های عمده‌ای از زمین‌های کشاورزی نزدیک شهر فردوس را آبیاری می‌کند.

قنات بلده دربرگیرنده ۱۶ قنات، دو چشمه و مقداری آب‌های سرگردان است که در سالیان اخیر بر اثر خشکسالی، تعدادی از آن‌ها خشکیده‌اند. تاریخ احداث این قنات به‌طور دقیق مشخص نیست، ولی به روایتی احداث آن مربوط به قبل از اسلام و دوره ساسانی است.

این قنات مسیری حدود ۳۵ کیلومتر را پیموده و حدود ۲۳۸۲ هکتار از زمین‌های منطقه فردوس را آبیاری می‌کند. محمدحسن طالبیان، معاون سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور در رابطه با ثبت جهانی این قنات گفت: با قرار گرفتن قنات بلده فردوس در فهرست جهانی، این اثر تاریخی به ۳۶ زبان زنده دنیا معرفی و به مقصدی برای جهانگردان و گردشگران از سراسر دنیا تبدیل می‌شود و علاوه بر این نیز مردم منطقه به ارزش آن بیشتر پی برده و در حفاظت از آن تلاش می‌کنند و دیگر آن که همه جهان نسبت به این قنات تاریخی حساس هستند و چنانچه تهدیدی در منطقه به وجود آید به کمک می‌شتابند.

■ دیگر جاذبه‌ها

از دیگر جاذبه‌های گردشگری این استان می‌توان به آرامگاه حکیم نزاری، ارگ کلاه‌فرنگی، بند دره‌بند عمرشاه، منزل مستوفی، قلعه تاریخی دختر، کنسولگری انگلیس (باغ منظریه)، مدرسه شوکتیه مدرسه معصومیه، مسجد میان‌ده (بشرویه)، مجموعه آسیاب‌های آبی (بشرویه)، آرامگاه ابن‌حسام خوسفی، باغ گلشن طبس، مجموعه تاریخی کوشک فردوس، مدرسه علمیه علیا و...اشاره کرد. همه این جاذبه‌ها نشان‌دهنده توانایی تبدیل شدن این استان به عنوان قطب گردشگری و پایگاه مهم برای صنعت توریسم است، ضمن اینکه به گفته رئیس سازمان میراث فرهنگی استان وگواه کارشناسان، خراسان جنوبی در زمینه باغ‌های ایرانی یکی از مراکز بی‌نظیر در کشور است که اصول باغ ایرانی امانت‌دارانه در آن حفظ شده است. همچنین آسمان نایبندان طبس نیز به‌عنوان تاریک‌ترین آسمان خاورمیانه بهترین مکان برای رصد ستارگان بوده که می‌تواند سبب جذب گردشگران زیادی شود.

خبر

مجوز دانشکده داروسازی در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند اخذ شد

ایسنا-رئیس دانشگاه علوم پزشکی بیرجند گفت: با توجه به تلاش‌هایی که از گذشته بوده و همچنین با توجه به عملکرد هیأت امنای دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، مجوز دانشکده داروسازی در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند اخذ شد.

کاظم قائمی در حاشیه همایش تجلیل از پژوهشگران برتر دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، با بیان اینکه یکی از سیاست‌های دانشگاه ارتقاء پژوهش است، گفت: معتقدیم که ارتقاء سلامت در استان بدون آموزش و پژوهش محقق نخواهد شد. وی ادامه داد: ارتقای آموزش و پژوهش از اهداف مهم دانشگاه علوم پزشکی بیرجند است که در این زمینه در طول یک سال گذشته پیشرفت چشمگیری در امور پژوهشی دانشگاه ایجاد شده است. رئیس دانشگاه علوم پزشکی بیرجند افزود: هدف ما در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند ارتقای سلامت و بهداشت جامعه است که در این راه باید توجه ویژه‌ای به امر تحقیقات و آموزش نیز داشته باشیم. قائمی گفت: یکی از معیارهای مهم دانشگاه علوم پزشکی افزایش مقالات و پژوهش‌هاست که از هیات علمی دانشگاه انتظار می‌رود در این راستا بیش از گذشته تلاش و فعالیت کنند. وی تصریح کرد: کسب مجوز دانشکده داروسازی به ارتقاء سطح علمی دانشگاه کمک کرده و نقطه بسیار موثری در امر تحقیقات و پژوهش‌های دانشگاه است و اگر به دنبال رنکینگ دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در سطح سایر دانشگاه‌ها با توجه به افزایش تعداد مقالات پژوهشی و فعالیت‌های آموزشی هستیم باید بیش از پیش در امر ارائه مقالات تحقیقاتی و پژوهشی فعال باشیم.

۲۷ آذرماه برای دومین بار صورت گرفت:

اجرای طرح جنگلانه در خراسان جنوبی

ایسنا- مسئول گروه رفتگران طبیعت خراسان‌جنوبی، از اجرای موفق طرح جنگلانه در شهرستان بیرجند خبر داد.

ابوالفضل علیزاده اظهار کرد: جنگلانه مشارکتی خودجوش به مناسبت دهه تنوع زیستی که با همکاری تشکل‌ها و سازمان‌های غیردولتی و با هدف تازه‌داشتن عرصه‌های جنگلی و مرتعی کشور، شناخت و حمایت از گونه‌های گیاهی در معرض خطر (بومی) و آشنایی با روش کاشت آن‌ها، معرفی جایگاه واقعی و نقش مردم به‌خصوص جوامع محلی در احیاء، نگهداری و حفاظت از زیگونگی(تنوع زیستی)، حرکت به سمت معیشت جایگزین و توسعه پایدار گردشگری طبیعت‌محور در مناطق دارای ظرفیت، در قالب یک طرح پنج‌ساله برگزار می‌شود. وی افزود: این طرح ملی برای نخستین بار در ۵ دی ماه سال گذشته، در ۱۴ استان کرمانشاه، ایلام، لرستان، کردستان، آذربایجان غربی، تهران، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، خراسان جنوبی، اصفهان، آذربایجان غربی، مازندران، قزوین و استان فارس برگزار شد.

مسئول گروه رفتگران طبیعت خراسان‌جنوبی ادامه داد: در نهایت بیش از ۲۱۰۰ نفر در سراسر کشور، بیش از ۱۶۱ هکتار از رویشگاه‌های آسیب دیده را با کاشت بذر و نهال‌های بومی احیا کردند.

مسئول گروه رفتگران طبیعت خراسان جنوبی افزود: بهترین شکل نگهداری و تازه‌داشتن طبیعت کشورمان با حضور و نقش پررنگ جوامع محلی هرمنطقه میسر می‌شود، چراکه طی سالیان دراز، مردم هر منطقه هم زیستی با رویشگاه‌های محل زندگی خود را آموخته‌اند.

علیزاده یادآور شد: این پروژه کاملا متکی به توان تشکل‌ها و سازمان‌های غیردولتی و جوامع محلی و علاقمندان به طبیعت است و هیچ مبلغی بابت اجرای آن دریافت نشده است.

اجرای این طرح در بیرجند نیز با مشارکت رفتگران طبیعت خراسان جنوبی، هیات کوهنوردی استان، سازمان محیط‌زیست استان و منابع طبیعی در روز جمعه ۲۷ آذرماه صورت گرفت.

جشنواره ملی زیبایی اسب در خراسان شمالی برگزار می‌شود

ایرنا - مسئول روابط عمومی هیات سوارکاری خراسان شمالی گفت: جشنواره ملی زیبایی اسب در بهار سال آینده از سوی هیات استان برگزار می شود.

مهدی آگاهی اظهار کرد: در چند سال گذشته، صنعت پرورش و تولید اسب ترکمن مورد توجه مسئولان قرار گرفته و اقدامات خوبی نیز با حمایت آنان در حال اجراست. در این جشنواره تنها اسب‌های دارای تاییدیه فدراسیون سوارکاری حق شرکت دارند. وی نبود پیست استاندار، برای مشتاقان این رشته را از جمله مشکلات اصلی دانست و گفت: اسبداران ما با تحمل هزینه‌های اضافی و با پذیرفتن خطرهای فراوان، اسب‌های خود را برای شرکت در کورس‌های اسب ترکمن در گنبد و یا بندر ترکمن به این شهرها منتقل می‌کنند، این در حالی است که با راه‌اندازی مجموعه سوارکاری و پیست اسبدوانی، می‌توان رقابت و کورس‌ها را در داخل برگزار کرد و مشکلات ناشی از جابه‌جایی را کاهش داد.

آگاهی، سنتی بودن تولید اسب در استان را از دیگر ضعف‌های صنعت اسب ترکمن دانست و گفت: اکنون اسبداران ما به صورت سنتی به تولید اشتغال دارند اما برای اقتصادی شدن این صنعت باید به سمت صنعتی شدن پیش بروند تا از ارزش افزوده آن بهره‌مند شوند.

طبق آمارهای موجود در استان خراسان شمالی بیش از سه‌هزار رأس اسب وجود دارد که تنها هزار رأس آن اسب اصیل ترکمن است و عمدتا در شهرستان‌های مرزی راز و جرگلان، بجنورد و مانه و سملقان نگهداری می‌شود.

www.DONYA-E-EQTESAD.com ● Mashhad@ donya-e-eqtesad.com

روزنامه اقتصادی صبح ایران
صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
مدیر هنری: محمد عسگری
پذیرش و هماهنگی: مینا صمدی
دفتر مرکزی ویژه نامه های استانی:۴۲۷۱۰۴۵۴-۰۲۱
نشانی:خیابان قائم مقام فراهانی، ضلع شمال غربی میدان شعاع، پلاک۱۰۸

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
ضمیمه هفتگی استان های خراسان
دوشنبه ۳۰ آذر ماه ۱۳۹۴/ ۹ ربیع الاول ۱۴۳۷/ ۲۱ دسامبر ۲۰۱۵/ شماره ۳۶۵۷

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم
دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
نشانی: مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره۱۳
تلفن:۳۷۶۲۴۲۷۶، ۳۶۰ ۶۱ ۳۷۶۸-۰۵۱۳ نمابر:۸۹۷۸۰۲۱۷-۰۲۱
آگهی ها: ۰۹۱۲ ۴۱۹ ۸۶ ۳۵
پست الکترونیک: mashhad@den.ir
نسخه الکترونیک: www.EastEconomy.ir
سامانه ارتباطی:۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

خراسان ما

پوشش زنان در عهد اشکانیان

رضا سلیمان نوری *

پیش از این بدین موضوع اشاره کردیم که قدیمی‌ترین سند در مورد نوع پوشاک پارتیان یا همان اشکانیان یعنی نخستین سلسله حکومتی ایران برخاسته از خراسان بزرگ در پلکان آپادانا موجود است که در آن، نمایندگان این قبیله با پوشش شبه‌مادی که سربندهایی به شیوه متداول شرق ایران امروز بر سر دارند، ترسیم شده‌اند.

این پوشش در دوره بعد از پارتی نیز با تغییراتی در کیفیت پارچه دیده می‌شود و شاکله عمومی لباس مردان را تشکیل می‌دهد، با این وجود تنوع ملحقات تزیینی و نحوه شکل دادن به پارچه در این دوره، سیمای متنوعی را پدید آورده است. اما تنوع اصلی لباس را باید در لباس زنان جستجو کرد. این قشر از جامعه نسبت به مردان در تمام ادوار تاریخ از گوناگونی بیشتری در البسه چه از منظر تعداد و چه از منظر رنگ و نوع برخوردار بوده‌اند. گوناگونی که خود بازخوردی از فرهنگ رایج در دورانی است که زنان از این لباس‌ها استفاده می‌کنند. به عبارت بهتر پوشش زنان اشکانی بازگوکننده بسیاری از خصوصیات فرهنگی آن دوره محسوب می‌شود. لباس‌هایی که پارچه‌های آن‌ها از کتان ساده برای مردمان عادی تا جامه‌های ابریشم و زربفت برای بزرگان حکومتی تغییر می‌کرده است.

■ لباس زنان اشکانی

همان‌گونه که پیش‌تر و در این نوشتار بارها عنوان شد، پس از هخامنشیان و تاخت‌وتاز اسکندر مقدونی به ایران، هنگامی که وضعیت سلوکیان آشفته بود، اشکانیان به حکومت رسیدند. در این دوران هرچند نفوذ ادیان بودایی و مسیحیت از شرق و غرب، آیین زرتشتی را کم‌رنگ کرده بود اما زنان ایرانی همچنان از پوشش‌های مورد قبول دین زرتشتی استفاده کرده و ادیان دیگر در این بخش از زندگی آنان نفوذ چندانی نکرده بود. در دوره اشکانیان، پوشش زنان شامل پیراهن و شلوار و در مراسم‌های رسمی و مذهبی همراه با شال بلندی بوده است که نمونه‌های آن در مجسمه‌های این دوره نمایان است. این مجسمه‌ها بانو اوبال و دخترش را با کلاهی بلند وجواهرنشان همراه با شال بلندی که در پشت آویزان است و گیسوان بافته و جمع‌شده و پیراهنی دراپه (چیندار به صورت افقی) و شلوار دراپه و جواهرات فراوان نشان می‌دهد که بسیار یادآور پوشش بانوان هندی است. لباس زنان اشکانی، پیراهنی بلند روی زمین، گشاد، پرچین، آستین‌دار و یقه راست بوده است و پیراهن دیگری روی آن را می‌پوشانیده است. قد پیراهن دوم نسبت به اولی کوتاه و یقه باز بوده است و روی این دو پیراهن چادر به‌سرمی‌کردند. پیراهن‌ها از پارچه‌های منقش خاصه قلاب‌دوزی شده، تهیه می‌شده است. آنان کفش ساده دوران اشکانی را به پا می‌کردند و کمربند آنان منحصر به نواری بوده که برای جمع کردن گشادی پیراهن در زیر سینه می‌بستند.

هیبت مجلل و با شکوه زنانه‌شان، در پوشیدن البسه پرچین دست‌دوزی شده و به‌کار بردن زینت‌آلات فراوان و گاهی کلاه‌های با ابهّتشان بوده است. برای مثال در مجسمه‌ای، پرنس داشفاری، دختر سناتروک اشکانی یا اشک دهم به سکویی نشسته، کلاهی به شکل مخروط ناقص و پنج قسمتی بر سر نهاده است. در بالای کلاه، از یک قطعه فلز تخت و گرد دانه‌نشان، دو رشته جواهر گرد به دو سوی پیشانی‌اش فرود آمده، و گوشواره‌های سنگین به گوش آویخته دارد، گردنبندی نازک به گردن و دو رشته سینه‌ریز وزین نیز روی سینه‌اش گسترده است.

زنجیری از طرفین این سینه‌ریزها به وسط سینه راه یافته، گوهری را که به شکل دل است به خود آویخته است. دامن پرچین، پیراهن آستین‌دارش که بسیار بلند است، از زیر چادرش در جلو پیداست و پیراهن دیگری پوشیده که سرشانه آن در محل چپ به وسیله دکمه‌ای به پشت وصل است. کف دست راستش به علامت حرمت بالاست و بر مچ این دست دانه‌هایی درشت به شکل دستبند دارد و دست چپش بر روی زانوی چپ قرار دارد و چادری را که از روی شانه‌اش افکنده، گرفته است.

■ چادرهای رنگی زنان اشکانی

نقش برجستهٔ دیگری از پالمیر در موزه لوور هست که زنی از دوره اشکانی را نشان می‌دهد. این زن چادر به سر دارد و زیر آن عمامه‌اش به خوبی نمایان است. مورخان براساس آثار به جای مانده از آن عصر می‌گویند: «زنان اشکانی که به رنگ‌های روشن علاقمند بودند چادرهایی به رنگ‌های ارغوانی و سفید می‌پوشیدند.

بر بالای پیشانی یا پایین عمامه فلزی پهن منقوش و برجسته چون نواری موهای جلوی سر را پوشانده و با وضع مطلوبی به عقب سر برده است. یک رشته گردنبند از دانه‌های گرد به گردن و گوشواره‌های کوتاه به گوش دارد، یقه راست پیراهن او که سه گوش بر روی سینه ریخته، پیداست و گوشه چادر که زیر یک قطعه فلز به شکل حیوان بسته شده است، از شانه سمت چپ آویزان است.» همچنین زنان دربار اشکانی به استفاده از لباس‌های پرچین دوره پارسی و هخامنشی رغبتی نداشتند و مد روز در آن دوران متمایل به لباس یونانیان بود.

با این وجود آنان برای زیبایی بیشتر بر سرشان چادر می‌انداختند و گاهی پارچه‌ای را به دور کمر خود می‌بستند. معبود اشکانیان ستارگان و سیاراتی چون خورشید و ماه بود و برای همین زنان اشکانی برای تزیین دور لچک و روی سربندها و کلاه‌هایشان علائم مذهبی همچون ماه، ستاره و پیکره مهر را به‌کارمی‌بردند. نکته جالب توجه در این خصوص این است که زنان قاسم‌آبادی گیلان امروزه از پارچه‌ای برای بستن دور کمرشان استفاده می‌کنند. سرانجام اینکه روسری ابریشمین خوش رنگ‌ونگار و نفیس زنان سنگسری که «ساخته مکنه»نام دارد و سده‌هاست که زنان سنگسری آن را می‌بافند و می‌آرایند، نمونه کامل پوشش سر زنان در زمان اشکانیان می‌باشد.

*کارشناس‌ارشد ایران‌شناسی و خراسان‌پژوه

تنور انتخابات با آغاز ثبت‌نام نامزدها گرم می‌شود؛

صدای وحدت؛ از کدام سو؟

آرین‌منش: ائتلاف اصول‌گرایان میانه‌رو با حامیان دولت دور از ذهن نیست

دنیای‌اقتصاد، گروه سیاسی- گمانه‌زنی رسانه‌های خراسان رضوی درباره وحدت در اردوگاه اصلاح‌طلبان و اصول‌گرایان استان ادامه دارد و اخبار و تحلیل‌های مختلفی در این زمینه در رسانه‌ها منتشر می‌شود.

بیستم آذر ماه بود که سایت خبری، تحلیلی تابناک مطلبی را با عنوان «حامیان دکتر روحانی در لیست اصلاح‌طلبان استان جایی ندارند!» منتشر کرد؛ تابناک در این گزارش ادعا کرده بود که آخرین اخبار از طیف‌های اصلاح‌طلب در استان حاکی از وجود اختلاف شدید و تمامیت‌خواهی برخی افراد در این جریان است، به‌طوری‌که بنا بر شنیده‌ها پروژه عبور از رئیس‌جمهور منتخب از هم‌اکنون و با حذف منتسبان و حامیان وی در استان از گردونه لیست‌های انتخاباتی رقم خورده است!

جوادی حصار: استراتژی بخش قابل توجهی از اصلاح‌طلبان از جمله حزب اعتماد ملی این است که در حوزه اصول‌گرایی با حامیان دولت تعامل جدی داشته باشیم؛ عنوان ستادهای انتخاباتی ما ستاد انتخاباتی اصلاح‌طلبان و حامیان دولت است و ستاد مشترک داریم

تابناک در ادامه این گزارش که به زعم این خبرگزاری به نقل از یک منبع نزدیک به اصلاح‌طلبان خراسان رضوی منتشر کرده است، اینطور می‌نویسد: اعضای حزب شورای مشورتی استان (مشارکتی‌های سابق) در یک اقدام تمامیت‌خواهانه و با دور زدن آیین‌نامه شورای هماهنگی با انجام اقداماتی همچون تأسیس احزاب ناشناخته، به تازگی اقدام به تشکیل گروه‌های خودخواسته و رأی‌گیری فرمایشی کرده‌اند؛ برخی اعضای حزب منحله مشارکت، برخی اشخاص وابسته به خود را پیش از تهران به عضویت شورای هماهنگی اصلاح‌طلبان خراسان رضوی درآورده و جهت افزایش سبد رأی خود در این شورا اضافه کردند تا از این طریق بتوانند اکثریت پست‌های تصمیم‌گیر درباره انتخابات را مصادره کنند. در بخش دیگری از گزارش تابناک آمده است: جالب اینکه اعضای ستادهای دکتر روحانی و جبهه اعتدال، برخی اعضای شناخته شده و احزاب باسابقه اصلاح‌طلب و ... نیز گویا از چرخه تصمیم‌گیری جهت تعیین لیست نهایی اصلاح‌طلبان حذف شده است؛ این منبع آگاه این حرکت انحصارطلبانه را به دلیل مخالفت‌های ۱۱حزب اصلاح‌طلب قدیمی و حامیان اصلاح‌طلب دولت با انحصارطلبی‌های حزب شورای مشورتی و در راستای تفرقه و نبود اتحاد با اعتدالگران و در جهت منافع رقبا دانست.

■ رفتارهای رسانه‌ای مبهم خدشه‌ای بر عزم اصلاح‌طلبان وارد نمی‌کند

دو روز بعد از انتشار گزارش تابناک، گفت‌وگوی ایسنا با سید حسن رسولی، عضو شورای سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان کشور و استاندار سابق خراسان منتشر شد و وی که به نظر می‌رسید در واکنش به مطلب منتشر شده در تابناک اظهارنظر می‌کند، گفت: گمانه‌زنی و بعضا رفتارهای رسانه‌ای مبهمی که صورت می‌گیرد، به دلیل اینکه فاقد اصالت است، نمی‌تواند خدشه‌ای بر عزم راسخ و تشکیلاتی اصلاح‌طلبان در استان‌های خراسان وارد کند. وی در این مصاحبه از مأموریت خود و رضا نوروززاده نماینده سابق مردم اسفراین در مجلس، برای برقراری ارتباط، انجام هماهنگی و پشتیبانی از کمیته انتخابات شورای هماهنگی احزاب اصلاح‌طلب استان‌های خراسان خبر داد و با اشاره به نشست چند شب پیش در مشهد گفت: در این جلسه علاوه بر حضور دوستانی که براساس رأی‌گیری مسئولیت گرفته بودند، سایر دوستان هم با رایزنی‌های بنده محبت کردند و دعوت رئیس کمیته انتخابات را مبنی بر حضور و مشارکت جهت پیش‌برد پروژه انتخابات پیش رو در سطح استان پذیرفتند؛ مشخصا از آقای جوادی‌حصار که از دوستان صاحب‌نظر و شناخته‌شده اصلاح‌طلب هستند، استدعا کردم که ایشان هم پذیرفتند با این دوستان همکاری کنند؛ بنابراین برخلاف اخبار مبهم و فاقد منشاء و منبع، امروز همه ظرفیت‌های اصلاح‌طلبی با محوریت آقای خاتمی و ریاست دکتر عارف برای حضور گسترده اصلاح‌طلبان در انتخابات دوره دهم مجلس شورای اسلامی مشغول هستند.

رسولی در بخش دیگری از مصاحبه خود ضمن قدردانی از زحمات افرادی از جمله جوادی‌حصار و میرزاده که مسئولیت سنگینی در ستاد انتخابات روحانی داشتند و نیز افرادی که در انتخابات ۹۲ همراه ستاد عارف بودند، عنوان کرد: شورای مرکزی حزب عدالت و توسعه و سایر ارکان آن هم که در فضای عمومی کشور، حزب نزدیک به رئیس‌جمهور شناخته می‌شود، همانند اصلاح‌طلبان پذیرفتند که به تبعیت از سازوکار پیروزی‌آفرین انتخابات سال ۹۲، مجموعه اصلاح‌طلبان و تحول‌خواهان در صحنه انتخابات آینده به صورت منسجم و یک‌پارچه ظهور پیدا کنند.

■ تشدید رقابت اصول‌گرایان در شرق کشور

در ادامه این تقابل رسانه‌ای، خبرگزاری ایلنا نیز در گزارشی که روز ۲۲ آذرماه منتشر شد، از تشدید رقابت اصول‌گرایان در شرق کشور خبر داد و اینطور نوشت: کمتر از دو ماه دیگر تبلیغات انتخاباتی مجلس خبرگان آغاز می‌شود اما در کلانشهرها و شهرستان‌ها، اصول‌گرایان هنوز به دنبال دستیابی به نمایشی از وحدت هستند؛ این اختلاف در شهرهایی که به صورت سنتی رأی بالایی برای اصول‌گرایان در آن می‌توان متصور بود، بیشتر دیده می‌شود.

ایلنا در ادامه جدولی را منتشر کرده که حاوی نام ۴۰ نامزد احتمالی اصول‌گرای مشهد را نشان می‌دهد و تنها پنج جای خالی برای قرار گرفتن در لیست قرار دارد و با توجه به تأیید احتمالی این افراد در شورای نگهبان، هشت برابر ظرفیت لیست، نامزد بالقوه برای انتخابات وجود دارد.

اگرچه این خبرگزاری نامزد شدن همه این ۴۰ نفر در انتخابات پیش رو را امری دور از ذهن دانست، اما مدعی است فعالان سیاسی خراسان انتشار حداقل پنج لیست انتخاباتی در میان اصول‌گرایان را از سوی جبهه پایداری، حامیان مشهدی قالیباف، تشکل آرمان‌خواهان واقع‌بین، مدیران پیشین دولتی و لیست جامعتین دور از ذهن نمی‌دانند.

ایلنا ادعا کرده است که اطلاعات اولیه نشان می‌دهد در هیچ حوزه‌ای به اندازه مشهد اختلاف میان گروه‌های اصول‌گرا وجود ندارد.

«دنیای اقتصاد» برای واکاوی موضوع به سراغ چند نفر از فعالان سیاسی خراسان رضوی رفته و نظر آن‌ها را درباره آخرین وضعیت وحدت در اردوگاه اصول‌گرایان و اصلاح‌طلبان جویا شده است.

■ کار دشوار اصول‌گرایان برای رسیدن به وحدت

عضو شورای مرکزی حزب اعتمادملی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» با بیان اینکه اصلاح‌طلبان از نظر روانی آمادگی دارند و عزم خود را برای وحدت رفتاری و گفتاری در حوزه اصلاحات جزم کرده‌اند، اظهار کرد: بنا داریم مکانیزمی را که توسط شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان تعیین شده، در استان عملیاتی کنیم و به همین منظور شورای هماهنگی احزاب اصلاح‌طلب استان کمیته انتخابات خود را تشکیل داده و این کمیته فعالیت خود را آغاز کرده و ضمن ایجاد ساختار خود، عملیات میدانی، جستجو، شناسایی و ارزیابی کاندیداها را نیز آغاز کرده است.

محمدصادق جوادی‌حصار ضمن ابراز امیدواری از رسیدن به اشتراک نظر حداکثری در جریان اصلاح‌طلبی، خاطرنشان کرد: عوامل زیادی در رسیدن به این اشتراک مؤثر است که تأیید صلاحیت نیروهای درجه یک و شاخص اصلاح‌طلب را می‌توان به عنوان یکی از این عوامل نام برد؛ اگر این اتفاق مبارک رخ دهد و نیروهای اصلاح‌طلبی که برای مردم شناخته‌شده هستند و کارنامه روشن اصلاح‌طلبی نیز دارند و جزء گزینه‌های اول اصلاحات هستند، تأیید صلاحیت شوند، برای رسیدن به لیست مشترک مشکلی نداریم؛ در مراحل بعد این کثرت بیشتر خواهد شد که برای آن زمان نیز مکانیزم‌های خوبی طراحی شده تا نظارت مطلوبی در هر حوزه انتخابیه صورت گیرد؛ بناست در هر حوزه انتخابیه، افراد و اشخاص مؤثر همان حوزه فعالیت کنند. بنابراین فکر می‌کنیم اختلاف اندکی خواهیم داشت و مجمع اصلاح‌طلبان چشم‌انداز روشنی پیش رو خواهند داشت.

این فعال سیاسی اصلاح‌طلب با اشاره به اینکه طبیعت کار اقتضا می‌کند که اصول‌گرایان نیز برای رسیدن به پیروزی به وحدت فکر کنند، افزود: اما کارنامه‌ای که تعدادی از مدیران اصول‌گرا و حامیان آن‌ها ظرف هشت سال فعالیت دولت قبل بر جای گذاشتند، شرایط را برای انتظام، هماهنگی و انسجام آن‌ها سخت کرده است.

■ شکاف عمیق بین اصول‌گرایان

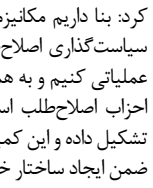

جوادی‌حصار در ادامه افزود: رسیدن به یک وحدت رویه و استراتژی واحد در بین اصول‌گرایان تا زمانی که مشکلات ناشی از حمایت آن‌ها از کارنامه آقای احمدی‌نژاد وجود دارد، کار آسانی نیست اما در مجموع آن‌ها نیز برای رسیدن به وحدت تلاش می‌کنند؛ یکی دیگر از معضلات اصول‌گرایان این است که دولت روحانی توانسته رخنه عمیقی را بین اصول‌گرایان ایجاد کند، زیرا دولت یازدهم اعلام کرده نماینده اعتدالیون است؛ عموما اعتدالیونی که در حال حاضر مورد نظر دولت هستند، مجموعه‌ای را تشکیل می‌دهند که قبلا منتسب به جریان اصول‌گرا بوده‌اند و اکنون در حال پیوستن به دولت و نزدیک شدن به اصلاح‌طلبان هستند تا اصول‌گرایان؛ در حقیقت این اعتدالیون بخشی از اصول‌گرایان هستند که از بدنه اصول‌گرایی جدا شده‌اند و در حال تعامل با دولت و اصلاح‌طلبان هستند بنابراین حدس ما این است که به دلیل همین انشقاقی که بین آنها ایجاد شده، اصول‌گرایان نسبت به اردوگاه اصلاح‌طلبان آسیب‌پذیرترهستند.

■ اصلاح‌طلبان و حامیان دولت در یک حوزه فعالیت می‌کنند

دبیر حزب اعتمادملی خراسان رضوی در واکنش به گزارش منتشر شده در وبسایت تابناک اینطور پاسخ داد: نمی‌دانم منبع این خبر کجاست و درباره صحت و سقم آن اظهار نظری نمی‌کنم اما استراتژی بخش قابل توجهی از اصلاح‌طلبان از جمله حزب اعتماد ملی این است که در حوزه اصول‌گرایی با حامیان دولت تعامل جدی داشته باشیم؛ عنوان ستادهای انتخاباتی ما ستاد انتخاباتی اصلاح‌طلبان و حامیان دولت است و ستاد مشترک داریم؛ این حرف را حرف بابشتوانه‌ای نمی‌دانم؛ آنچه که ما اطلاع داریم این است که اصلاح‌طلبان و حامیان دولت در یک حوزه فعالیت‌می‌کنند.

جوادی‌حصار دوری همه‌اقشار از احساسات و هیجانات معطوف به مسائل انتخاباتی را نیاز امروز جامعه برای حفظ منافع ملی دانست و تصریح کرد: باید برخورد خردمندانه داشته باشیم و بدانیم فصل کوتاه رقابت‌های انتخاباتی سپری می‌شود اما ما به عنوان کنشگران سیاسی نیازمند رفتارهای سنجیده‌تری برای ادامه کنش‌های سیاسی هستیم.

■ وحدت ۱۰۰ درصدی بعید به‌نظر می‌رسد

اما نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» با اشاره به برگزاری نشست‌هایی بین اضلاع مختلف اصول‌گرایی، گفت: مهیا بودن تمام سازوکارهای لازم برای رسیدن به وحدت ۱۰۰ درصدی در اردوگاه اصلاح‌طلبان و اصول‌گرایان بعید به‌نظر می‌رسد؛ اما به هر حال رسیدن به یک لیست مشترک دور از ذهن هم نیست.

جواد آرین‌منش با بیان اینکه احتمال ارائه لیست‌های مشترک وجود دارد، خاطرنشان کرد: فرمول‌های مختلفی نیز طراحی و ارائه شده است اما باید منتظر ثبت‌نام‌ها و اسامی نهایی بود تا بعد از آن روی مصادیق توافق صورت گیرد.

■ اختلافات اصول‌گرایان با جبهه پایداری

این فعال سیاسی اصول‌گرا نیز در خصوص وضعیت اردوگاه اصول‌گرایان استان در آستانه انتخابات مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه حتی بین دو نفر هم اختلاف نظرهایی وجود دارد، تصریح کرد: آنچه که در اردوگاه اصول‌گرایی موضوع بحث است، وحدت بین اصول‌گرایان با سلایق مختلف و جبهه پایداری است؛ مواردی که اختلاف بروز پیدا می‌کند به دلیل وجود افرادی است که در برخوردهای خود در گذشته تاحدودی تندروی کرده‌اند.

آرین‌منش: آنچه که در اردوگاه اصول‌گرایی موضوع بحث است، وحدت بین اصول‌گرایان با سلایق مختلف و جبهه پایداری است؛ مواردی که اختلاف بروز پیدا می‌کند به دلیل وجود افرادی است که در برخوردهای خود در گذشته تاحدودی تندروی کرده‌اند

آرین‌منش با بیان اینکه جامعه امروز تندروی‌ها را از جانب اصول‌گرایان یا اصلاح‌طلبان برنمی‌تابد، افزود: بنابراین باید برای رسیدن به وحدت محور اعتدال و عقلانیت را مبنا قرار داد؛ اگر همه توافق کنند که عقلانیت و اعتدال در اردوگاه اصول‌گرایی مبنا قرار بگیرد، فکر می‌کنم رسیدن به وحدت دور از ذهن نیست.

نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: معتقدم اگر بنابر افراط‌گری و مخالفت شدید با دولت باشد، قطعا اصول‌گرایان به همگرایی نمی‌رسند اما اگر اعتدال، عقلانیت و هماهنگی مجلس و دولت را مبنا قرار دهیم، احتمال توافق بیشتر خواهد بود.

■ لیست مستقل جبهه پایداری؟

آرین‌منش در پاسخ به سؤالی در خصوص احتمال ارائه لیست مستقل از اصول‌گرایان از جانب جبهه پایداری عنوان کرد: اگر جبهه پایداری اصرار داشته باشد که همه افراد خود را در لیست قرار دهد، این مسأله عامل شکاف و تفرقه را پررنگ خواهد کرد مگر اینکه برخی افراد تندرو در جبهه پایداری مصلحت بدانند که حضور نداشته باشند.

این فعال سیاسی اصول‌گرا در خصوص احتمال ائتلاف اصول‌گرایان میانه‌رو با حامیان دولت نیز اینطور پاسخ داد: این مسأله دور از ذهن نیست؛ گفت‌وگوهایی صورت گرفته و اعتدالیون و اصلاح‌طلبان میانه‌رو حمایت از آقای لاریجانی را به عنوان رئیس مجلس آینده پذیرفته‌اند و همین مسأله و حضور شخصیت‌هایی از قبیل آقای ناطق‌نوری، ولایتی و ... می‌تواند عامل وفاق و نزدیکی بین میانه‌روهای دو جریان و وحدت آن‌ها باشد.

اخبار کوتاه

آغاز مرحله دوم بازپرداخت وجوه سپرده‌گذاران میزان

ایرنا- مدیرکل هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی از آغاز مرحله دوم بازپرداخت سپرده‌های مردم در مؤسسه منحله میزان طی چند روز آینده خبر داد.

علی رسولیان با بیان اینکه زمان دقیق مرحله دوم بازپرداخت سپرده‌ها از سوی بانک صادرات اعلام خواهد شد، افزود: در این مرحله سپرده‌های مردم تا سقف ۲۰ میلیون تومان به حساب آنان واریز می‌شود. وی اظهار کرد: روند انتقال املاک و سپرده‌های مؤسسه منحله میزان به بانک صادرات بر مبنای کارشناسی و حسابرسی‌های دقیق و طی مراحل قانونی انجام شده و این کار در مراحل پایانی است.

استاندار خراسان رضوی:

احتمالا انتخابات در مشهد الکترونیک نیست

ایسنا- استاندار خراسان رضوی گفت: موضوع انتخابات الکترونیک در مشهد قطعی نشده است.

علیرضا رشیدیان اظهار کرد: آمادگی برگزاری انتخابات به هردو صورت الکترونیک و غیرالکترونیک را داریم، اما شرایط به‌گونه‌ای پیش می‌رود که ما در این دوره انتخابات الکترونیک در مشهد نداشته باشیم، در این رابطه محدودیت امکاناتی وجود ندارد اما برای برگزاری انتخابات الکترونیک باید امکانات و تجهیزات به تأیید شورای نگهبان برسد که تاکنون اتفاق نیفتاده است.

استاندار ادامه داد: ثبت‌نام داوطلبان مجلس خبرگان از روز ۲۶ آذرماه آغاز شد و با پیش‌بینی‌های انجام شده از استان خراسان رضوی ۱۴ نفر در پنجمین دوره انتخابات مجلس خبرگان از استان خراسان رضوی ثبت‌نام خواهند کرد. وی تصریح کرد: ثبت‌نام داوطلبان مجلس شورای اسلامی از ۲۸ آذر آغاز شد و با توجه به ایجاد فضای رقابتی در استان ثبت‌نام ۵۰۰ نفر از خراسان رضوی پیش‌بینی می‌شود که در پایان ۱۸ نفر راه پیدا خواهند کرد.

شناسایی ٦٦٦ بیمار مبتلا به ایدز در خراسان رضوی

مهر- کارشناس مسئول پیشگیری از ایدز دانشگاه علوم پزشکی مشهد از شناسایی ۶۶۶ بیمار مبتلا به ایدز در خراسان رضوی خبر داد.

محمدعلی حسین‌پور با اشاره به فعالیت ۷۰ مرکز مشاوره بیماری‌های رفتاری و عفونی در خراسان رضوی، اظهار کرد: در هیچ کشوری آمار قطعی و دقیقی از بیماران مبتلا به ایدز وجود ندارد، چراکه ویروس اچ.آی.وی تا زمانی که رشد نداشته باشد نشانه‌ای در بدن فرد ایجاد نمی‌کند. وی ادامه داد: در کشور ۳۱هزار نفر به ویروس اچ.آی.وی مبتلا هستند که از این تعداد ۶۶۶ نفر در خراسان رضوی زندگی می‌کنند.

۳۰ شهر خراسان رضوی بافت فرسوده دارد

تسنیم- رئیس اداره عمران و بهسازی شهری خراسان رضوی گفت: ۳۰ شهر خراسان رضوی دارای بافت فرسوده است.

محمدعلی منصوری مساحت کل بافت فرسوده شهرهای شناسایی شده در استان را بیش از ۴۸۹۰ هکتار اعلام کرد و افزود: مشهد مقدس در زمینه بافت‌های فرسوده رتبه سوم کشور را دارد. وی با اشاره به اجرایی شدن طرح بهسازی و نوسازی بافت فرسوده در برخی شهرستان‌های استان گفت: این طرح در ۱۰ شهرستان مشهد، نیشابور، کاشمر، تربت‌جام، سبزوار، تربت‌حیدریه، رشتخوار، قوچان، گناباد و کدکن اجرا شده و اثرات بسیار مفیدی را تاکنون در روند کاهشی آمار بافت فرسوده داشته است.

تکمیل شبکه جمع‌آوری فاضلاب مشهد نیازمند ۲۰ میلیارد تومان

ایرنا- مدیر امور اجرایی طرح‌های فاضلاب شرکت آب و فاضلاب مشهد گفت: تکمیل شبکه جمع‌آوری فاضلاب مشهد نیازمند ۲۰ میلیارد تومان اعتبار است.

بابک امیرسرداری با بیان اینکه از سال ۱۳۷۱ تاکنون ۲۵۰۴ کیلومتر شبکه فاضلاب در مشهد اجرا شده است، اظهار کرد: اجرای ۵۴۸ کیلومتر از شبکه فاضلاب در وسعت ۳۰۵۰ کیلومتر رینگ داخلی مشهد باقی مانده است. وی با اشاره به اینکه شبکه فاضلاب اجرانشده عمدتا مربوط به مناطق دو و سه شهرداری، حاشیه شهر و منطقه ثامن است که در صورت تخصیص اعتبار موردنیاز به زودی اجرا می‌شود، افزود: همچنین علاوه بر این شبکه، تعداد پنج پروژه اجرای شبکه فاضلاب در حاشیه شهر در محدوده‌های طبرسی و گلشهر از محل درآمدهای فایننس داخلی در دستور کار قرار گرفته است .

شرکت ۲۰۰ مدرسه خراسان رضوی در طرح همیاران سبز

فارس- مدیرکل آموزش و پرورش خراسان رضوی گفت: ۲۰۰ مدرسه استان در طرح همیاران سبز که در راستای توسعه فضای سبز تدوین شده است، شرکت کردند.

سیدجواد حسینی ادامه داد: برای این فعالان ارائه گل‌های فصلی، درختکاری، تهیه و توزیع کتب آموزشی در دستور کار قرار دارد و بازدید از مناطق گیاه‌شناسی صورت گرفته است. وی اضافه کرد: آموزش و پرورش خراسان رضوی در حال احداث بزرگترین مجتمع زیست‌محیطی در شهر مشهد است که کلنگ عملیات آن با حضور رئیس سازمان محیط‌زیست کشور بر زمین زده شد.